

Grupa kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.
Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym
dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych
składników wynagrodzeń za rok 2021

Spis treści

I. Adekwatność kapitałowa	3
1. Fundusze własne	5
1.1. Pełne uzgodnienie pozycji funduszy własnych w odniesieniu do zbadanych sprawozdań finansowych	5
1.2. Informacje na temat charakteru i kwot określonych pozycji funduszy własnych	8
2. Kalkulacja regulacyjnych wymogów kapitałowych	11
3. Bufory kapitałowe	17
4. Dźwignia finansowa	19
5. Informacje w zakresie płynności	23
5.1. Proces zarządzania ryzykiem płynności i finansowania	23
5.2. Rodzaje ryzyka	25
5.3. Struktura i organizacja procesu zarządzania ryzykiem	25
5.4. Ramowe zasady zarządzania ryzykiem	26
5.5. Centralizacja procesu zarządzania ryzykiem	37
5.6. Systemy raportowania i pomiaru ryzyka płynności	37
5.7. Podejście do zarządzania ryzykiem w spółkach zależnych	37
5.8. Analiza wymagalności aktywów oraz zobowiązań finansowych i pochodnych instrumentów finansowych według umownych terminów płatności	38
6. Informacje w zakresie ryzyka kredytowego	40
6.1. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	40
6.2. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego	48
6.3. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	58
6.4. Informacje w zakresie ekspozycji restrukturyzowanych	61
6.5. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	63
6.6. Informacje o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19	72
7. Informacje dotyczące ryzyka operacyjnego	76
7.1. Ogólny opis procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.	76
7.2. Stosowanie metody wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego	77
7.3. Informacje o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego	78
8. Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego	79
8.1. Identyfikacja istotnych rodzajów ryzyka	80
8.2. Metodologia szacowania kapitału ekonomicznego	81
8.3. Przegląd procesu ICAAP	83
9. Wpływ wdrożenia MSSF 9 na adekwatność kapitałową	83
II. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń	85
1. Informacja jakościowa	85
1.1. Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, liczby posiedzeń organizowanych w danym roku obrachunkowym przez organ zarządzający pełniący nadzór nad wynagrodzeniami, w tym informacje na temat składu i zakresu zadań Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji, konsultanta zewnętrznego, z którego usług skorzystano przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, oraz roli odpowiednich zainteresowanych stron	85
1.2. Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami	86
1.3. Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu wynagrodzeń, w tym informacje na temat kryteriów stosowanych przy pomiarze wyników i korekcie o ryzyko, polityki odraczania płatności i kryteriów nabywania uprawnień	86
2. Informacja ilościowa	87
Oświadczenie	92

I. Adekwatność kapitałowa

Wprowadzenie

ING Bank Śląski S.A., zwany dalej Bankiem, zobowiązany jest na mocy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. z późniejszymi zmianami (Rozporządzenie CRR) oraz ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2439 z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawa Prawo bankowe”, ogłaszać w sposób ogólnie dostępny informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej z wyłączeniem informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych.

Na mocy „Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń w ING Banku Śląskim S.A.” ujawnia się informacje dotyczące adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. (Grupa).

Informacje w niniejszym dokumencie zostały ujawnione na podstawie danych z rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za rok 2021. Zaprezentowane wartości wyrażone są w złotych polskich (PLN). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do miliona złotych. W związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niespójności w sumowaniach lub pomiędzy poszczególnymi tabelami.

Do ujawnienia informacji zostały wykorzystane wzory formularzy zawarte w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637, stąd oznaczenia literowe kolumn tabel oraz numeracja wierszy.

Realizując wymóg określony w artykule 447 oraz artykule 438 lit. d) Rozporządzenia CRR Grupa podaje do informacji publicznej zbiorcze dane w zakresie funduszy własnych, wymogów w zakresie funduszy własnych, ekspozycji ważonych ryzykiem, wymogu połączonego bufora, wskaźnika dźwigni finansowej oraz wskaźników płynności – wskaźnika pokrycia płynności oraz stabilnego finansowania netto. Dane te zostały ujęte w poniższej tabeli, a szczegółowe informacje w zakresie poszczególnych pozycji są przedstawione w kolejnych rozdziałach raportu.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki			
		a	b
		stan na 31.12.2021	stan na 31.12.2020 *
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	14 021,8	14 912,9
2	Kapitał Tier I	14 021,8	14 912,9
3	Łączny kapitał	15 689,9	17 220,3
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	104 073,3	88 211,1
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	13,47%	16,91%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	13,47%	16,91%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	15,08%	19,52%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU 7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU 7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00%	0,00%
EU 7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00%	0,00%
EU 7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU 8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,0015%	0,0016%
EU 9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU 10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,75%	0,50%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	3,25%	3,00%
EU 11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	11,25%	11,00%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	7 364,0	7 856,0
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	217 801,9	203 974,6
14	Wskaźnik dźwigni (%)	6,44%	7,31%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU 14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU 14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00%	0,00%
EU 14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	0,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	0,00%
Wskaźnik pokrycia wypływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	38 024,4	53 782,8
EU 16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	30 838,3	26 588,4
EU 16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	7 607,2	2 161,7
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	23 231,1	24 426,7
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	163,88%	220,18%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	171 463,9	154 180,4
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	109 178,5	106 650,9
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	157,05%	144,57%

* 15 kwietnia 2021 roku Walne Zgromadzenie Banku zatwierdziło podział zysku za rok 2020. Dane na 31 grudnia 2020r. zostały ponownie przeliczone z uwzględnieniem w funduszach własnych zysku netto wypracowanego w 2020 roku.

1. Fundusze własne

1.1. Pełne uzgodnienie pozycji funduszy własnych w odniesieniu do zbadanych sprawozdań finansowych

Na kapitały własne składają się: kapitał akcyjny, kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, skumulowane inne całkowite dochody oraz zyski zatrzymane. Wszystkie kwoty kapitałów i funduszy wykazywane są w wartości nominalnej.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Skumulowane inne całkowite dochody tworzone są w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do wyceny przez inne całkowite dochody,
- wyceny pochodnych instrumentów finansowych w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- wyceny aktywów trwałych wycenianych według wartości godziwej,
- ujęcia zysków i strat aktuarialnych.

Na skumulowane inne całkowite dochody odnosi się zmiany aktywa lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego wynikające z ujęcia powyższych wycen. Skumulowane inne całkowite dochody nie podlegają dystrybucji.

Zyski zatrzymane tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa. Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ogólnego ryzyka,
- wycenę motywacyjnych programów pracowniczych,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony jest zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku z późniejszymi zmianami, z zysku po opodatkowaniu.

W pozycji wycena motywacyjnych programów pracowniczych prezentowana jest wycena do wartości godziwej udzielonych opcji w ramach programów motywacyjnych Grupy skierowanych do pracowników Banku.

Wynik finansowy netto przypadający na jednostkę dominującą stanowi wynik brutto z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz o wynik przypadający na udziały mniejszości.

Na poczet funduszy własnych zaliczany jest zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego pomniejszone o przewidywane obciążenia i dywidendę w kwocie nie wyższej niż kwota zysku zweryfikowana przez biegłego rewidenta.

Na dzień 31 grudnia 2021 w funduszach własnych Grupy został ujęty zysk netto Banku w kwocie 500,5 mln zł za okres od 01.01.2021 do 30.06.2021, po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia i dywidendy, na podstawie decyzji KNF z dnia 24 stycznia 2022 roku.

Niezrealizowane zyski i straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane w funduszach własnych zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. z późniejszymi zmianami oraz w ustawie Prawo bankowe. Zgodnie z artykułem 171a ustawy Prawo bankowe niezrealizowane zyski oraz niezrealizowane straty są uwzględniane w funduszach własnych w 100%.

Grupa dokonuje korekty funduszy własnych o następujące wartości:

- wartość firmy i inne wartości niematerialne (zgodnie z Rozporządzeniem CRR),
- różnicę pomiędzy kwotą rezerw a kwotą oczekiwanych strat - wartość kalkulowana w przypadku banku obliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z wykorzystaniem metody wewnętrznych ratingów (zgodnie z Rozporządzeniem CRR),
- korektę wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny (zgodnie z Rozporządzeniem CRR),
- korektę w okresie przejściowym z tytułu dostosowania do wymogów MSSF 9 (zgodnie z Rozporządzeniem CRR),
- korektę odliczenia aktywów będących oprogramowaniem (zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym komisji (UE) 2020/2176 z dnia 12 listopada 2020 r. zmieniającym rozporządzenie delegowane (UE) nr 241/2014 w odniesieniu do odliczenia aktywów będących oprogramowaniem od pozycji kapitału podstawowego Tier I),
- korektę z tytułu niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych (zgodnie z Rozporządzeniem CRR),
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i niewynikające z różnic przejściowych (zgodnie z Rozporządzeniem CRR),
- korektę z tytułu tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19 (zgodnie z Rozporządzeniem CRR).

W procesie wyliczenia skonsolidowanych funduszy własnych i wymogów w zakresie skonsolidowanych funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2021 roku uwzględniono spółki objęte konsolidacją ostrożnościową zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu CRR. Zakres spółek objętych konsolidacją ostrożnościową różni się od zakresu spółek objętych konsolidacją finansową przeprowadzoną zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

W poniższej tabeli zostało zaprezentowane uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym Grupy, zgodnie z wymaganiami artykułu 437 Rozporządzenia 2019/876 według wzoru przedstawionego w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637.

Wzór EU CC2 – Uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym			
	a	b	c
	Bilans zgodnie z opublikowanym sprawozdaniem finansowym	W ramach regulacyjnego zakresu konsolidacji	Odniesienie
	stan na 31.12.2021	stan na 31.12.2021	
Aktywa – Podział według klas aktywów zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
1 Kasa, środki w Banku Centralnym	1 100,0	1 100,0	
2 Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	704,8	704,8	
3 Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	1 538,3	1 538,3	
4 Pochodne instrumenty zabezpieczające	250,4	250,4	
5 Inwestycyjne papiery wartościowe	45 584,4	45 584,4	
6 Kredyty i inne należności udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	146 536,0	146 536,0	
7 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	2 281,0	2 280,9	
8 Inwestycje w jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności	223,8	184,8	
9 Rzeczowe aktywa trwałe	830,9	831,2	
10 Wartości niematerialne	364,4	377,4	(a)
11 Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego	734,5	734,5	
12 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 245,7	1 245,0	(c)
13 Inne aktywa	283,7	286,5	
14 Aktywa ogółem	201 677,9	201 654,2	
Zobowiązania – Podział według klas zobowiązań zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
1 Zobowiązania wobec innych banków	10 051,0	10 051,0	
2 Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	1 679,6	1 679,6	
3 Pochodne instrumenty zabezpieczające	235,4	235,4	
4 Zobowiązania wobec klientów	170 636,7	170 609,9	
5 Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	972,4	972,4	
6 Zobowiązania podporządkowane	1 610,3	1 610,3	(b)
7 Rezerwy	336,7	336,9	
8 Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	3,9	3,9	
9 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0,0	0,0	(c)
10 Inne zobowiązania	2 620,5	2 623,4	
11 Zobowiązania ogółem	188 146,5	188 122,8	
Kapitał własny			
1 Kapitał akcyjny	130,1	130,1	(d)
2 Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	956,3	956,3	(d)
3 Skumulowane inne całkowite dochody	-2 821,0	-2 821,0	(e)
4 Zyski zatrzymane	15 266,0	15 266,0	(f)
5 Kapitał własny ogółem	13 531,4	13 531,4	

W kolumnie c powyższego wzoru Grupa uwzględniła odniesienie między pozycjami funduszy własnych zaprezentowanymi w tabeli EU CC1 i odpowiednimi pozycjami bilansowymi do celów wykazania źródła każdego istotnego parametru wejściowego dla informacji na temat funduszy własnych. Odniesienie w kolumnie c wzoru EU CC2 jest powiązane z odniesieniem w kolumnie b wzoru EU CC1.

1.2. Informacje na temat charakteru i kwot określonych pozycji funduszy własnych

Fundusze własne Grupy składają się z:

- kapitału podstawowego Tier 1, który na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 14 021,8 mln zł,
- kapitału Tier 2, który na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 1 668,1 mln zł.

Na 31 grudnia 2021 roku w Grupie nie jest identyfikowany kapitał dodatkowy Tier 1 (AT1).

Informacje na temat charakteru i kwot określonych pozycji funduszy własnych wymagane w artykule 437 Rozporządzenia 2019/876 zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Prezentacja jest zgodna z wymogami Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637. Wiersze tabeli, które nie dotyczą funduszy własnych Grupy zostały pominięte.

Wzór EU CC1 – Struktura regulacyjnych funduszy własnych		a	b
		Kwoty	Źródło w oparciu o numery/litery referencyjne bilansu skonsolidowanego w ramach regulacyjnego zakresu konsolidacji
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	1 086,4	(d)
	w tym: akcja zwykła	130,1	
	w tym: agio	956,3	
2	Zyski zatrzymane	379,5	(f)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	11 536,4	(e)
EU-3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	1 215,2	(f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 CRR, i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,0	
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0,0	
EU-5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	500,5	(f)
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	14 718,0	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-19,1	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-425,1	(a)
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR) (kwota ujemna)	-544,5	(c)
27a	Inne korekty regulacyjne	292,5	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-696,2	
29	Kapitał podstawowy Tier I	14 021,8	
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,0	
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,0	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,0	
45	Kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	14 021,8	
Kapitał Tier II: instrumenty			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	1 609,8	(b)
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	58,3	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 668,1	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,0	
58	Kapitał Tier II	1 668,1	
59	Łączny kapitał (kapitał Tier I + kapitał Tier II)	15 689,9	
60	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	104 073,3	

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Współczynniki i wymogi kapitałowe, w tym buforu		
61	Kapitał podstawowy Tier I	13,47%
62	Kapitał Tier I	13,47%
63	Łączny kapitał	15,08%
64	Łączne wymogi kapitałowe odnośnie do kapitału podstawowego Tier I instytucji	7,75%
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,50%
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,0015%
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0,00%
EU-67a	w tym: wymóg utrzymywania bufora globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (G-SII) lub bufora innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII)	0,75%
EU-67b	w tym: dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia innych rodzajów ryzyka niż ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	7,08%
68	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko) dostępny po spełnieniu minimalnych wymogów kapitałowych	0,00%
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed wazaniem ryzyka)		
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 17,65 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR)	701,2 (c)
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II		
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	58,3
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	238,9

Szczegółowy opis głównych cech instrumentów zaliczonych do funduszy własnych zaprezentowano w tabeli EU CCA.

Wzór EU CCA: Główne cechy regulacyjnych instrumentów funduszy własnych i instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych			
a			
		Akcje serii A i B	Pożyczka podporządkowana
1	Emitent	ING Bank Śląski S.A.	ING Bank Śląski S.A.
2	Niepowtarzalny identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	Kod ISIN: PLBSK0000017	Kod ISIN: PLBSK0000017
2a	Emisja publiczna lub niepubliczna	Publiczna	Nie dotyczy
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Polskie	Polskie
3a	Ujemne uznanie uprawnień do umorzenia lub konwersji przysługujące organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	Nie dotyczy	Tak
Ujmowanie w kapitale regulacyjnym		Tak	Tak
4	Obecny sposób ujmowania z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, przejściowych przepisów CRR	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-) skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-) skonsolidowanym	Poziom jednostkowy i (sub-)skonsolidowany	Poziom jednostkowy i (sub-)skonsolidowany
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Akcje zwykłe Agio	Pożyczka podporządkowana
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym lub zobowiązaniach kwalifikowalnych (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	<u>Wartość nominalna:</u> 92,6 mln PLN (seria A) 37,5 mln PLN (seria B) <u>Agio:</u> 956,3 mln PLN (seria B) <u>Wartość całkowita w kapitale:</u> 92,6 mln PLN (seria A) 993,8 mln PLN (seria B) Kwota uznana w kapitale regulacyjnym nie różni się od kwoty wyemitowanego instrumentu.	1 609,8
9	Wartość nominalna instrumentu	130,1 mln PLN	350,0 mln EUR

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CCA: Główne cechy regulacyjnych instrumentów funduszy własnych i instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych

		a	
		Akcje serii A i B	Pożyczka podporządkowana
EU-9a	Cena emisyjna	Seria A: 5 PLN (po denominacji i po splicie akcji*) Seria B: 26,5 PLN (po splicie akcji*)	Nie dotyczy
EU-9b	Cena wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Zobowiązanie finansowe
11	Pierwotna data emisji	08.10.1991 r.	30.10.2018 r. (100,0 mln EUR) 30.09.2019 r. (250,0 mln EUR)
12	Wieczyste czy terminowe	Wieczyste	Terminowe
13	Pierwotny termin zapadalności	Brak terminu zapadalności	30.10.2028 r. 28.09.2029 r.
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie	Tak
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Bank ma prawo do wcześniejszej spłaty po upływie 5 lat od udzielenia
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Kupony / dywidendy	Dywidendy	Kupony
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Stopa zmienna	Stopa zmienna
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy	EURIBOR 3M + marża
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Tak	Nie dotyczy
EU-20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	Częściowo uznaniowe; przyczyny: - decyzje Rady Nadzorczej - poziom wyników - decyzje administracyjne	Obowiązkowe
EU-20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	W pełni uznaniowe	Obowiązkowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	Nie	Nie
22	Nieskumulowane czy skumulowane	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienny	Niezamienny
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34a	Rodzaj podporządkowania (tylko w przypadku zobowiązań kwalifikowalnych)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
EU-34b	Stopień uprzywilejowania instrumentu w standardowym postępowaniu upadłościowym	Kategoria 10	Kategoria 8
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	Zaspokajane w ostatniej kolejności	–
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
37a	Link do pełnej treści warunków dotyczących danego instrumentu (link)	https://www.ing.pl/relacje-inwestorskie	https://www.ing.pl/relacje-inwestorskie

*) W 2011 roku miał miejsce podział wartości nominalnej akcji. W efekcie wartość nominalna akcji została zmniejszona z 10 PLN do 1 PLN za akcję.

2. Kalkulacja regulacyjnych wymogów kapitałowych

Grupa jest zobowiązana do utrzymywania współczynnika T1 co najmniej na poziomie 9,25% oraz współczynnika TCR na poziomie co najmniej 11,25%.

Obowiązek ten wynika z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku (Rozporządzenie CRR) tj.:

- 4,5% dla współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 (CET1),
- 6,0% dla współczynnika kapitału Tier 1 (T1),
- 8,0% dla łącznego współczynnika kapitałowego (TCR),

powiększonych o bufony kapitałowe wynikające z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowi około 89% łącznego wymogu kapitałowego Grupy i ma największy wpływ na kalkulację adekwatności kapitałowej.

ING Bank Śląski S.A. raportuje wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego obliczony zgodnie z metodą AIRB dla klas ekspozycji instytucje oraz przedsiębiorcy. Prezentację taką Bank stosuje na mocy pisma De Nederlandsche Bank (DNB) z dnia 4 lipca 2013 r., w którym DNB wraz z Komisją Nadzoru Finansowego (Komisja) wyrażają zgodę na stosowanie pełnej metody AIRB we wskazanych zakresie.

W zakresie ekspozycji detalicznych Bank realizuje plan stopniowego wdrażania metody AIRB (tzw. roll-out plan). Ze względu na toczące się w Grupie ING prace nad dostosowaniem obecnie używanych modeli AIRB do wytycznych EUNB pierwotne terminy złożenia wniosku o metodę AIRB dla portfeli objętych metodą standardową podlegają aktualizacji. Obecnie plan stopniowego wdrażania metody IRB zakłada, że ok. 79% ekspozycji detalicznych zostanie objętych metodą IRB. Harmonogram wdrażania metody IRB dla portfela detalicznego jest w trakcie uzgadniania z Europejskim Bankiem Centralnym oraz Komisją Nadzoru Finansowego.

Podmioty zależne, które wchodzą w skład Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., przeprowadzają kalkulację wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego z wykorzystaniem metody standardowej (SA), z wyjątkiem spółki ING Lease (Polska) Sp. z o.o., która wykorzystuje metodę zaawansowaną (AIRB).

Wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej (CVA) dotyczy korekty wartości wyceny rynkowej zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR. Bank wylicza wartość korekty dla celów narzutu wymogu kapitałowego wg metody standardowej zgodne z artykułem 384 Rozporządzenia CRR.

Do wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ekspozycji wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego (CCP) Bank wykorzystuje sposób, opisany w artykułach 306-309 Rozporządzenia CRR. W przypadku Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. funkcję kwalifikującego się kontrahenta centralnego pełnią podmioty: London Clearing House (LCH), KDPW_CCP SA oraz EUREX.

Na potrzeby kalkulacji wymogu dla ryzyka rynkowego, ryzyka rozliczenia oraz wymogu z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań zastosowanie znalazły standardowe metody zgodne z Rozporządzeniem CRR. Do kalkulacji wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego wykorzystywana jest metoda standardowa (the Standardised Approach - TSA).

Wartość aktywów ważonych ryzykiem oraz wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z wymaganiami zawartymi w artykule 438 Rozporządzenia 2019/876 prezentuje poniższa tabela (zgodna ze wzorem EU OV1 przedstawionym w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637). Wiersze tabeli, które nie dotyczą Grupy zostały pominięte.

Wzór EU OV1 – Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko				
		a	b	c
		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych	
		stan na 31.12.2021	stan na 30.09.2021	stan na 31.12.2021
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	91 395,8	86 871,7	7 311,6
2	W tym metoda standardowa	52 182,2	50 291,9	4 174,5
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	0,0	0,0	0,0
4	W tym metoda klasyfikacji	0,0	0,0	0,0
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	1 029,1	1 044,2	82,3
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	38 184,5	35 535,6	3 054,8
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	1 103,8	1 182,9	88,3
7	W tym metoda standardowa *	588,4	687,1	47,1
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	0,0	0,0	0,0
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	369,5	375,9	29,6
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	109,3	111,1	8,7
9	W tym pozostałe CCR	36,6	8,8	2,9
15	Ryzyko rozliczenia	0,0	0,0	0,0
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	111,0	111,0	8,9
17	W tym metoda SEC-IRBA	0,0	0,0	0,0
18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	0,0	0,0	0,0
19	W tym metoda SEC-SA	111,0	111,0	8,9
EU-19a	W tym 1250 % RW/odliczenie	0,0	0,0	0,0
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	1 253,2	1 282,2	100,3
21	W tym metoda standardowa	1 253,2	1 282,2	100,3
22	W tym metoda modeli wewnętrznych	0,0	0,0	0,0
EU-22a	Duże ekspozycje	0,0	0,0	0,0
23	Ryzyko operacyjne	10 209,5	10 209,5	816,8
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego	0,0	0,0	0,0
EU-23b	W tym metoda standardowa	10 209,5	10 209,5	816,8
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru	0,0	0,0	0,0
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)	2 261,4	1 877,1	180,9
29	Ogółem	104 073,3	99 657,3	8 325,9

* zmiana metody kalkulacji z metody CEM na SACCR wynikająca z wdrożenia zapisów Rozporządzenia 2019/876

Poniżej zaprezentowano ekspozycje w podziale na klasy według metody AIRB oraz metody SA, zgodnie z następującymi wzorami przedstawionymi w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- Wzór EU CR5: Metoda standardowa – tabela prezentuje regulacyjne wartości ekspozycji po zastosowaniu współczynników konwersji kredytowej i technik ograniczania ryzyka dla tej części portfela, dla której Grupa stosuje metodę standardową,
- Wzór EU CR6: Metoda IRB - ekspozycje na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji i zakresy wartości PD – tabela pokazuje wartości ekspozycji, wartości CCF, PD oraz LGD w ujęciu procentowym oraz kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla poszczególnych kategorii ekspozycji występujących w portfelu, dla którego Grupa stosuje metodę wewnętrznych ratingów (metoda AIRB),
- Wzór EU CR6-A: Zakres stosowania metody IRB i metody standardowej,
- Wzór EU CR8: Rachunek przepływów kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ekspozycji na ryzyko kredytowe według metody IRB.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CR5 – Metoda standardowa																		
Kategoria ekspozycji		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		Waga ryzyka															Ogółem	W tym bez ratingu
		0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Inne		
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	41 465,6	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	730,4	0,0	677,7	0,0	0,0	0,0	42 874,0	42 392,7
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0,0	0,0	0,0	0,0	2 966,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2 966,3	2 966,3
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	4,6
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	7 601,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7 601,4	7 601,4
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Ekspozycje wobec instytucji	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0	73,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	77,3	77,3
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6 288,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6 288,7	6 288,7
8	Ekspozycje detaliczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33 695,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33 695,3	33 695,3
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40 437,7	0,0	0,0	23,2	311,0	482,3	0,0	0,0	0,0	0,0	41 254,2	41 254,2
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	636,4	86,9	0,0	0,0	0,0	0,0	723,3	723,3
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15	Ekspozycje kapitałowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	Inne pozycje	599,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 930,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2 529,3	2 529,3
17	Ogółem	49 666,1	0,0	0,0	0,0	2 970,5	40 437,7	78,0	0,0	33 718,5	9 896,7	569,2	677,7	0,0	0,0	0,0	138 014,4	137 533,1

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

EU CR6: Metoda IRB - ekspozycje na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji i zakresy wartości PD													
Metoda IRB	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Zakres wartości PD	Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe przed uwzględnieniem współczynnika konwersji kredytowej	Średni współczynnik konwersji kredytowej ważony ekspozycją	Ekspozycja po uwzględnieniu współczynnika konwersji kredytowej i po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Średnia wartość PD ważona ekspozycją (%)	Liczba dłużników	Średnia wartość LGD ważona ekspozycją (%)	Średni termin zapadalności ważony ekspozycją (lata)	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po uwzględnieniu współczynników wsparcia	Zagęszczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem	Kwota oczekiwanej straty	Korekty wartości i rezerwy
Instytucje	0,00 do <0,15	5 039,3	2 010,4	0,2	5 400,2	0,09	321	30,30	1,3	652,3	12,08%	1,7	0,3
	0,00 do <0,10	3 547,7	1 691,0	0,2	3 869,1	0,07	86	33,38	1,3	338,1	8,74%	1,0	0,1
	0,10 do <0,15	1 491,6	319,4	0,1	1 531,0	0,13	235	22,51	1,2	314,3	20,53%	0,7	0,2
	0,15 do <0,25	293,8	265,7	0,1	322,8	0,19	47	37,91	1,3	91,2	28,25%	0,2	0,1
	0,25 do <0,50	887,6	855,9	0,2	1 049,8	0,36	43	13,09	2,3	666,9	63,53%	1,4	0,4
	0,50 do <0,75	0,0	0,7	0,3	0,2	0,59	2	0,00	1,8	0,1	46,34%	0,0	0,0
	0,75 do <2,50	10,1	89,1	0,2	23,5	1,31	25	3,83	1,2	26,1	111,03%	0,1	0,0
	0,75 do <1,75	8,4	84,4	0,2	21,3	1,20	21	0,05	1,3	23,3	109,35%	0,1	0,0
	1,75 do <2,5	1,7	4,7	0,1	2,2	2,37	4	40,28	0,3	2,8	127,17%	0,0	0,0
	2,50 do <10,00	1,6	69,9	0,1	8,7	5,49	15	9,07	0,9	12,7	146,48%	0,2	0,0
	2,5 do <5	1,6	38,6	0,1	5,5	3,88	8	14,20	0,8	7,3	132,00%	0,1	0,0
	5 do <10	0,0	31,4	0,1	3,1	8,35	7	0,00	1,0	5,4	172,12%	0,1	0,0
	10,00 do <100,00	0,1	1,2	0,6	0,8	16,34	39	6,96	4,0	2,0	260,05%	0,1	0,0
	10 do <20	0,1	1,2	0,6	0,8	16,32	38	6,97	4,0	2,0	259,76%	0,1	0,0
	20 do <30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30,00 do <100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przedsiębiorstwa - kredytowanie specjalistyczne	100,00 (Default)	5,4	0,0	0,0	5,4	100,00	2	38,13	1,0	0,0	0,42%	5,3	4,9
	Podsuma	6 237,9	3 292,9	0,2	6 811,4	0,23	494	27,89	1,5	1 451,3	21,31%	9,0	5,7
	0,00 do <0,15	95,3	606,7	1,0	702,0	0,14	3	3,26	4,8	21,1	3,00%	0,0	0,0
	0,00 do <0,10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0,10 do <0,15	95,3	606,7	1,0	702,0	0,14	3	3,26	4,8	21,1	3,00%	0,0	0,0
	0,15 do <0,25	729,7	149,4	0,5	798,2	0,21	34	10,44	3,1	98,4	12,32%	0,2	0,2
	0,25 do <0,50	4 125,8	586,4	0,9	4 666,4	0,38	153	18,30	3,3	1 446,4	31,00%	3,2	2,9
	0,50 do <0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	0,75 do <2,50	3 985,0	204,8	0,9	4 161,7	0,91	210	24,29	2,9	2 243,3	53,90%	8,8	7,9
	0,75 do <1,75	3 935,9	204,7	0,9	4 112,6	0,90	199	24,08	2,9	2 182,7	53,07%	8,3	7,4
	1,75 do <2,5	49,1	0,1	0,0	49,1	2,37	11	42,58	3,2	60,5	123,29%	0,5	0,5
	2,50 do <10,00	136,5	10,0	1,0	146,4	4,74	21	15,94	2,8	87,2	59,57%	1,1	2,0
	2,5 do <5	123,5	10,0	1,0	133,4	4,39	17	16,42	2,8	80,6	60,39%	1,0	2,0
	5 do <10	13,0	0,0	0,0	13,0	8,35	4	10,99	3,3	6,6	51,08%	0,1	0,0
	10,00 do <100,00	100,4	2,0	0,6	101,6	21,19	39	16,20	2,6	75,8	74,62%	3,2	2,3
	10 do <20	43,3	2,0	0,7	44,6	16,32	35	24,38	4,2	44,9	100,68%	1,8	1,7
	20 do <30	57,0	0,0	0,0	57,0	25,00	4	9,80	1,4	30,9	54,25%	1,4	0,6
Przedsiębiorstwa - MŚP	30,00 do <100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	100,00 (Default)	260,8	0,0	0,0	260,8	100,00	7	33,30	1,2	93,1	35,70%	127,2	108,9
	Podsuma	9 433,5	1 559,3	0,9	10 837,1	3,21	467	19,36	3,1	4 065,3	37,51%	143,7	124,2
	0,00 do <0,15	949,3	368,7	0,6	1 174,1	0,10	1 379	32,14	1,3	159,1	13,55%	0,4	0,2
	0,00 do <0,10	615,2	298,0	0,6	786,0	0,09	1 040	32,90	1,2	102,1	12,99%	0,2	0,1
	0,10 do <0,15	334,1	70,7	0,8	388,1	0,13	339	30,61	1,5	57,0	14,69%	0,1	0,1
	0,15 do <0,25	1 054,3	687,6	0,5	1 397,2	0,17	865	28,41	2,4	294,6	21,08%	0,7	0,9
	0,25 do <0,50	2 193,5	1 628,2	0,5	2 942,1	0,35	1 799	29,24	2,4	889,5	30,23%	3,0	3,8
	0,50 do <0,75	3 140,2	1 681,2	0,5	3 976,2	0,59	2 231	25,20	2,3	1 329,3	33,43%	5,9	7,6
	0,75 do <2,50	5 184,9	2 174,1	0,4	6 091,4	1,58	3 791	23,89	2,1	2 584,8	42,43%	22,7	26,3
	0,75 do <1,75	2 894,9	1 322,0	0,4	3 473,9	1,22	2 112	24,79	2,2	1 443,6	41,55%	10,5	12,4
	1,75 do <2,5	2 290,0	852,1	0,4	2 617,4	2,06	1 679	22,69	1,9	1 141,2	43,60%	12,2	14,0
	2,50 do <10,00	2 995,5	976,4	0,5	3 495,7	4,74	2 061	21,11	2,1	1 785,7	51,08%	34,3	44,8
	2,5 do <5	2 516,3	859,8	0,5	2 961,9	4,08	1 658	21,65	2,1	1 510,5	51,00%	26,2	33,8
	5 do <10	479,2	116,6	0,5	533,8	8,42	403	18,09	1,9	275,2	51,55%	8,1	11,0
	10,00 do <100,00	487,0	118,6	0,5	549,5	21,56	411	18,66	1,9	420,9	76,60%	23,5	23,9
	10 do <20	237,3	53,0	0,5	262,6	14,86	340	13,98	1,8	128,3	48,86%	5,6	6,5
	20 do <30	191,3	59,4	0,6	225,2	25,64	46	24,38	1,9	241,5	107,24%	14,1	12,7
	30,00 do <100,00	58,4	6,2	0,5	61,7	35,14	25	17,71	2,3	51,1	82,81%	3,9	4,7
	100,00 (Default)	287,0	9,8	0,6	292,9	100,00	200	33,94	1,6	290,1	99,05%	106,4	124,5
	Podsuma	16 291,7	7 644,6	0,5	19 919,1	3,57	12 737	25,26	2,1	7 754,0	38,93%	196,9	232,0

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

EU CR6: Metoda IRB - ekspozycje na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji i zakresy wartości PD													
Metoda IRB	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Zakres wartości PD	Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe przed uwzględnieniem współczynnika konwersji kredytowej	Średni współczynnik konwersji kredytowej ważony ekspozycją	Ekspozycja po uwzględnieniu współczynnika konwersji kredytowej i po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Średnia wartość PD ważona ekspozycją (%)	Liczba dłużników	Średnia wartość LGD ważona ekspozycją (%)	Średni termin zapadalności ważony ekspozycją (lata)	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po uwzględnieniu współczynników wsparcia	Zagęszczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem	Kwota oczekiwanej straty	Korekty wartości i rezerwy
Inne przedsiębiorstwa	0,00 do <0,15	4 199,5	3 230,6	0,4	5 335,3	0,11	316	35,58	1,5	1 033,2	19,36%	2,0	1,1
	0,00 do <0,10	320,4	675,4	0,2	475,9	0,09	234	33,41	1,9	99,3	20,86%	0,1	0,1
	0,10 do <0,15	3 879,0	2 555,3	0,4	4 859,4	0,11	82	35,79	1,5	933,9	19,22%	1,9	1,1
	0,15 do <0,25	3 825,5	5 802,1	0,4	5 911,3	0,19	556	38,90	2,0	2 141,0	36,22%	4,3	3,2
	0,25 do <0,50	6 353,7	6 580,9	0,5	9 387,4	0,38	1 043	35,73	2,6	5 183,8	55,22%	12,8	11,2
	0,50 do <0,75	3 993,9	1 753,9	0,5	4 846,8	0,59	1 077	29,25	2,2	2 816,6	58,11%	8,3	10,7
	0,75 do <2,50	8 534,4	4 606,4	0,4	10 385,5	1,38	2 099	28,30	2,1	7 260,3	69,91%	40,2	44,4
	0,75 do <1,75	6 530,2	3 868,3	0,4	8 007,7	1,18	1 336	29,17	2,1	5 446,3	68,01%	27,6	30,0
	1,75 do <2,5	2 004,2	738,0	0,5	2 377,8	2,08	763	25,35	2,2	1 814,0	76,29%	12,6	14,3
	2,50 do <10,00	3 765,2	1 772,3	0,4	4 556,2	4,35	1 321	23,73	2,0	3 946,0	86,61%	45,5	57,0
	2,5 do <5	3 407,1	1 642,0	0,4	4 124,2	3,91	1 016	24,45	2,0	3 599,4	87,27%	39,3	49,8
	5 do <10	358,1	130,2	0,6	431,9	8,54	305	16,82	1,8	346,5	80,23%	6,2	7,3
	10,00 do <100,00	754,2	253,0	0,5	868,8	22,44	1 583	19,88	1,8	1 058,0	121,78%	38,3	47,9
	10 do <20	291,4	119,6	0,4	340,5	15,11	1 420	20,76	1,7	402,6	118,25%	10,6	12,4
	20 do <30	380,0	129,3	0,5	442,4	25,64	92	19,06	1,8	542,0	122,51%	21,4	27,1
	30,00 do <100,00	82,8	4,1	0,8	85,9	35,06	71	20,66	2,0	113,4	132,00%	6,3	8,4
	100,00 (Default)	1 594,9	32,2	0,4	1 607,5	100	910	51,57	1,2	1 475,0	91,76%	983,0	1 041,7
	Podsuma	33 021,3	24 031,4	0,4	42 898,8	5,19	8 905	32,62	2,1	24 913,9	58,08%	1 134,4	1 217,2
Łącznie (wszystkie portfele)		64 984,4	36 528,2	0,4	80 466,4		22 603		2,2	38 184,5	47,45%	1 484,0	1 579,1

Wzór EU CR6-A – Zakres stosowania metody IRB i metody standardowej					
	a	b	c	d	e
	Wartość ekspozycji w rozumieniu art. 166 CRR w odniesieniu do ekspozycji według metody IRB	Całkowita wartość ekspozycji w odniesieniu do ekspozycji według metody standardowej i według metody IRB	Odsetek całkowitej wartości ekspozycji podlegający stałemu zastosowaniu częściowemu metody standardowej (%)	Odsetek całkowitej wartości ekspozycji według metody IRB (%)	Odsetek całkowitej wartości ekspozycji objętej planem wdrożenia metody (%)
1 Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00	53 446,3	100,00	0,00	0,00
1.1 W tym ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych		2 966,3	100,00	0,00	0,00
1.2 W tym ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego		4,6	100,00	0,00	0,00
2 Ekspozycje wobec instytucji	7 948,9	77,3	0,00	99,04	0,00
3 Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	74 182,1	6 616,4	0,00	91,81	0,00
3.1 W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – Kredytowanie specjalistyczne, z wyłączeniem kredytowania objętego metodą klasyfikacji		0,00	0,00	100,00	0,00
3.2 W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – Kredytowanie specjalistyczne objęte metodą klasyfikacji		0,00	0,00	0,00	0,00
4 Ekspozycje detaliczne	0,00	75 345,1	0,00	0,00	78,66
4.1 W tym ekspozycje detaliczne wobec MŚP zabezpieczone nieruchomością		0,00	0,00	0,00	0,00
4.2 W tym ekspozycje detaliczne wobec podmiotów niebędących MŚP, zabezpieczone nieruchomością		0,00	0,00	0,00	0,00
4.3 W tym kwalifikowane odnawialne ekspozycje detaliczne		0,00	0,00	0,00	0,00
4.4 W tym inne ekspozycje detaliczne wobec MŚP		0,00	0,00	0,00	0,00
4.5 W tym inne ekspozycje detaliczne wobec podmiotów niebędących MŚP		0,00	0,00	0,00	0,00
5 Ekspozycje kapitałowe	310,3	0,00	0,00	100,00	0,00
6 Inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego	0,0	2 529,2	0,00	0,00	0,00
7 Ogółem	82 131,0	138 014,3	24,28	37,31	26,92

Wzór EU CR8 – Rachunek przepływów kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ekspozycji na ryzyko kredytowe według metody IRB

		a
		Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem
1	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego	38 395,6
2	Wielkość aktywów (+/-)	2 684,0
3	Jakość aktywów (+/-)	-1 167,4
4	Aktualizacje modeli (+/-)	1 004,8
5	Metodyka i polityka (+/-)	230,2
6	Nabycia i zbycia (+/-)	0,0
7	Wahania kursów walutowych (+/-)	-29,3
8	Inne (+/-)	0,0
9	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem na koniec okresu sprawozdawczego	41 117,9

Kwota ekspozycji ważonych ryzykiem wynikająca z zastosowania modeli wewnętrznych zwiększyła się w 4 kwartale 2021 roku o 2 722 mln zł w porównaniu do trzeciego kwartału 2021 roku. Zwiększenie kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem jest następstwem wzrostu aktywów ważonych ryzykiem wynikających z akwizycji kredytowej (+2 684 mln), zmian modelowych (+1 005 mln) oraz zmian metodologii i polityk (+230 mln) skompensowane w części przez polepszenia jakości portfela kredytowego (-1 167 mln) oraz zmiany kursów walut (-29 mln).

Wzrost aktywów ważonych ryzykiem wynikający z akwizycji kredytowej jest następstwem sprzedaży nowych kredytów lub nowych uruchomień kredytów w ramach przyznaných limitów, z jakością kredytową według stanu na datę sprawozdawczą. Zmiany modelowe dotyczą dodatkowego narzutu wynikającego z konieczności nałożenia Marginesu Konserwatyzmu (MoC) model SME CEE LGD. Zwiększenie aktywów ważonych ryzykiem z tytułu metodologii i polityk wynika ze zmiany regulacyjnego narzutu kapitałowego głównie dla modelu grupowego stosowanego dla inwestycji infrastrukturalnych. Polepszenie jakości portfela kredytowego wynika z pozytywnej zmiany oceny zdolności kredytowej klientów. Zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem z tytułu zmiany kursów walutowych wynika z posiadanych ekspozycji w walutach obcych, które podlegają aktualizacji wyceny w związku ze zmianą kursów walutowych między datami sprawozdawczymi.

Aktywa ważne ryzykiem z tytułu ekspozycji kapitałowych są kalkulowane następująco:

- według metody uproszczonej (dla wagi ryzyka 290% i 370%),
- z zastosowaniem progowych wyłączeń dotyczących odliczeń od pozycji funduszy własnych (dla wagi ryzyka 250%).

W ramach uproszczonej metody ważenia ryzykiem waga 290% jest stosowana dla giełdowych ekspozycji kapitałowych, a waga 370% do pozostałych ekspozycji zidentyfikowanych w portfelu objętym metodą uproszczoną i nie zaliczonych do wagi 190% w ramach tej metody. Szczegółowe informacje w zakresie ekspozycji kapitałowych wg stanu na 31 grudnia 2021 roku prezentuje poniższa tabela.

	Ekspozycja bilansowa	Ekspozycja pozabilansowa	Waga ryzyka	Wartość ekspozycji	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymogi kapitałowe
Giełdowe ekspozycje kapitałowe	-	-	290%	-	-	-
Ekspozycje z tytułu niepublicznych instrumentów kapitałowych	-	-	190%	-	-	-
Inne ekspozycje kapitałowe	99,0	-	250%	99,0	247,6	19,8
Inne ekspozycje kapitałowe	211,2	-	370%	211,2	781,5	62,5
Ogółem	310,2	-	-	310,2	1 029,1	82,3

3. Bufory kapitałowe

Przepisy dyrektywy CRD IV, w szczególności dotyczące regulacyjnych buforów kapitałowych, zostały zaimplementowane do prawodawstwa krajowego w 2015 r. poprzez przyjęcie Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym oraz w drodze stosownej aktualizacji Prawa Bankowego.

Ustawa określiła bufory kapitałowe, które obowiązują banki w Polsce, począwszy od stycznia 2016 r.

W kalkulacji buforów kapitałowych na dzień 31 grudnia 2021 roku Grupa uwzględniła następujące wartości :

- wartość bufora zabezpieczającego, który wynosi 2,5%,
- wartość bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości 0,75% nałożonego decyzją Komisji otrzymaną 5 listopada 2021 roku,
- wartość bufora antycyklicznego z zastosowaniem do ekspozycji, na które taki bufor został przez właściwe organy nałożony. Bufor antycykliczny jest zmienny w czasie w zależności od struktury odnośnych ekspozycji oraz poziomów wskaźników bufora antycyklicznego nałożonych na odnośne ekspozycje (wg stanu na 31 grudnia 2021 roku bufor antycykliczny wynosił efektywnie 0,001%),
- wartość bufora ryzyka systemowego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów uchylającym rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego z dnia 18 marca 2020 roku, wynosi 0%.

Poniższe tabele prezentują informacje dotyczące odpowiednio: kwoty specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego oraz rozkładu geograficznego odnośnych ekspozycji kredytowych – według wymagań zawartych w artykule 440 Rozporządzenia 2019/876 oraz zgodnie ze wzorami przedstawionymi w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637.

Wzór EU CCyB2 – Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
		a
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	104 073,3
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,0015%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	1,5

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CCyB1 – Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Ogólne ekspozycje kredytowe		Oдноśne ekspozycje kredytowe – ryzyko rynkowe		Ekspozycje sekurytyzacyjne – Wartość ekspozycji dla portfela bankowego	Wymogi w zakresie funduszy własnych							
	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Suma długich i krótkich pozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody standardowej	Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody modeli wewnętrznych		Całkowita wartość ekspozycji	Oдноśne ekspozycje na ryzyko kredytowe – ryzyko kredytowe	Oдноśne ekspozycje kredytowe – ryzyko rynkowe	Oдноśne ekspozycje kredytowe – pozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym	Ogółem	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem	Wymogi w zakresie funduszy własnych: wagi (%)	Wskaźnik bufora antycyklicznego (%)
010 Podział według państw:													
Polska	84 404,7	72 506,7	0,0	0,0	0,0	156 911,4	6 920,7	0,0	0,0	6 920,7	86 509,8	99,02	0,00
Bułgaria	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,50
Czechy	0,8	38,2	0,0	0,0	0,0	39,0	4,3	0,0	0,0	4,3	53,8	0,06	0,50
Hongkong	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	1,00
Luksemburg	0,5	487,9	0,0	0,0	0,0	488,4	20,1	0,0	0,0	20,1	250,7	0,29	0,50
Norwegia	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0	0,8	0,1	0,0	0,0	0,1	0,6	0,00	1,00
Słowacja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	1,00
Inne	84,1	1 360,2	0,0	0,0	0,0	1 444,3	42,9	0,0	0,0	42,9	536,5	0,63	0,00
020 Ogółem	84 490,6	74 393,3	0,0	0,0	0,0	158 883,9	6 988,1	0,0	0,0	6 988,1	87 351,4	100,00	

4. Dźwignia finansowa

Obliczenie regulacyjnego wskaźnika dźwigni finansowej Grupy ING Banku Śląskiego S.A. na 31 grudnia 2021 roku zostało dokonane w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Wskaźnik dźwigni finansowej jest kalkulowany poprzez podzielenie miary kapitału Tier I przez miarę ekspozycji całkowitej i wyrażany jest jako wartość procentowa. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji określonych zgodnie z Rozporządzeniem 2019/876 z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I.

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie ekspozycji całkowitej do wyliczenia wskaźnika dźwigni z wartościami aktywów w opublikowanym skonsolidowanym raporcie rocznym, zgodnie z wymaganiami artykułu 451 Rozporządzenia 2019/876, według wzoru przedstawionego w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637.

Wzór EU LR1 – LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

		a
		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	201 689,2
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji ostrożnościowej	6,2
3	(Korekta z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji, które spełniają wymogi operacyjne dotyczące uznania przeniesienia ryzyka)	0,0
4	(Korekta z tytułu tymczasowego wyłączenia ekspozycji wobec banków centralnych (w stosownych przypadkach))	0,0
5	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. i) CRR)	0,0
6	Korekta z tytułu standaryzowanych kontraktów kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmowanych na dzień zawarcia transakcji	0,0
7	Korekta z tytułu kwalifikowalnych transakcji łączenia środków pieniężnych	0,0
8	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	1 321,6
9	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	544,8
10	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja ekspozycji pozabilansowych na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	15 103,1
11	(Korekta wynikająca z korekt z tytułu ostrożnej wyceny oraz z rezerw ogólnych i celowych, które zmniejszyły kapitał Tier I)	-2 856,1
EU-11a	(Korekta z tytułu ekspozycji wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. c) CRR)	0,0
EU-11b	(Korekta z tytułu ekspozycji wyłączonych z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. j) CRR)	0,0
12	Inne korekty	1 993,1
13	Miara ekspozycji całkowitej	217 801,9

Poniżej zaprezentowano informacje na temat wskaźnika dźwigni finansowej oraz podział miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z następującymi wzorami przedstawionymi w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- Wzór EU LR2 – LRCom: Wspólne ujawnianie wskaźnika dźwigni ,
- Wzór EU LR3 – LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT) i ekspozycji wyłączonych).

Wzór EU LR2 – LRCom: Wspólne ujawnianie wskaźnika dźwigni

		a	b
		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR	
		stan na 31.12.2021	stan na 30.06.2021
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)			
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	203 454,6	198 138,9
2	Ubruttowanie przekazanego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0,0	0,0
3	(Odliczenia aktywów z tytułu wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	0,0	0,0
4	(Korekta z tytułu papierów wartościowych otrzymanych w ramach transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych, które ujmuje się jako aktywa)	0,0	0,0
5	(Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego do pozycji bilansowych)	-2 803,4	-2 803,1
6	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-696,2	-311,9
7	Ekspozycje bilansowe ogółem (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i SFT)	199 955,0	195 023,9
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
8	Koszt odtworzenia związany z transakcjami na instrumentach pochodnych według metody standardowej dotyczącej CCR (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	803,8	3 194,5
EU-8a	Odstępstwo w odniesieniu do instrumentów pochodnych: wkład z tytułu kosztów odtworzenia na podstawie uproszczonej metody standardowej	0,0	0,0
9	Kwoty narzutu z tytułu potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z transakcjami na instrumentach pochodnych według metody standardowej dotyczącej CCR	1 395,2	1 307,6
EU-9a	Odstępstwo w odniesieniu do instrumentów pochodnych: Wkład z tytułu potencjalnej przyszłej ekspozycji według uproszczonej metody standardowej	0,0	0,0
EU-9b	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	0,0	0,0
10	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym) (metoda standardowa dotycząca CCR)	0,0	0,0
EU-10a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym) (uproszczona metoda standardowa)	0,0	0,0
EU-10b	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym) (metoda wyceny pierwotnej ekspozycji)	0,0	0,0
11	Skorygowana efektywna kwota referencyjna potwierdzonych kredytowych instrumentów pochodnych	0,0	0,0
12	(Skorygowane efektywne kompensowanie referencyjne i odliczenia narzutów w odniesieniu do potwierdzonych kredytowych instrumentów pochodnych)	0,0	0,0
13	Łączne ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych	2 199,0	4 502,1
Ekspozycje z tytułu SFT			
14	Aktywa z tytułu SFT brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	0,0	0,0
15	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu SFT brutto)	524,7	0,0
16	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów SFT	20,1	1,5
EU-16a	Odstępstwo w odniesieniu do SFT: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429e ust. 5 i art. 222 CRR	0,0	0,0
17	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	0,0	0,0
EU-17a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu SFT rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0,0	0,0
18	Łączne ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	544,8	1,5

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Inne ekspozycje pozabilansowe			
19	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone kwotą referencyjną brutto	48 551,6	45 554,3
20	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-33 482,1	-31 831,1
21	(Rezerwy ogólne odliczane przy określaniu kapitału Tier I oraz rezerwy szczegółowe związane z ekspozycjami pozabilansowymi)	33,6	32,0
22	Ekspozycje pozabilansowe	15 103,1	13 755,2
Ekspozycje wyłączone			
EU-22a	(Ekspozycje wyłączone z miary ekspozycji całkowitej zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. c) CRR)	0,0	0,0
EU-22b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. j) CRR (pozycje bilansowe i pozabilansowe))	0,0	0,0
EU-22c	(Wyłączone ekspozycje publicznych banków rozwoju (lub jednostek) – Inwestycje sektora publicznego)	0,0	0,0
EU-22d	(Wyłączone ekspozycje publicznych banków rozwoju (lub jednostek) – Kredyty preferencyjne)	0,0	0,0
EU-22e	(Wyłączone ekspozycje z tytułu przeniesienia kredytów preferencyjnych przez niepubliczne banki (lub jednostki) wspierające rozwój)	0,0	0,0
EU-22f	(Wyłączone gwarantowane części ekspozycji z tytułu kredytów eksportowych)	0,0	0,0
EU-22g	(Wyłączona nadwyżka zabezpieczenia zdeponowana u agentów trójstronnych)	0,0	0,0
EU-22h	(Wyłączone usługi związane z CDPW świadczone przez CDPW/instytucje zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. o) CRR)	0,0	0,0
EU-22i	(Wyłączone usługi związane z CDPW świadczone przez wskazane instytucje zgodnie z art. 429a ust. 1 lit. p) CRR)	0,0	0,0
EU-22j	(Obniżenie wartości ekspozycji z tytułu kredytu na prefinansowanie lub kredytu przejściowego)	0,0	0,0
EU-22k	(Ekspozycje wyłączone ogółem)	0,0	0,0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
23	Kapitał Tier I	14 021,8	15 322,3
24	Miara ekspozycji całkowitej	217 801,9	213 282,7
Wskaźnik dźwigni			
25	Wskaźnik dźwigni (%)	6,44%	7,18%
EU-25	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wyłączenia inwestycji sektora publicznego i kredytów preferencyjnych) (%)	6,44%	7,18%
25a	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) (%)	6,44%	7,18%
26	Regulacyjny wymóg dotyczący minimalnego wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
EU-26a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-26b	w tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I	0,00%	0,00%
27	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-27a	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wybór przepisów przejściowych i odnośne ekspozycje			
EU-27b	Wybór przepisów przejściowych dotyczących definicji miary kapitału	przejściowy	przejściowy
Ujawnienie wartości średnich			
28	Średnia dziennych wartości aktywów z tytułu SFT brutto, po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych	352,6	73,5
29	Wartość na koniec kwartału aktywów z tytułu SFT brutto, po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych	524,7	0,0
30	Miara ekspozycji całkowitej (w tym wpływ wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmująca średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	217 629,8	213 356,2
30a	Miara ekspozycji całkowitej (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmująca średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	217 629,8	213 356,2
31	Wskaźnik dźwigni (w tym wpływ wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmujący średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	6,44%	7,18%
31a	Wskaźnik dźwigni (z wyłączeniem wpływu wszelkich mających zastosowanie tymczasowych wyłączeń rezerw w banku centralnym) obejmujący średnie wartości aktywów z tytułu SFT brutto z wiersza 28 (po korekcie z tytułu transakcji księgowych sprzedaży oraz po odliczeniu kwot powiązanych zobowiązań gotówkowych i należności gotówkowych)	6,44%	7,18%

Wzór EU LR3 – LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT) i ekspozycji wyłączonych)

		a
		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w CRR
EU-1	Ekspozycje bilansowe ogółem (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	200 651,1
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	546,7
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	200 104,4
EU-4	Ekspozycje z tytułu obligacji zabezpieczonych	0,0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	49 367,2
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jako ekspozycje wobec państwa	2 970,6
EU-7	Ekspozycje wobec instytucji	6 232,3
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	41 196,1
EU-9	Ekspozycje detaliczne	30 778,8
EU-10	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	62 498,1
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 610,4
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i z tytułu innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego)	5 450,9

Na podstawie Dyrektywy CRD IV oraz aktów wykonawczych Grupa przygotowała i wdrożyła „Procedurę sporządzania sprawozdania Leverage Ratio”. Dokument ten określa odbiorców oraz szczegółowe zasady wyznaczania wskaźnika dźwigni finansowej w aplikacji LIREP w ramach raportów przesyłanych do NBP przez Centre of Expertise Accounting Policy and Financial Reporting.

Grupa na potrzeby procesu ICAAP zidentyfikowała ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej i uznała je za nieistotne. Miernikiem do oceny istotności tego ryzyka jest koszt kapitału niezbędnego do uzyskania wskaźnika dźwigni finansowej na pożądanym poziomie. Mimo nieistotności ryzyka, Grupa wdrożyła procesy zarządzania tym ryzykiem, w tym m.in. zaimplementowała „Politykę zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej” oraz „Procedurę planowania dźwigni finansowej”. Dokumenty te opisują odpowiedzialność poszczególnych departamentów oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) w procesie zarządzania tym ryzykiem.

Centre of Expertise Accounting Policy and Financial Reporting odpowiedzialny jest za:

- metodologię wyliczania wskaźnika dźwigni finansowej (w porozumieniu z Centre of Expertise Treasury) oraz za bieżące wyliczanie tego wskaźnika,
- prowadzenie raportowania obligatoryjnego do podmiotów zewnętrznych wobec Banku np. NBP, KNF.

Centre of Expertise Management Accounting and Advice odpowiedzialny jest za przygotowanie planu pozycji bilansowych i pozabilansowych służących do planowania składowych wskaźnika dźwigni.

Centre of Expertise Treasury odpowiedzialny jest za planowanie wskaźnika dźwigni finansowej oraz inicjowanie działań mających na celu utrzymanie wskaźnika na pożądanym poziomie.

Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym odpowiedzialny jest za:

- raportowanie i monitorowanie wskaźnika dźwigni finansowej oraz przekazywanie informacji w tym zakresie kadrze zarządzającej Bankiem,
- ustalanie limitu wskaźnika dźwigni finansowej,
- w przypadku uznania tego ryzyka jako istotnego, opracowanie metodologii szacowania kapitału ekonomicznego z tytułu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej oraz prowadzenie testów warunków skrajnych obejmujących ryzyko nadmiernej dźwigni.

Na potrzeby wewnętrzne określono pożądaną poziom wskaźnika dźwigni jako 5%. Poziom ten jest przyjęty dla celów dywidendowych, zgodnie z warunkami określonymi przez KNF na potrzeby wypłaty dywidendy przez banki. W celu ograniczenia niebezpieczeństwa spadku wskaźnika poniżej

wymaganego poziomu, Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym monitoruje poziom wskaźnika w odniesieniu do limitu.

Jeżeli bieżący lub planowany wskaźnik obniży się poniżej poziomu pożądanego, Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym informuje o tym Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz Zarząd Banku. Na podstawie przekazanej informacji ALCO może podjąć decyzję o rekomendowaniu Zarządowi Banku jednego z następujących działań:

- niewypłacaniu lub zmniejszeniu wielkości dywidendy,
- emisję kapitału, który może być zaliczony do Tier I,
- ograniczenie wzrostu akcji kredytowej Banku,
- sekurytyzację lub sprzedaż niektórych portfeli kredytów,
- inne skutkujące poprawą wielkości wskaźnika.

Zarząd Banku, na podstawie rekomendacji ALCO, podejmuje decyzję o dalszych krokach oraz wyznacza jednostkę odpowiedzialną za realizację tych zadań.

W 2021 roku wskaźnik dźwigni finansowej utrzymywał się na poziomie powyżej wewnętrznego minimum. Największy wpływ na jego kształtowanie miała:

- dynamika kredytów (licznik) - realizacja strategii Banku,
- włączenie do kapitału Tier I zysków za pierwsze półrocze 2021 roku,
- uwzględnienie okresów przejściowych w zakresie wyliczania funduszy własnych.

Jeżeli Bank uzna ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako istotne, w sytuacji uzyskania wskaźnika dźwigni finansowej poniżej poziomu niedopuszczalnego w ramach testów warunków skrajnych przy scenariuszu łagodnej recesji, Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oblicza niedobór kapitału Tier 1 jako podstawę ekonomicznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Wyliczony wymóg jest włączany do wyliczeń ekonomicznego wymogu kapitałowego od miesiąca następującego po zatwierdzeniu wyników testów warunków skrajnych.

5. Informacje w zakresie płynności

ING Bank Śląski S.A. uznaje proces stabilnego zarządzania ryzykiem płynności i finansowania za jeden z najważniejszych procesów w Banku.

Ryzyko płynności i finansowania jest rozumiane przez Bank, jako ryzyko polegające na niemożności spełnienia, przy racjonalnej cenie, zobowiązań pieniężnych wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych. Bank utrzymuje płynność w taki sposób, aby zobowiązania pieniężne Banku mogły być zawsze realizowane przy pomocy dostępnych środków, wpływów z zapadających transakcji, dostępnych źródeł finansowania po cenach rynkowych i/lub z likwidacji zbywalnych aktywów.

5.1. Proces zarządzania ryzykiem płynności i finansowania

W celu optymalizacji procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, Bank stworzył Politykę zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w ING Banku Śląskim S.A., której celem jest opisanie zasad zapewniających odpowiednie źródła finansowania oraz zminimalizowanie ryzyka i kosztów związanych z finansowaniem. Polityka opisuje ogólne podejście do procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku. Głównym celem procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania jest utrzymanie odpowiedniego poziomu płynności w celu zapewnienia bezpiecznego i stabilnego działania Banku w normalnych warunkach rynkowych oraz w trakcie kryzysu.

Polityka wynika z zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą strategii zarządzania ryzykiem prowadzonej działalności (w tym strategii zarządzania ryzykiem płynności i finansowania). W szczególności odzwierciedla ona określony w strategii i zaakceptowany przez Radę Nadzorczą apetyt na ryzyko.

Dodatkowo, Bank przygotowuje raport procesu ILAAP. Prezentuje on, w sposób całościowy i spójny, kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące profilu ryzyka płynności Banku. Uwzględnia on strategię, plan finansowania oraz tolerancję Banku na ryzyko. Wyniki raportu akceptowane są przez Zarząd, który informuje Radę Nadzorczą o wynikach oceny.

Ogólne podejście do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania składa się z cyklu pięciu powtarzających się działań: 1) identyfikacji ryzyka, 2) oceny ryzyka, 3) kontroli ryzyka, 4) monitorowania i 5) raportowania.

- Identyfikacja i ocena ryzyka. Identyfikacja ryzyka jest wykonywana corocznie poprzez organizację warsztatów identyfikacji ryzyka. Każde zidentyfikowane ryzyko jest oceniane w celu określenia znaczenia takiego ryzyka dla Banku. Identyfikacja ryzyka jest również przeprowadzana w procesie wdrażania nowych produktów. Wycena ryzyka oraz jego istotność jest oceniana na podstawie prawdopodobieństwa, z jakim to ryzyko zachodzi i wielkości skutków finansowych, w przypadku zmaterializowania się tego ryzyka.
- Kontrola. Ryzyka są kontrolowane poprzez działania, które obniżają prawdopodobieństwo zajścia ryzyka, lub działania, które zmniejszają skutki w przypadku materializacji ryzyka. Ważnym elementem zarządzania ryzykiem jest ciągłe sprawdzanie, czy wdrożona kontrola ryzyka jest wykonywana. Jednym z elementów kontroli ryzyka jest zdefiniowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka. Regularna kontrola pozwala wykazywać, czy działania w zakresie kontroli ryzyka są efektywne. Istotnym elementem procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania jest odpowiednie raportowanie, które dostarcza zarządzającym informacji potrzebnych do zarządzania ryzykiem.
- Monitorowanie i raportowanie. Monitorowanie ryzyka służy ciągłemu sprawdzaniu, czy wdrożona kontrola ryzyka jest wykonywana oraz czy działania w zakresie kontroli ryzyka są efektywne. Takie działanie pozwala zdobyć zaufanie, jeden z najistotniejszych elementów w bankowości. Dobrze zorganizowane i zaprojektowane regularne kontrole lub monitorowanie, które funkcjonują pod nazwą zarządzania ryzykiem, są niezbędne do dobrego zarządzania ryzykiem. Odpowiednie raportowanie dostarcza zarządzającym informacji potrzebnych do zarządzania ryzykiem.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji S, Bank przygotowuje pogłębioną analizę płynności długoterminowej, ze szczególnym uwzględnieniem kredytów hipotecznych. Powyższa analiza płynności pokazuje poziom ryzyka związany z finansowaniem długoterminowych kredytów hipotecznych.

Bank prowadzi aktywną politykę zarządzania płynnością w odniesieniu do walut głównych. Dla tych walut, pomiar i limitowanie ryzyka płynności odbywa się per waluta, a zarządzanie płynnością operacyjną przeprowadzane jest osobno dla każdej z walut oraz uwzględnia się je w systemie transferu ryzyka.

Płynność śróddzienna jest aktywnie zarządzana przez Centre of Expertise Treasury. W tym procesie zarządza się pozycją i ryzykiem płynności krótkoterminowej (jednodniowej i w ciągu dnia). Jego celem jest spełnienia obowiązków płatniczych i rozliczeniowych w sposób terminowy w warunkach regularnej działalności oraz w sytuacjach nadzwyczajnych/stresowych.

W Banku funkcjonuje system transferu ryzyka, w ramach, którego ryzyka rynkowe, w tym ryzyko płynności, są przekazywane do Centre of Expertise Treasury. Z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zarządza on ryzykami w sposób zcentralizowany w ramach przyjętego w Banku systemu limitów.

5.2. Rodzaje ryzyka

Ryzyko płynności Bank dzieli na dwie grupy:

- ryzyko płynności wynikające z czynników zewnętrznych,
- ryzyko czynników wewnętrznych związanych z danym bankiem.

Celem Banku jest konserwatywne podejście do zarządzania ryzykiem płynności, które pozwoli w sposób bezpieczny przetrwać zdarzenia specyficzne dla ING Banku Śląskiego S.A. oraz dla całego sektora bankowego.

W kontekście horyzontu czasowego, Bank dzieli ryzyko płynności na:

- operacyjne - skupione na bieżącym finansowaniu pozycji Banku oraz zarządzaniu płynnością śróddzienną,
- strategiczne - skupione na zapewnieniu, aby strukturalne pozycje płynnościowe Banku były na akceptowalnym poziomie.

Biorąc pod uwagę termin oraz sposób zachowania się klientów (dwa aspekty wpływające na płynność Banku), Bank rozróżnia trzy typy ryzyka płynności i finansowania:

- strukturalne - rozumiane, jako potencjalnie negatywny wpływ na dochody Banku ze względu na niedopasowania pomiędzy oczekiwanymi terminami płatności aktywów i pasywów Banku, jak również ryzyko braku możliwości refinansowania w przyszłości,
- związane z zachowaniem klientów - rozumiane jest, jako potencjalnie negatywny wpływ na dochody Banku ze względu na wbudowane opcje płynnościowe w produktach oferowanych przez Bank,
- związane z warunkami skrajnymi - rozumiane jest, jako ryzyko braku możliwości spełnienia przez Bank własnych zobowiązań finansowych w momencie, gdy staną się one wymagalne z powodu braku odpowiedniego poziomu dostępnych środków pieniężnych, lub ich wygenerowanie nie jest możliwe za żadną cenę, co skutkuje natychmiastową niewypłacalnością Banku.

5.3. Struktura i organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Struktura ryzyka i kontroli w Banku opiera się na modelu trzech linii obrony. Model ten ma na celu zapewnienie stabilnych i efektywnych ram dla zarządzania ryzykiem poprzez zdefiniowanie i wdrożenie trzech „poziomów” zarządzania ryzykiem, z odmiennymi rolami, zakresem obowiązków i obowiązkami związanymi z nadzorem:

- Pierwsza linia obrony - Zarządzający Biznesem w Banku. Zarządzający daną jednostką biznesową ponoszą główną odpowiedzialność za działanie, operacje, przestrzeganie norm, oraz skuteczną kontrolę ryzyka mającego wpływ na daną jednostkę biznesową. Zarządzający Biznesem biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania na wszystkich poziomach organizacji.
- Druga linia obrony - Funkcje Zarządzającego ryzykiem i finansami. Funkcje zarządzania ryzykiem, oraz w stosownych przypadkach, zarządzania finansami realizowane są poprzez:
 - stworzenie polityki, standardów oraz wytycznych dla poszczególnych obszarów ryzyka,
 - koordynację, nadzór oraz kontrolę działań podejmowanych przez pierwszą linię obrony w zakresie zrealizowanych zadań, zarządzanie, kontrolę oraz raportowanie ryzyka generowanego przez pierwszą linię obrony,
 - eskalowanie/wetowanie działań jednostki, które mogłyby tworzyć niemożliwe do zaakceptowania ryzyka dla Banku.
- Trzecia linia obrony - Departament Audytu Wewnętrznego. Departament Audytu Wewnętrznego odpowiedzialny jest za zapewnienie niezależnej oceny i wydanie opinii o:

- zaprojektowaniu i skuteczności kontroli wewnętrznych nad ryzykami wynikającymi z działalności Banku,
- zaprojektowaniu i skuteczności zarządzania ryzykiem zrealizowanym przez pierwszą i drugą linię obrony.

Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania pełni Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

Rada Nadzorcza odpowiada za:

zatwierdzanie tolerancji ryzyka płynności, ogólnego akceptowanego poziomu ryzyka płynności i finansowania (w HL RAS) przedstawianego Radzie Nadzorczej przez Zarząd,

Zarząd Banku odpowiada za:

- ustanowienie strategii w zakresie ryzyka płynności i finansowania, docelowej pozycji płynnościowej, metod jej finansowania oraz profilu ryzyka płynności,
- ustanowienie akceptowanego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) i przedstawienie go do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą,
- akceptację zmian limitów ryzyka płynności i finansowania (w MB RAS),
- akceptację polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania i istotnych zmian w polityce, w tym w szczególności limitów dostosowanych do ogólnego poziomu akceptowalnego ryzyka zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą,
- zapewnianie alokacji odpowiednich zasobów ludzkich oraz zasobów teleinformatycznych w ramach Banku w celu wdrożenia polityki,
- zatwierdzanie poziomów premii płynnościowych na podstawie poziomu doradzanego przez Centre of Expertise Treasury wynikającego z przeglądu premii płynnościowej i / lub koryguje ją, gdy uzna się to za konieczne, ze względu na strategiczne zmiany w bilansie lub inne czynniki.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) odpowiada za:

- realizację strategii Banku w zakresie ryzyka płynności i finansowania,
- zarządzanie buforem płynności w ramach odpowiednich polityk i limitów zatwierdzonych przez Zarząd Banku, działania operacyjne w tym zakresie są delegowane na Centre of Expertise Treasury,
- nadzorowanie i monitorowanie poziomu ryzyka płynności, jak również struktury finansowania w ramach bilansu Banku,
- comiesięczną analizę krótko-, średnio- i długoterminowego profilu płynności (strategiczne pozycje płynności) prezentowaną w raportach zdefiniowanych przez regulatora i raportach wewnętrznych,
- akceptację zmian limitów ryzyka płynności i finansowania (w LCS i ALCO RAS),
- wdrażanie limitów w ramach przyjętego apetytu na ryzyko (zatwierdzanego zgodnie z podziałem odpowiedzialności w określaniu poziomów limitów definiowanych w Polityce ustalania i monitorowania apetytu na ryzyko w obszarze ryzyka rynkowego, płynności i adekwatności kapitałowej), zatwierdzanie założeń do raportów i modeli,
- analizę wszelkich zaproponowanych zmian w polityce płynności i finansowania oraz przekazanie pozytywnie rozpatrzonych zmian do Zarządu Banku.

5.4. Ramowe zasady zarządzania ryzykiem

Ramowe zasady zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zawierają wszystkie istotne metody w odniesieniu do dziennego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego zarządzania ryzykiem płynności i finansowania. Składają się na nie, następujące kluczowe elementy:

- system limitów i pomiar ryzyka płynności,

- monitorowanie źródeł finansowania i ryzyka koncentracji,
- zarządzanie rezerwami płynności,
- zarządzanie płynnością śróddzienną,
- zarządzanie pozycjami zabezpieczeń,
- testy warunków skrajnych i plany awaryjne.

System limitów i pomiar ryzyka płynności

Formalne limity są określane przez regulatora sektora bankowego i/ lub Bank dla różnych miar ryzyka płynności. Dopuszczalny poziom ryzyka finansowania i płynności jest zdefiniowany poprzez kilkuelementowy system: ogólny poziom akceptowalnego ryzyka Banku, który jest zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku, oraz system limitów, który jest zatwierdzany zgodnie z podziałem odpowiedzialności w określaniu poziomów limitów definiowanych w Polityce ustalania i monitorowania apetytu na ryzyko w obszarze ryzyka rynkowego, płynności i adekwatności kapitałowej. Rada Nadzorcza otrzymuje informacje o zgodności z tymi miarami, co najmniej kwartalnie.

Poziom limitów opiera się na strategicznych celach Banku, zidentyfikowanych ryzykach płynności, wynikach testów warunków skrajnych oraz zasadach określonych przez organy regulacyjne. Limity są brane pod uwagę w procesach planowania (tj. realizacja przyjętych planów nie może prowadzić do przekroczenia limitów). W większości przypadków limity mają zdefiniowany poziom ostrzegawczy ustalony powyżej (lub poniżej) limitów nadzorczych. Dopuszczalny poziom ryzyka płynności jest określany i aktualizowany, co najmniej raz w roku.

System limitów jest bardziej szczegółowy niż poziom ryzyka akceptowany przez Radę Nadzorczą.

Dopuszczalny poziom ryzyka jest zagwarantowany poprzez monitorowanie ryzyka w różnych raportach dotyczących ryzyka płynności i finansowania w zakresie normalnej/regularnej działalności Banku oraz w sytuacjach nadzwyczajnych/ekstremalnych. Bank monitoruje między innymi ryzyko koncentracji finansowania, wewnętrzny bufor bezpieczeństwa płynności oraz bada stabilność środków obcych.

Zarząd Banku w cyklu tygodniowym otrzymuje raport ryzyka płynności zawierający informację o kluczowych miarach płynności, W cyklu miesięcznym Zarząd Banku i Komitet ALCO otrzymują kompleksową informację dotyczącą ryzyka płynności.

Wskaźnik pokrycia płynności (LCR) oraz stabilnego finansowania (NSFR)

Zgodnie z obowiązkami i zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 wraz ze zmianami wprowadzonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/876 oraz Rozporządzeniami delegowanymi Komisji (UE) 2015/61 oraz 2018/1620, Bank dokonuje obliczeń nadzorczych miar płynności:

- miary płynności krótkoterminowej (LCR - Liquidity Covered Ratio, czyli wskaźnik pokrycia płynności) – ma on zapewnić, że Bank posiada odpowiedni poziom płynnych aktywów o wysokiej jakości, które pokryją potrzeby płynnościowe w okresie 30 dni kalendarzowych w warunkach skrajnych. W 2021 obowiązywał regulacyjny limit na poziomie 100%.
- miary płynności długoterminowej (NSFR – Net Stable Funding Ratio) – ma on na celu zapewnienie minimalnego poziomu dostępnego finansowania w średnim i długim okresie. Od 28 czerwca 2021 obowiązywał regulacyjny limit na poziomie 100%.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku i 31 grudnia 2020 roku nadzorcze miary płynnościowe dla Grupy ING Banku Śląskiego S.A. wynosiły:

Miary płynności		Wartość minimalna	2021	2020
LCR	Wskaźnik pokrycia płynności	100%	164%	220%
NSFR	Wskaźnik stabilnego finansowania	100%	157%	144%

Zgodnie z Wytycznymi w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wypływów netto, w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności wydanymi przez EBA, Bank jest zobowiązany do prezentacji części składowych powyższego wskaźnika w formie tabeli LIQ1 (wskaźnik pokrycia wypływów netto - total). Zawiera ona informację na temat:

- aktywów płynnych wysokiej jakości - wartość „ważona” po zastosowaniu redukcji wartości,
- wypływów środków pieniężnych - ważne i nieważne wypływy,
- wpływów środków pieniężnych - ważne i nieważne wpływy.

Wartości ważne wpływów i wypływów są obliczone jako wartość po zastosowaniu odpowiednio wskaźników wpływu i wypływu. Prezentowane dane liczbowe obejmują wartości za każdy z czterech kwartałów kalendarzowych poprzedzających datę raportu. Są to średnie z obserwacji na koniec miesiąca w dwunastomiesięcznym okresie poprzedzającym koniec kwartału.

Zaprezentowane w tabeli informacje obejmują wszystkie pozycje bez względu na walutę, w której są denominowane, oraz są prezentowane w złotych. Wskaźnik pokrycia wypływów netto zawiera wszystkie istotne elementy z punktu widzenia profilu płynności Banku.

Poza zaprezentowanymi wartościami wskaźnika pokrycia wypływów netto kalkulowanego dla wszystkich walut, Bank monitoruje także wskaźniki liczone dla walut znaczących tj. PLN i EUR.

Informacje ilościowe na temat wskaźnika pokrycia wypływów netto, wymagane w artykule 451a Rozporządzenia 2019/876, zostały zaprezentowane w poniższej tabeli (wg wzoru EU LIQ1 zawartego w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637).

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU LIQ1 – Informacje ilościowe na temat wskaźnika pokrycia wypływów netto									
		CAŁKOWITA WARTOŚĆ NIEWAŻONA (ŚREDNIA)				CAŁKOWITA WARTOŚĆ WAŻONA (ŚREDNIA) *			
		stan na 31.12.2021	stan na 30.09.2021	stan na 30.06.2021	stan na 31.03.2021	stan na 31.12.2021	stan na 30.09.2021	stan na 30.06.2021	stan na 31.03.2021
EU 1a									
EU 1b	Liczba punktów danych użytych do obliczenia średnich	12	12	12	12	12	12	12	12
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI									
1	Całkowite aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA)					48 848,5	52 351,3	54 295,1	52 701,4
ŚRODKI PIENIĘŻNE – WYPŁYWY									
2	Depozyty detaliczne i depozyty klientów będących małymi przedsiębiorstwami, w tym:	143 887,8	140 382,3	137 616,0	134 002,5	11 352,2	11 086,8	10 928,1	10 658,3
3	Stabilne depozyty	92 001,5	89 601,5	87 194,7	84 607,3	4 600,1	4 480,1	4 359,7	4 230,4
4	Mniej stabilne depozyty	51 885,0	50 774,6	50 409,4	49 376,6	6 752,1	6 606,8	6 568,3	6 427,9
5	Niezabezpieczone finansowanie na rynku międzybankowym	19 641,9	19 281,5	19 207,4	18 658,3	11 173,8	11 186,1	11 085,2	10 604,2
6	Depozyty operacyjne (wszyscy kontrahenci) i depozyty w sieciach banków spółdzielczych	299,0	0,0	0,0	0,0	74,4	0,0	0,0	0,0
7	Depozyty nieoperacyjne (wszyscy kontrahenci)	19 249,1	19 200,2	19 126,1	18 581,2	11 005,6	11 104,8	11 003,9	10 527,1
8	Dług niezabezpieczony	93,8	81,3	81,3	77,2	93,8	81,3	81,3	77,2
9	Zabezpieczone finansowanie na rynku międzybankowym					0,0	0,0	0,0	0,0
10	Wymogi dodatkowe	16 667,0	17 065,9	19 336,9	21 408,4	2 654,6	2 764,3	3 025,0	3 290,9
11	Wpływy związane z ekspozycjami z tytułu instrumentów pochodnych i inne wymogi dotyczące zabezpieczenia	1 339,7	1 400,9	1 434,0	1 493,3	1 339,7	1 400,9	1 434,0	1 493,3
12	Wpływy związane ze stratą środków z tytułu produktów dłużnych	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
13	Instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	15 327,1	15 664,7	17 902,5	19 914,6	1 314,7	1 363,1	1 590,6	1 797,1
14	Inne zobowiązania umowne w zakresie finansowania	4 922,6	4 307,9	4 087,4	3 543,2	4 580,7	3 985,9	3 783,4	3 257,3
15	Inne zobowiązania warunkowe w zakresie finansowania	30 637,6	29 005,2	25 414,3	21 559,6	642,2	636,7	630,9	3,3
16	CAŁKOWITE WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH					30 441,7	29 659,8	29 452,7	27 813,9
ŚRODKI PIENIĘŻNE – WPŁYWY									
17	Zabezpieczone transakcje kredytowe (np. transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu)	255,2	191,7	141,8	131,8	0,0	0,0	0,0	0,0
18	Wpływy z tytułu ekspozycji w pełni obsługiwanych	3 310,2	2 901,1	2 631,3	2 568,8	1 834,0	1 522,9	1 233,9	1 131,1
19	Inne wpływy środków pieniężnych	2 813,2	2 292,2	1 705,7	1 615,0	2 813,2	2 292,2	1 705,7	1 615,0
EU-19a	(Różnica między całkowitą ważoną kwotą wpływów a całkowitą ważoną kwotą wypływów wynikających z transakcji w państwach trzecich, w których istnieją ograniczenia transferu, lub które są denominowane w walutach niewymienialnych)					0,0	0,0	0,0	0,0
EU-19b	(Nadwyżka wpływów z powiązanej wyspecjalizowanej instytucji kredytowej)					0,0	0,0	0,0	0,0
20	CAŁKOWITE WPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	6 378,7	5 385,0	4 478,8	4 315,6	4 647,2	3 815,1	2 939,6	2 746,2
EU-20a	Wpływy całkowicie wyłączone	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-20b	Wpływy podlegające ograniczeniu w wysokości 90 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-20c	Wpływy podlegające ograniczeniu w wysokości 75 %	6 378,7	5 385,0	4 478,8	4 315,6	4 647,2	3 815,1	2 939,6	2 746,2
WARTOŚĆ SKORYGOWANA OGÓŁEM									
21	ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOŚCI					48 848,5	52 351,3	54 295,1	52 701,4
22	CAŁKOWITE WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO					25 794,5	25 844,7	26 513,1	25 067,7
23	WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO					1,91	2,04	2,06	2,10

* średnia jest liczona z ostatnich 12 miesięcy, uwzględniane są ostatnie dni miesiąca.

Wskaźnik LCR wg stanu na 31 grudnia 2021 spadł o 36 punktów procentowych w stosunku do stanu na 30 września 2021, co jest głównie efektem spadku wartości aktywów płynnych i przypiływów oraz wzrostu odpływów. Spadek aktywów płynnych wynikał głównie ze spadku wolumenu obligacji rządowych (4 693 mln) i obligacji BGK (147 mln). Spadek przypiływów był determinowany głównie przez spadek innych przypiływów (713 mln), rat kapitałowo-odsetkowych (318 mln) i nostro (312 mln). Wzrost odpływów wynikał głównie ze wzrostu innych odpływów (1 143 mln) i był częściowo niwelowany spadkiem odpływów z depozytów (329 mln).

	stan na 31.12.2021		stan na 30.09.2021		31.12.2021 vs 30.09.2021	
Wskaźnik LCR	164%		200%		-36 p.p.	
	Kwota	Wartość ważona	Kwota	Wartość ważona	Kwota	Wartość ważona
Aktywa płynne	38 024	38 024	43 330	43 330	-5 305	-5 305
Odpływy	235 996	30 838	226 714	30 660	9 282	178
Przypiływy	9 865	7 607	10 864	9 024	-999	-1 417

Wskaźnik LCR wg stanu na 31 grudnia 2021 spadł o 56 punktów procentowych w stosunku do stanu na 31 grudnia 2020, co jest głównie efektem spadku wartości aktywów płynnych i wzrostu odpływów, który częściowo zniwelowany został przez wzrost przypiływów. Niższy poziom aktywów płynnych wynikał głównie ze spadku wolumenu obligacji rządowych (14 571 mln) oraz spadku wolumenu gotówki (124 mln). Przypiływy wzrosły z tytułu wyższej wartości pozostałych napływów (4 764 mln), wyższej wartości rat kapitałowo-odsetkowych (682 mln) i nostro (93 mln). Wzrost odpływów wynikał głównie z wyższych sald na rachunkach klientów (2 449 mln) oraz wyższych pozostałych odpływów (2 450 mln).

	stan na 31.12.2021		stan na 31.12.2020		31.12.2021 vs 31.12.2020	
Wskaźnik LCR	164%		220%		-56 p.p.	
	Kwota	Wartość ważona	Kwota	Wartość ważona	Kwota	Wartość ważona
Aktywa płynne	38 024	38 024	53 783	53 783	-15 758	-15 758
Odpływy	235 996	30 838	202 471	26 588	33 525	4 707
Przypiływy	9 865	7 607	3 627	2 162	6 237	5 446

Wielkość aktywów płynnych w grudniu 2021, w odniesieniu do września 2021 i grudnia 2020, wykazuje tendencję spadkową, co wynika ze spadku wolumenu obligacji rządowych.

Wzrost wypływów środków pieniężnych w grudniu 2021, w odniesieniu do września 2021 i grudnia 2020, związany jest ze wzrostem bazy depozytowej klientów detalicznych.

Spadek wpływów środków pieniężnych w grudniu 2021, w porównaniu do września 2021 i odpowiednio wzrost w porównaniu do grudnia 2020 związany był głównie ze zmianami wartości pozostałych napływów.

W analizowanym okresie wskazanym w tabeli EU LIQ1 nie identyfikujemy niedopasowania walutowego we wskaźniku pokrycia wypływów netto.

Aktywa płynne poziomu 1 obejmują aktywa charakteryzujące się wyjątkowo wysoką płynnością i jakością kredytową. Poniżej przedstawiono rozbieżność aktywów płynnych poziomu 1 wykorzystywanych przez Grupę w wyliczeniu wskaźnika płynności LCR (wg definicji Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/61) według stanu na koniec roku 2021 i odpowiednio 2020.

	2021	2020
Aktywa płynne poziomu 1		
Gotówka	599,1	723,1
Środki na rachunkach nostro w Banku Centralnym po pomniejszeniu o wartość wymaganej rezerwy obowiązkowej	16,6	13,2
Inne ekspozycje wobec Banku Centralnego (lokaty O/N, bony pieniężne)	15,0	0,0
Nieobciążone obligacje Skarbu Państwa	29 230,4	43 801,2
Nieobciążone obligacje BGK	2 128,4	2 149,5
Nieobciążone obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	6 034,9	7 095,8
Ogółem	38 024,4	53 782,8

W aktywach płynnych poziomu 1 papiery wartościowe prezentowane są wg ich wartości rynkowej. Pozycja płynnościowa Grupy jest pomniejszana o papiery wartościowe obciążone (stanowiące zabezpieczenie, zablokowane) i powiększana o papiery wartościowe otrzymane jako zabezpieczenie w transakcjach reverse-repo.

W 2021 roku zmieniła się podstawa prawna dla kalkulacji wskaźnika stabilnego finansowania netto (NSFR). Obowiązujące jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Rozporządzenie CRR).

Informacje ilościowe na temat wskaźnika stabilnego finansowania netto wg stanu na 31 grudnia 2021 roku, wymagane w artykule 451a Rozporządzenia 2019/876, zostały zaprezentowane w poniższej tabeli (wg wzoru EU LIQ2 zawartego w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637).

Wzór EU LIQ2: Wskaźnik stabilnego finansowania netto						
		a	b	c	d	e
		Wartość nieważona według rezydualnego terminu zapadalności				Wartość ważona
		Brak terminu zapadalności	< 6 miesięcy	6 miesięcy do < 1 rok	≥ 1 rok	
Pozycje dostępnego stabilnego finansowania						
1	Pozycje i instrumenty kapitałowe	15 013,6	0,0	0,0	1 668,1	16 681,7
2	Fundusze własne	15 013,6	0,0	0,0	1 668,1	16 681,7
3	Inne instrumenty kapitałowe		0,0	0,0	0,0	0,0
4	Depozyty detaliczne		153 163,2	390,1	36,8	143 029,7
5	Stabilne depozyty		95 753,6	144,0	13,9	91 116,6
6	Mniej stabilne depozyty		57 409,6	246,1	23,0	51 913,1
7	Finansowanie na rynku międzybankowym:		23 472,7	597,1	2 986,9	10 608,6
8	Depozyty operacyjne		3 587,7	0,0	0,0	2 817,8
9	Pozostałe finansowanie na rynku międzybankowym		19 885,0	597,1	2 986,9	7 790,8
10	Zobowiązania współzależne		0,0	0,0	0,0	0,0
11	Pozostałe zobowiązania:	2,3	8 645,7	728,5	779,6	1 143,9
12	Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych w ramach wskaźnika stabilnego finansowania netto	2,3				
13	Wszystkie pozostałe zobowiązania i instrumenty kapitałowe nieuwjęte w powyższych kategoriach		8 645,7	728,5	779,6	1 143,9
14	Całkowite dostępne stabilne finansowanie					171 463,9
Pozycje wymaganego stabilnego finansowania						
15	Całkowite aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA)					1 751,5
EU-15a	Aktywa obciążone na rezydualny termin zapadalności wynoszący co najmniej jeden rok w puli aktywów stanowiących zabezpieczenie		11,6	11,1	417,3	374,0
16	Depozyty utrzymywane w innych instytucjach finansowych do celów operacyjnych		0,0	0,0	0,0	0,0
17	Obsługiwane kredyty i papiery wartościowe:		29 332,0	12 641,5	100 849,9	96 986,3
18	Obsługiwane transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych z klientami finansowymi zabezpieczone aktywami płynnymi wysokiej jakości poziomu 1 z zastosowaniem redukcji wartości równej 0 %		0,0	0,0	524,8	524,8
19	Obsługiwane transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych z klientem finansowym zabezpieczone innymi aktywami oraz pożyczkami i zaliczkami na rzecz instytucji finansowych		1 923,6	1 007,6	1 014,8	1 710,9
20	Obsługiwane kredyty udzielone niefinansowym klientom korporacyjnym, kredyty udzielone klientom detalicznym i małym przedsiębiorstwom oraz kredyty udzielone państwom i podmiotom sektora publicznego, w tym:		21 430,3	8 329,9	41 079,8	49 491,4
21	O wadze ryzyka nieprzekraczającej 35 % zgodnie z metodą standardową określoną w regulacjach Bazylea II		51,1	76,5	1 532,7	1 060,1

Wzór EU LIQ2: Wskaźnik stabilnego finansowania netto						
		a	b	c	d	e
		Wartość nieważona według rezydualnego terminu zapadalności				Wartość ważona
		Brak terminu zapadalności	< 6 miesięcy	6 miesięcy do < 1 rok	≥ 1 rok	
22	Obsługiwane kredyty hipoteczne, w tym:		1 497,3	1 194,7	54 491,2	40 048,6
23	O wadze ryzyka nieprzekraczającej 35 % zgodnie z metodą standardową określoną w regulacjach Bazylea II		933,2	881,5	38 074,6	25 655,8
24	Inne kredyty i papiery wartościowe, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania i które nie kwalifikują się jako HQLA, w tym giełdowe instrumenty kapitałowe i bilansowe produkty związane z finansowaniem handlu		4 480,8	2 109,4	3 739,4	5 210,7
25	Współzależne aktywa		0,0	0,0	0,0	0,0
26	Inne aktywa:	0,0	12 267,3	566,1	7 042,6	8 517,7
27	Towary będące przedmiotem fizycznego obrotu				0,0	0,0
28	Aktywa wniesione jako początkowy depozyt zabezpieczający w odniesieniu do kontraktów na instrumenty pochodne i wkłady do funduszy kontrahentów centralnych na wypadek niewykonania zobowiązania		0,0	0,0	2 500,1	2 125,1
29	Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych w ramach wskaźnika stabilnego finansowania netto		216,7	0,0	0,0	216,7
30	Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych w ramach wskaźnika stabilnego finansowania netto przed odliczeniem wniesionego zmiennego depozytu zabezpieczającego		561,9	0,0	0,0	28,1
31	Wszystkie pozostałe aktywa nieujęte w powyższych kategoriach		11 488,7	566,1	4 542,4	6 147,8
32	Pozycje pozabilansowe		7 590,5	4 126,5	18 333,0	1 548,9
33	Wymagane stabilne finansowanie ogółem					109 178,5
34	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)					157,05

Wskaźnik NSFR wg stanu na 31 grudnia 2021 spadł o 5,9 punktów procentowych w stosunku do stanu na 30 czerwca 2021. Spadek ten zdeterminowany był przez wzrost pozycji wymagających stabilnego finansowania, głównie należności kredytowych (6 149 mln), papierów wartościowych innych niż aktywa płynne (591 mln) i innych aktywów (1 391 mln) przy jednoczesnym niższym wzroście pozycji zapewniających stabilne finansowanie. Wzrost pozycji zapewniających stabilne finansowanie determinowany był głównie przez wzrost depozytów detalicznych (8 686 mln) przy jednoczesnym spadku instrumentów kapitałowych (1 365 mln).

Dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności (ALMM)

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313, Bank raportuje zestaw dodatkowych wskaźników monitorowania na potrzeby sprawozdawczości w zakresie płynności. W skład raportów wchodzi:

- niedopasowanie terminów zapadalności,
- koncentracja finansowania według kontrahenta,
- koncentracja finansowania według rodzaju produktu,
- ceny za różne okresy finansowania,
- prolongowanie finansowania,
- koncentracja zdolności równoważenia płynności według emitenta.

Wewnętrzne raporty płynnościowe

Kolejnym istotnym elementem procesu zarządzania ryzykiem płynności Banku są wewnętrznie zdefiniowane raporty, które prezentują szczegółowe i różnorodne podejście Banku do pomiaru i zarządzania ryzykiem. Bank modeluje charakterystyki płynnościowe, zarówno aktywów, jak i pasywów Banku w celu uwzględnienia oczekiwanych/rzeczywistych zachowań klientów. Podejście do modelowania jest mieszane. Oznacza to, że analiza zachowań klientów opiera się na danych historycznych oraz na podejściu eksperckim.

Jednym z wewnętrznych raportów płynnościowych jest raport płynności strukturalnej. Raport ten przedstawia lukę pomiędzy aktywami a pasywami Banku w przedziałach czasowych na prawidłowo funkcjonujących rynkach. Raport jest wykorzystywany do monitorowania i zarządzania pozycjami średnio- i długoterminowej płynności. Służy on jako wsparcie w procesie planowania bilansu i finansowania. Wskazuje on również wszelkie istotne potrzeby finansowania w przyszłości.

Raport ten jest scenariuszem dla aktualnego bilansu w normalnych warunkach rynkowych. Nie obejmuje on żadnych dodatkowych prognoz rozwoju bilansu. Jednakże uwzględnia typowe zachowania klientów obserwowane w poprzednich okresach. Przykładowo, przepływy pieniężne dla kredytów hipotecznych, pożyczek pieniężnych, kredytów w rachunku bieżącym uwzględniają przedpłaty, a przepływy pieniężne dla rachunków oszczędnościowych i rachunków bieżących alokowane są z uwzględnieniem charakterystyki płynności.

Raport płynności strukturalnej:

	1-6 m-cy	7-12 m-cy	1-5 lat	6-10 lat	11-15 lat	pow. 15 lat
2021 (w mln zł)						
Luka płynnościowa	33 879,6	13 575,6	26 684,3	2 233,5	-67 993,2	-8 379,8
Skumulowana luka płynnościowa	33 879,6	47 455,2	74 139,5	76 373,0	8 379,8	0,0
2020 (w mln zł)						
Luka płynnościowa	39 808,7	9 763,0	26 946,9	841,8	-63 811,4	-13 548,9
Skumulowana luka płynnościowa	39 808,7	49 571,6	76 518,5	77 360,4	13 548,9	0,0

W przypadku Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A., Bank stosuje monitorowanie i limitowanie ryzyka płynności oparte na pomiarze luki skumulowanej. W celu właściwego nadzoru nad ryzykiem płynności w podmiotach Grupy ustalane są limity dla każdej spółki zależnej odrębnie.

Monitorowanie źródeł finansowania oraz ryzyka koncentracji

Bank ustala, przynajmniej raz w roku, ogólną strategię biznesową Banku oraz wynikający z niej średnioterminowy (3-letni) plan finansowy wraz z ogólną strategią ryzyka. Nieodłącznym elementem strategii jest plan finansowania, który zapewnia skuteczną dywersyfikację źródeł i terminów finansowania.

Komitet ALCO aktywnie zarządza bazą finansowania. Ponadto, monitoruje źródła finansowania, w celu:

- zweryfikowania zgodności ze strategią i planem finansowania,
- zidentyfikowania potencjalnych ryzyk związanych z finansowaniem.

Głównym źródłem finansowania w ING Banku Śląskim S.A. są depozyty klientowskie (detaliczne i korporacyjne). Bank monitoruje strukturę finansowania, a zarazem bada ryzyko koncentracji poprzez analizę swojej bazy depozytowej w podziale na:

- rodzaj finansowania,
- segment klienta,
- typ produktów,
- waluty,
- region geograficzny oraz
- koncentrację dużych depozytów.

W cyklicznych analizach monitorowane jest również ryzyko generowane przez klientów powiązanych (w ramach grup kapitałowych).

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313, Bank raportuje zestaw dodatkowych wskaźników monitorowania na potrzeby sprawozdawczości w zakresie płynności. W skład raportów wchodzi między innymi raporty z zakresu koncentracji źródeł finansowania:

- koncentracja finansowania według kontrahenta,
- koncentracja finansowania według rodzaju produktu.

Wg stanu na 31 grudnia 2021 roku, zgodnie z zasadami wskazanymi w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313 zaraportowano:

- koncentrację finansowania według kontrahenta, obejmuje informację dotyczącą środków dwóch klientów finansowych. Pozyskane środki przekraczają próg 1% całkowitych zobowiązań.
- koncentrację finansowania według rodzaju produktu, potwierdza, że głównym źródłem finansowania w ING Banku Śląskim S.A. są depozyty klientów. Najważniejszym, są rachunki oszczędnościowe klientów detalicznych (wśród których 78% jest objęte systemem gwarantowania depozytów) oraz rachunki bieżące klientów detalicznych (wśród których 62% jest objęte systemem gwarantowania depozytów). Niezabezpieczone finansowanie hurtowe stanowi zaledwie 14% finansowania wskazanego w raportowaniu zgodnie z Rozporządzeniem Komisji UE. Informacja obejmuje całkowitą kwotę otrzymanego finansowania w ramach każdej kategorii produktów, dla której przekroczono próg 1 % całkowitych zobowiązań.

Obecna struktura finansowania jest dobrze zdywersyfikowana. Poniżej przedstawiono strukturę finansowania na koniec 2021 i 2020 roku, w podziale na finansowanie bezpośrednie i wzajemne. Finansowanie bezpośrednie dostarczane jest głównie przez klientów detalicznych i korporacyjnych, natomiast finansowanie wzajemne stanowiły przede wszystkim środki pozyskiwane od innych banków.

Finansowanie bezpośrednie:

Główne segmenty klienta	2021		2020	
	finansowanie bezpośrednie	udział %	finansowanie bezpośrednie	udział %
Banki	3 518	1,8%	2 900	1,7%
Klienci korporacyjni	55 035	28,8%	46 797	27,3%
Klienci detaliczni	113 848	59,5%	102 742	60,0%
Emisja własna	2 185	1,1%	3 632	2,1%
Kapitał	16 768	8,8%	15 116	8,8%

Finansowanie wzajemne:

Główne segmenty klienta	2021		2020	
	finansowanie wzajemne	udział %	finansowanie wzajemne	udział %
Banki	27 626	100,0%	15 459	100,0%
Klienci korporacyjni	0	0,0%	0	0,0%
Klienci detaliczni	0	0,0%	0	0,0%

Zarządzanie rezerwami płynności

Istotnym elementem zarządzania płynnością Grupy jest utrzymywanie odpowiedniego bufora płynności. Bufor płynności prezentuje dostępną płynność, niezbędną do pokrycia luki pomiędzy skumulowanymi odpływami i wpływami w relatywnie krótkim czasie. W jego skład wchodzi aktywa, które są „nieobciążone” i łatwo dostępne dla celów pozyskania płynności. Aktywa nieobciążone są rozumiane, jako wolne od jakichkolwiek prawnych, regulacyjnych, umownych ograniczeń dla upłynnienia ich przez Bank. Bufor płynności jest kluczowy w okresie kryzysu, gdy Bank musi w krótkim czasie pozyskać płynność, podczas gdy standardowe źródła finansowania są niedostępne lub niewystarczające.

Bufor płynności jest utrzymywany, jako zabezpieczenie przed realizacją różnych scenariuszy sytuacji nadzwyczajnych, zapewniając zaspokojenie dodatkowej potrzeby płynności, która może pojawić się w określonym czasie w warunkach nadzwyczajnych, jak również w warunkach normalnych.

Tabela poniżej prezentuje strukturę bufora płynnych aktywów wg stanu na 31 grudnia 2021 roku:

Struktura bufora płynności		udział %
obligacje emitowane przez rząd lub bank centralny (w zł)		61,8%
obligacje emitowane przez rząd lub bank centralny (w EUR)		12,3%
obligacje BGK, PFR i EBI		25,9%

Bank uwzględnia realistyczne obniżki z tytułu utraty wartości papierów wartościowych, których poziom jest cyklicznie przeglądany i akceptowany przez Komitet ALCO. Obniżki te oceniane są m.in. na podstawie płynności i głębokości rynku, zmienności cen rynkowych, wymogów banku centralnego.

Bank obserwuje również koncentrację aktywów zapewniając ich bezpieczną dywersyfikację pod względem emitenta, zapadalności i waluty.

Zarządzanie płynnością śróddzienną

Bank aktywnie zarządza pozycjami i ryzykami płynności krótkoterminowej (jednodniowej i intraday/śróddzienną) w celu spełnienia obowiązków płatniczych i rozliczeniowych w sposób terminowy w warunkach regularnej działalności i w sytuacjach nadzwyczajnych/stresowych.

Proces zarządzania płynnością intraday jest procesem krytycznym z punktu widzenia poprawnego funkcjonowania Banku, jako całości, i dotyczy działalności prowadzonej w warunkach normalnych jak i w sytuacjach nadzwyczajnych (kryzysowych). Jest elementem składowym zarządzania bieżącą płynnością operacyjną. W zarządzaniu płynnością intraday Bank wykorzystuje wskaźniki intraday. Wskaźniki płynności intraday monitorowane są na bieżąco, jak również prezentowane odpowiednim jednostkom zarządzającym ryzykiem płynności oraz na Komitecie ALCO.

Jednym z elementów zarządzania płynnością intraday jest utrzymanie gotowości do realizacji zobowiązań Banku również w warunkach kryzysowych. W związku z powyższym, konieczne jest utrzymanie odpowiedniego bufora płynności w oparciu o informacje o zakresie możliwego pogorszenia dostępu Banku do płynności intraday na skutek wystąpienia stresu rynkowego. W celu zabezpieczenia odpowiedniego bufora płynności, Bank w ramach programu testów warunków skrajnych, stosuje stres testy płynności intraday.

Zarządzanie pozycjami zabezpieczeń

Zarządzanie pozycjami zabezpieczeń obejmuje zarówno pozycje wynikające z umów typu CSA i GMRA, jak również pozycje płynnych aktywów pod operacje z bankiem centralnym. Odbyna się ono na poziomie odpowiadającym świadczonym usługom, portfelowi Banku, profilowi finansowania oraz wymogom w zakresie płynności.

Większość kontrahentów, z którymi Bank zawiera transakcje pochodne, ma podpisane umowy zabezpieczające (CSA - Credit Support Annex) będące aneksem do umowy ISDA. Regulują one kwestie zabezpieczenia portfela transakcji pochodnych. Dają one prawo do żądania wniesienia depozytu zabezpieczającego stronie, której wycena portfela za dany dzień jest dodatnia (portfel strony jest in-the-money) oraz prawo do żądania zwolnienia zabezpieczenia w przypadku zmiany tej wyceny. W ramach strategii ustanawiania zabezpieczenia dla każdego kontrahenta objętego umową CSA, portfel transakcji jest codziennie wyceniany pod kątem wymagalności zabezpieczenia.

Instrumenty pochodne, takie jak FRA i IRS, rozliczane są za pomocą izb rozliczeniowych CCP (Central Clearing Party). Umożliwia to sprawne zarządzanie zabezpieczeniami oraz mityguje ryzyko braku rozliczenia ze strony kontrpartniera. ING Bank Śląski S.A. ma podpisane umowy z KDPW CCP, London Clearing House (LCH) oraz EUREX.

Testy warunków skrajnych i plany awaryjne

Zgodnie z wymogami stawianymi przez organy regulacyjne, Bank wprowadził program testów warunków skrajnych. Gwarantuje on, że są one planowane, konstruowane, przeprowadzane i analizowane w celu wskazania źródeł potencjalnie ograniczonej płynności. Ponadto określa on, jak można takim sytuacjom zapobiec, aby obecne ekspozycje pozostały w obrębie ustalonych limitów. Bank zwraca szczególną uwagę na proces przeprowadzania testów, w ramach którego półrocznie przeprowadza pomiary i analizę wrażliwości ryzyka płynności w różnych scenariuszach.

Wyniki testów warunków skrajnych są uwzględniane w zakresie:

- tworzenia strategii,
- podejmowania działań naprawczych, bądź działań mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku na ryzyko,
- kształtowania awaryjnych planów działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych,
- codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- określania apetytu na ryzyko i limitów wewnętrznych,
- dostosowania i ulepszania regulacji wewnętrznych w Banku.

Program testów składa się z analizy scenariuszowej, analizy wrażliwości i odwróconych testów. W trakcie analizy scenariuszowej łączone są elementy szokowe, dla których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia w tym samym czasie.

W ramach testów analizowane są trzy warianty:

- idiosynkratyczny – specyficzny dla Banku, warunki rynkowe generalnie pozostają na dobrym poziomie, sektor bankowy jako całość nie jest objęty warunkami skrajnymi,
- systemowy – zewnętrzny kryzys rynkowy, Bank jest dotknięty warunkami skrajnymi w wyniku pogorszenia się warunków rynkowych,
- mieszany – kombinacja obu wariantów wymienionych powyżej.

W ramach każdego wariantu analizowanych jest szereg czynników ryzyka i budowany jest zestaw scenariuszy. Co do zasady scenariusze testowe są budowane przyjmując konserwatywne założenia.

Celem prowadzonych analiz wrażliwości jest zrozumienie wrażliwości Banku na poszczególne czynniki ryzyka.

Dodatkowym elementem są testy odwrócone, których celem jest analiza potencjalnych zagrożeń dla Banku. Testy są przeprowadzane w obrębie całego Banku i obejmują różne ryzyka w celu uzyskania kompletnego i kompleksowego obrazu ryzyk istniejących w Banku. W procesie testów płynnościowych ważny element stanowią specyficzne scenariusze dla zagrożeń płynności w ciągu dnia oraz wskaźniki i miary płynności w ciągu dnia.

Wyniki prowadzonych w 2021 roku testów potwierdzają stabilną i bezpieczną pozycję Banku. Bank posiada rezerwy płynności na adekwatnym poziomie.

Jednym z istotnych procesów zarządzania ryzykiem płynności jest opracowanie awaryjnego planu utrzymania płynności Banku, który jest wzajemnie powiązany z programem testów warunków skrajnych. Przygotowany przez Bank Awaryjny Plan Finansowania ma na celu zapewnienie wytycznych w zakresie identyfikowania kryzysu związanego z płynnością oraz w przypadku takiej identyfikacji, przedstawienia opisu działań, które należy podjąć w celu przezwyciężenia kryzysu. Zakres Awaryjnego Planu Finansowania obejmuje całą działalność Banku. W sytuacji konieczności realizacji (uruchomienia) Awaryjnego Planu Finansowania kluczową rolę odgrywa Zespół ds. Kryzysu Płynności. Awaryjny Plan Finansowania jest poddawany okresowym testom. Komitet ALCO został poinformowany na temat wyników rocznego testu planu finansowania awaryjnego przeprowadzonego 20 października 2021 roku. Przeprowadzony w 2021 roku test miał na celu sprawdzenie zarówno zdolności Banku do zarządzania potrzebami płynnościowymi w warunkach skrajnych, jak i aspektów organizacyjnych (dostępność kluczowych pracowników, danych i raportów). Wyniki testu zostały ocenione jako pozytywne: z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że Bank przetrwałby kryzys płynnościowy zdefiniowany w przygotowanym hipotetycznym scenariuszu; dane i raporty były dostępne na czas, kluczowi pracownicy byli dostępni na czas.

Działania wykazały adekwatność działań opisanych w Awaryjnym Planie Finansowania dla przewidywania kryzysu płynnościowego.

5.5. Centralizacja procesu zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest w pełni scentralizowany na poziomie funkcji skarbowych jak i zarządzania ryzykiem. Ryzyko płynności (wraz z generowaną pozycją płynnościową) poszczególnych linii biznesowych jest transferowane do Centre of Expertise Treasury w celu centralnego zarządzania.

Bank uwzględnia koszty i korzyści z różnych rodzajów ryzyka płynności w systemie wewnętrznych cen transferowych, w pomiarze rentowności i w procesie zatwierdzania nowych produktów we wszystkich znaczących obszarach działalności biznesowej (zarówno bilansowej, jak i pozabilansowej). Centre of Expertise Treasury zarządza pozycjami przeniesionymi do swoich ksiąg poprzez system transferu ryzyka, w tym zarządza ryzykiem płynności związanym z resetem premii za płynność.

W celu zapewnienia prawidłowego, niezależnego i scentralizowanego wykonywania zadań niezbędnych w procesie zarządzania ryzykiem płynności (w tym pomiar i raportowanie ryzyka oraz przygotowanie, przegląd i aktualizacja dokumentacji), w Banku funkcjonuje Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, który w strukturze Banku podlega Wiceprezesowi Zarządu.

5.6. Systemy raportowania i pomiaru ryzyka płynności

Raportowanie i pomiar ryzyka płynności jest procesem zautomatyzowanym. Bank posiada narzędzia generujące zestaw raportów płynnościowych w sposób automatyczny w częstotliwości dziennej lub miesięcznej. Informacja o miarach ryzyka pozwala na bieżące monitorowanie profilu płynności i kontrolę bazowych miar. Raporty prezentujące ryzyko płynności prezentowane są jednostkom zaangażowanym w proces zarządzania tym ryzykiem.

5.7. Podejście do zarządzania ryzykiem w spółkach zależnych

Sumy bilansowe spółek zależnych Banku są nieznaczące w porównaniu do bilansu Banku, w kontekście ryzyka płynności, a przez to przyjęte podejście do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania jest dużo prostsze niż w przypadku płynności Banku. Przyjęto zasadę, że ryzyko płynności i finansowania powinno być w miarę możliwości utrzymane w jednostkach zależnych na minimalnym poziomie, gdyż spółki nie powinny być narażone na ryzyko płynności.

W przypadku ING Bank Hipoteczny powyższy opis nie ma w pełni zastosowania. Spółka pełni istotną rolę w procesie zarządzania długoterminową płynnością, jej rolą jest pozyskiwanie długoterminowej płynności co pozwala Grupie ING Bank Śląski na:

- wzmocnienie stabilności finansowania,
- zapewnienie dywersyfikacji finansowania dla portfela kredytów hipotecznych,
- lepsze zarządzanie niedopasowaniem aktywów i pasywów.

W 2021 roku ING Bank Hipoteczny wyemitował obligacje własne na kwotę 654 mln PLN. ING Bank Hipoteczny SA jest spółką działającą na autonomicznych zasadach. Jednostka ta funkcjonuje w ramach apetytu na ryzyko akceptowanego przez ING Bank Śląski S.A. i zarządzanego na poziomie ING Bank Hipoteczny SA.

5.8. Analiza wymagalności aktywów oraz zobowiązań finansowych i pochodnych instrumentów finansowych według umownych terminów płatności

Poniższa tabela przedstawia aktywa finansowe w podziale na pozostałe – licząc od dnia sprawozdawczego – umowne terminy wymagalności.

2021 (w mln zł)	bez określonego terminu	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 099,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	199,9	355,5	322,4	2 459,2	0,0
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	4,8	536,6	37,8	577,5	133,3
Inwestycyjne papiery wartościowe	167,4	1 188,2	3 642,5	35 459,7	10 717,6
Kredyty i inne należności udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	12 425,2	5 930,8	32 342,3	53 423,7	69 589,9
Inne aktywa	0,0	125,0	10,8	0,0	0,0

2020 (w mln zł)	bez określonego terminu	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Kasa, środki w Banku Centralnym	867,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	92,1	284,6	47,0	310,9	0,0
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0,8	290,2	248,7	224,5	75,3
Inwestycyjne papiery wartościowe	157,7	86,4	7 113,2	37 882,8	11 729,7
Kredyty i inne należności udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	9 555,5	4 715,7	11 893,4	60 981,5	56 181,9
Inne aktywa	0,0	14,3	50,1	0,0	0,0

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania finansowe w podziale na pozostałe – licząc od dnia sprawozdawczego – umowne terminy wymagalności. Prezentowane wartości uwzględniają przyszłe kwoty płatności odsetek. W przypadku udzielonych zobowiązań warunkowych przy analizie wymagalności wzięto pod uwagę najwcześniejsze możliwe terminy realizacji przez Grupę wspomnianych zobowiązań.

2021 (w mln zł)	bez określonego terminu	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania wobec innych banków	610,0	5 739,1	1 115,0	2 474,2	112,7
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0,0	244,4	0,0	211,5	274,7
Zobowiązania wobec klientów	167 677,1	844,2	1 585,7	128,7	374,3
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0,0	150,8	508,7	407,0	0,0
Zobowiązania podporządkowane	0,0	0,8	24,8	107,5	1 477,3
Inne zobowiązania	116,8	885,7	474,6	16,8	294,5
Zobowiązania warunkowe udzielone	3 239,1	1 396,1	16 963,0	13 563,2	13 532,8

2020 (w mln zł)	bez określonego terminu	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania wobec innych banków	1 079,2	3 774,1	433,9	1 205,8	1 735,1
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0,0	200,0	0,0	117,9	147,6
Zobowiązania wobec klientów	147 316,1	1 493,6	1 688,5	227,0	303,2
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0,0	0,0	979,1	409,5	0,0
Zobowiązania podporządkowane	0,0	0,8	28,2	116,3	2 164,0
Inne zobowiązania	0,0	870,5	387,2	19,8	347,4
Zobowiązania warunkowe udzielone	3 243,3	814,9	16 328,5	13 286,0	9 605,8

W poniższych tabelach zaprezentowano analizę wymagalności pochodnych instrumentów finansowych, których wycena na dzień sprawozdawczy była ujemna. Analiza oparta jest na pozostałych umownych terminach wymagalności.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane przez Bank na bazie netto obejmują transakcje IRS, FRA, opcje oraz transakcje FX Forward NDF. Poniższe dane odzwierciedlają – w przypadku transakcji IRS - niezdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu odsetek, a w przypadku pozostałych transakcji jako kwotę przepływu przyjęto wartość wyceny odpowiednio na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku.

2021 (w mln zł)	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
transakcje IRS, w tym:	171,0	263,2	95,8	328,7
transakcje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń	95,0	100,4	-112,8	59,1
pozostałe instrumenty pochodne	-4,0	-28,8	-4,0	0,0

2020 (w mln zł)	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
transakcje IRS, w tym:	-432,9	-1 205,9	-805,8	184,6
transakcje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń	-135,8	-264,4	-95,9	26,6
pozostałe instrumenty pochodne	-8,0	-33,3	-2,4	0,0

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane przez Bank na bazie brutto obejmują transakcje FX Swap, FX Forward oraz CIRS. Poniższe dane odzwierciedlają niezdyskontowane umowne wypływy i wpływy pieniężne z tytułu nominatów oraz – w przypadku transakcji CIRS – z tytułu odsetek odpowiednio na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku.

2021 (w mln zł)	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
wypływy	-13 422,6	-7 613,2	-1 200,5	0,0
wpływy	13 290,2	7 416,1	1 209,0	0,0

2020 (w mln zł)	do 1 m-ca	1- 12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
wypływy	-5 036,3	-4 376,6	-1 457,7	0,0
wpływy	4 961,8	4 255,6	1 380,5	0,0

6. Informacje w zakresie ryzyka kredytowego

6.1. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

6.1.1. Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Dla celów rachunkowości i regulacyjnych Grupa przyjmuje, że pozycje przeterminowane obejmują istotne aktywa finansowe, dla których wystąpiło opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek. Dni zaległości są liczone od dnia wymagalności najstarszej wymagalnej płatności i są określone w umowie z klientem.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, gdy istnieją dowody utraty wartości, wynikające z jednego lub więcej zdarzeń, mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Zwłoka w wykonaniu przez klienta wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec Banku, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych przekraczająca 90 dni stanowi niewykonanie zobowiązania przez klienta (default). Definicja niewykonania zobowiązania przez klienta jest spójna z definicją utraty wartości.

Ekspozycja jest uznawana za cechującą się niewykonaniem zobowiązania i jednocześnie ekspozycję z utratą wartości jeżeli spełnione są następujące warunki:

- występuje obiektywny dowód utraty wartości lub przesłanka utraty wartości prowadząca w ocenie Grupy, do niewykonania zobowiązania (default),
- opóźnienie w spłacie wynosi powyżej 90 dni i jednocześnie kwota zaległości w spłacie przekracza bezwzględny i względny próg istotności.

Grupa od 15 lutego 2020 roku stosuje definicję niewykonania zobowiązania (ang.: definition of default) oraz progi istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego zgodnie z:

- Wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) nr EBA/GL/2016/07 z dnia 18 stycznia 2017 dotyczącymi stosowania definicji niewykonania zobowiązania, określonej w artykule 178 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 roku w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego (Dz.U.2019.1960), o którym mowa w art. 178 ust. 2 lit. d) CRR, tj. próg bezwzględny 400 zł dla detalicznych ekspozycji kredytowych i 2 000 zł dla pozostałych ekspozycji kredytowych oraz próg bezwzględny 1% (bez względu na segment klienta).

Bank zdefiniował obiektywne dowody utraty wartości, których wystąpienie wpływa bezpośrednio na szacowanie przyszłych przepływów finansowych związanych z daną należnością kredytową. Obiektywne dowody utraty wartości są dostosowane do specyfiki portfela klienta detalicznego, a także biznesowego oraz Wholesale Banking, w tym instytucji finansowych i banków (zwanymi dalej klientem korporacyjnym) i uwzględniają wymogi Wytycznych EBA nr EBA/GL/2016/07 z dnia 18 stycznia 2017 roku dot. stosowania definicji niewykonania zobowiązania, określonej w artykule 178 Rozporządzenia CRR. Należą do nich sytuacje, w których m.in.:

- Bank klasyfikuje ekspozycję kredytową do Etapu 3,
- Bank przystaje na wymuszoną restrukturyzację zobowiązania kredytowego, skutkującą zmniejszeniem wartości bieżącej zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych powyżej 1%, w tym umorzenie lub odpisanie przez Bank,

- Bank lub inny bank lub kontrahent klienta wystąpił z wnioskiem o upadłość klienta lub o wszczęcie postępowania w obrębie prawa restrukturyzacyjnego lub też zgłosił podobne żądanie w odniesieniu do zobowiązania kredytowego dłużnika wobec Grupy,
- Zostało ogłoszone bankructwo dłużnika, albo podobna ochrona lub dłużnik został postawiony w stan likwidacji, zaprzestał prowadzenia działalności,
- Bank wypowiada umowę kredytową,
- Bank sprzedaje wierzytelności kredytowe ze znaczną ekonomiczną stratą większą niż 5% kwoty ekspozycji bilansowej, jeżeli przyczyną sprzedaży jest pogarszająca się jakość kredytowa ekspozycji,
- Dla ekspozycji będącej w trakcie okresu próbnego wyjścia z forbearance występuje przeterminowanie przekraczające 30 dni lub Bank udziela kolejnego udogodnienia (forbearance) na ekspozycji kredytowej,
- Ekspozycja kredytowa posiada status bezodsetkowy, tj. Bank wstrzymuje naliczanie odsetek,
- Dla detalicznej ekspozycji kredytowej występują ponad 3-miesięczne zaległości w spłacie należnych zobowiązań w ramach kredytu z jednorazową spłatą całego uruchomionego kapitału na koniec okresu kredytowania,
- Dla niedetalicznych ekspozycji kredytowych – Bank podjął decyzję o dochodzeniu należności w ramach strategii windykacyjnej,
- Dłużnik kwestionuje bilansową ekspozycję kredytową na drodze postępowania sądowego.

Do przesłanek utraty wartości dla detalicznych i korporacyjnych ekspozycji kredytowych należą m.in.:

- Dłużnik detaliczny nie dotrzymał trzeciego uzgodnienia spłaty,
- Osoba fizyczna będąc 100% właścicielem firmy i poręczającą za jej istotne zobowiązania znalazła się w statusie niewykonania zobowiązania (przesłanka dla firmy),
- Firma, której osoba fizyczna jest 100% właścicielem znalazła się w statusie niewykonania zobowiązania (przesłanka dla osoby fizycznej),
- Występują ponad 3-miesięczne zaległości w spłacie (odsetki i prowizje) dla kredytu z jednorazową spłatą,
- Dłużnik należy do tej samej grupy ekonomicznej lub prawnej co dłużnik będący w stanie niewykonania zobowiązania,
- Zanikła możliwości refinansowania,
- Dłużnik nie ma zamiaru lub możliwości spłaty zobowiązania wobec Banku ze względu na występujące trudności finansowe, w tym między innymi:
 - Wystąpiło znaczące pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika,
 - Występują nierozliczone roszczenia z gwarancji udzielonych przez Bank (brak środków klienta) i przeterminowanie utrzymuje się powyżej 45 dni,
 - Dłużnik w sposób istotny narusza warunki umowy kredytowej, co może mieć negatywny wpływ na przyszłe przepływy pieniężne,
 - Inny bank dokonał wypowiedzenia umowy kredytowej o znaczącej wartości,
- Nie jest znane miejsce pobytu dłużnika korporacyjnego, co skutkuje brakiem reprezentacji w kontaktach z Bankiem oraz nieujawniony majątek dłużnika,
- Występuje kryzys sektora, w którym działa dłużnik w połączeniu ze słabą pozycją dłużnika korporacyjnego w danym sektorze,
- Bank dokonał restrukturyzacji należności kredytowej ze względów niekomercyjnych związanych z istotnymi trudnościami finansowymi klienta, która nie miałaby miejsca, gdyby klient nie doświadczał trudności i strata wartości bieżącej netto przepływów pieniężnych jest równa lub niższa niż 1%,

- Dłużnik dopuścił się oszustwa kredytowego wobec Banku lub innego podmiotu Grupy ING,
- W ciągu ostatnich 5 lat ekspozycja otrzymała udogodnienie (forbearance) 2 lub więcej razy,
- Znaczące pogorszenie ratingu dłużnika.

Bank ustalił również dodatkowe przesłanki utraty wartości obowiązujące dla transakcji lewarowanych, transakcji finansowania nieruchomości komercyjnych.

Ocena ekspozycji kredytowej pod kątem utraty wartości wykonywana jest w stosunku do klienta w obowiązujących terminach monitoringu portfela regularnego, potencjalnie nieregularnego i nieregularnego. Ponadto dla portfela kredytowego Banku (regularnego, potencjalnie nieregularnego i nieregularnego) prowadzony jest monitoring bieżący terminowości spłat zadłużenia wobec Banku w oparciu o dostępne narzędzia i raporty, co umożliwi wczesną identyfikację zagrożenia pojawienia się w przyszłości przesłanek lub obiektywnych dowodów utraty wartości przed ich zmaterializowaniem się. Identyfikacja obiektywnego dowodu utraty wartości nie wymaga dalszej oceny eksperckiej, dłużnik/ekspozycja kredytowa jest uznawana za będącą w stanie default bez dalszej analizy. Przesłanki utraty wartości wymagają indywidualnej eksperckiej oceny i decyzji, czy klasyfikacja do stanu default jest uzasadniona.

Bank określił zdarzenia skutkujące możliwością wyjścia klienta ze statusu niewykonania zobowiązania (default). Późniejsze wystąpienie okoliczności określonych w definicji niewykonania zobowiązania stanowiłoby kolejny przypadek niewykonania zobowiązania.

Spółki zależne posiadają analogiczne zasady klasyfikacji ekspozycji do aktywów finansowych o utraconej wartości/cechujących się niewykonaniem zobowiązania (default) oraz listę dowodów i przesłanek utraty wartości.

6.1.2. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Od 1 stycznia 2018 roku Bank tworzy rezerwy z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych zgodnie ze standardem MSSF 9 na aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu (aktywa finansowe utrzymywane w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych) oraz na aktywa wyceniane wg wartości godziwej przez inne całkowite dochody (aktywa finansowe utrzymywane w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych lub sprzedaży). Bank nadal wyróżnia dwa typy rezerw z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych, a mianowicie rezerwy indywidualne oraz rezerwy kolektywne. Spółki zależne nie kalkulują rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe z uwagi na specyfikę działalności.

Rezerwy indywidualne

Zgodnie z MSSF 9 rezerwa indywidualna jest tworzona w odniesieniu do indywidualnie znaczących aktywów finansowych w Etapie 3, w klasach ryzyka 20 - 22, w oparciu o szacowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu tego składnika aktywów finansowych. Poziom rezerw indywidualnych w Etapie 3 wyznaczany jest w oparciu o poziom zaangażowania bilansowego powiększonego o możliwą konwersję części pozabilansowej. Szacowanie przekształcenia zaangażowania pozabilansowego na część bilansową odbywa się poprzez określenie współczynnika konwersji kredytowej (CCF).

Rezerwa indywidualna jest obliczana przy użyciu metody zdyskontowanych przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych. Dla określenia przyszłych przepływów pieniężnych konieczne jest indywidualne ustalenie kwoty i daty danego przepływu. Przewidywane do odzyskania środki pieniężne mogą pochodzić z różnych źródeł. Należą do nich m.in.: spłata kredytu ze środków z działalności operacyjnej klienta, odzyski z tytułu realizacji zabezpieczenia czy też sprzedaż wierzytelności.

W odniesieniu do odzysków z tytułu realizacji zabezpieczenia wyznaczone są odpowiednie wagi oraz przewidywany termin uzyskania środków ze sprzedaży zabezpieczenia, które są przyjmowane do

estymacji przyszłych przepływów pieniężnych. Wysokość wag i przewidywany termin uzyskania środków z realizacji zabezpieczenia uzależnione są m.in. od:

- rodzaju aktywa stanowiącego zabezpieczenie należności Banku,
- etapu procesu odzyskiwania ekspozycji kredytowej,
- danych o historycznie zrealizowanych odzyskach (doświadczenia Banku oraz informacje rynkowe).

Szacowanie kwot i dat wpływu oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych odbywa się na podstawie oceny eksperckiej, w oparciu o określone przez Bank zasady przyjmowania scenariuszy oczekiwanych przepływów pieniężnych oraz wielkości i przewidywane terminy odzysku z zabezpieczenia. Spółki zależne przy szacowaniu oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych stosują wyłącznie podejście eksperckie.

Rezerwy kolektywne

Kolektywna metoda tworzenia rezerw ma zastosowanie dla ekspozycji, które nie spełniają kryterium klasyfikacyjnego dla portfela kalkulowanego metodą indywidualną.

Wyróżniamy wśród nich aktywa dla których zaistniały dowody utraty wartości lub miały miejsce przypadki niewykonania zobowiązania. Aktywa takie są klasyfikowane w klasach ryzyka 20 - 22.

Jeżeli podczas oceny składnika aktywów finansowych nie stwierdza się istnienia dowodów utraty wartości, składnik ten włączany jest do grup aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy. Definiowane w ten sposób aktywa bez rozpoznanej utraty wartości klasyfikowane są w klasach ryzyka 1-19.

Rezerwy kolektywne są kalkulowane przy pomocy metody kolektywnej tworzenia rezerw, która wykorzystuje dostosowane do wymagań MSSF 9 (i MSR 37) modele szacowania parametrów ryzyka (PD, LGD, EAD/CCF). Modele parametrów ryzyka w przypadku portfeli objętych metodą wewnętrznych ratingów (metoda AIRB) oraz będących w fazie testu stosowania zgodnie z planem stopniowego wdrażania metody AIRB w Banku zostały zbudowane zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR. Modele dla portfeli na stałe wyłączonych spod metody AIRB spełniają wymogi MSSF 9 i MSR 37.

MSSF 9 wprowadził inną metodologię szacowania rezerw, która opiera się na wycenie oczekiwanych strat kredytowych, a nie strat poniesionych, jak było w standardzie MSR 39.

Sposób szacowania rezerw stosowany przez Bank zależy od zmiany poziomu ryzyka kredytowego danego zaangażowania w stosunku do jego poziomu ryzyka określonego w dacie udzielenia. Na podstawie zmiany poziomu ryzyka kredytowego ekspozycja jest kwalifikowana do jednego z trzech etapów różniących się sposobem kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej:

- Etap 1 – obejmuje ekspozycje pracujące bez rozpoznanego istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od daty udzielenia zaangażowania. Rezerwa jest liczona w oparciu o 12-miesięczną stratę oczekiwaną,
- Etap 2 – obejmuje ekspozycje pracujące z rozpoznany istotnym wzrostem ryzyka kredytowego od daty udzielenia zaangażowania. Rezerwa jest liczona w oparciu o stratę oczekiwaną w całym okresie życia ekspozycji (od daty sprawozdawczej do daty zapadalności),
- Etap 3 – obejmuje ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości (niewykonaniem zobowiązania – „default”). Rezerwa jest liczona w oparciu o stratę oczekiwaną w całym okresie życia aktywa z PD = 100%. Zasady przydzielania ekspozycji do Etapu 3 są takie same jak obowiązujący proces oceny wystąpienia dowodu utraty wartości.

Wycena oczekiwanej straty kredytowej (EL) według MSSF 9 wymaga prognozowania zmian parametrów ryzyka PD, LGD i EAD ($EL = PD \times LGD \times EAD$) w okresie od daty sprawozdawczej do daty zapadalności, czyli w całym okresie życia ekspozycji. Prognozowanie to opiera się na określonych z danych historycznych funkcyjnych zależnościach zmian parametrów ryzyka od zmian czynników makroekonomicznych.

Finalny poziom rezerw na ekspozycjach w Etapie 2 i Etapie 3 wynika z sumy strat oczekiwanych wyliczanych w każdym roku w przyszłości aż do daty zapadalności z uwzględnieniem dyskontowania.

Zgodnie z MSSF 9 strata oczekiwana jest kalkulowana jako średnia ważona prawdopodobieństwem z kilku scenariuszy makroekonomicznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia.

W użyciu pozostają dotychczasowe modele PD, LGD i EAD zbudowane dla potrzeb kalkulacji wymogów kapitałowych według metody AIRB. Jednak dla potrzeb tworzenia rezerw według MSSF 9 parametry tych modeli zostały skalibrowane według podejścia PIT („point-in-time”) i zaprognozowane w perspektywie 30 lat. W parametrze EAD uwzględniono harmonogramy spłat zgodnie z umowami kredytowymi.

Bank identyfikuje istotny wzrost ryzyka (kwalifikacja do Etapu 2) na podstawie następujących sygnałów:

- Znaczący wzrost parametru PD w całym okresie życia ekspozycji („lifetime”) określonego na datę sprawozdawczą w stosunku do PD „lifetime” z daty początkowego ujęcia w perspektywie całego okresu pozostałego od daty sprawozdawczej do daty zapadalności,
- Występowanie klienta/ekspozycji na Watch List,
- Rating 18/19,
- Obsługa klienta przez korporacyjną jednostkę restrukturyzacyjną DKZR/CKD (nie dotyczy klientów klasyfikujących się do ścieżki Easy Lending),
- Fakt nadania udogodnienia (forbearance),
- Opóźnienie w spłacie zaangażowania powyżej 30 dni.

Więcej informacji dotyczących korekt z tytułu ryzyka kredytowego znajduje się w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za rok 2021 w rozdziale III. Znaczące zasady rachunkowości w punkcie. 14.13. Utrata wartości.

6.1.3. Informacje ilościowe dotyczące korekt z tytułu ryzyka kredytowego

Poniższe tabele prezentują szczegółowe informacje ilościowe w zakresie korekt z tytułu ryzyka kredytowego, zgodnie z wymaganiami zawartymi w artykule 442 Rozporządzenia 2019/876 i Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- Wzór EU CR1: Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy,
- Wzór EU CQ3: Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania,
- Wzór EU CR1-A: Termin zapadalności ekspozycji,
- Wzór EU CR2: Zmiany stanu nieobsługiwanych kredytów i zaliczek,
- Wzór EU CQ5: Jakość kredytowa kredytów i zaliczek udzielanych przedsiębiorstwom niefinansowym według branż,
- Wzór EU CQ7: Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CR1: Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy																
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy						Skumulowa ne odpisa nia częściowe	Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane				Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy					w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi
		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3				
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	595,8	595,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
010	Kredyty i zaliczki	143 211,6	135 191,3	8 020,3	3 807,7	0,0	3 807,7	-633,1	-275,6	-357,5	-2 480,1	0,0	-2 480,1	0,0	94 011,6	692,8
020	Banki centralne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	1 641,5	1 639,3	2,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	0,0
040	Instytucje kredytowe	609,9	609,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	300,9	0,0
050	Inne instytucje finansowe	6 730,0	6 546,2	183,8	0,0	0,0	0,0	-11,8	-11,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	708,7	0,0
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	57 469,0	52 511,6	4 957,4	2 033,1	0,0	2 033,1	-240,3	-127,8	-112,5	-1 261,8	0,0	-1 261,8	0,0	39 556,4	403,6
070	W tym MŚP	36 780,6	33 282,2	3 498,4	1 771,4	0,0	1 771,4	-200,7	-104,7	-96,0	-1 117,3	0,0	-1 117,3	0,0	29 529,5	344,8
080	Gospodarstwa domowe	76 761,2	73 884,3	2 876,9	1 774,6	0,0	1 774,6	-380,8	-135,8	-245,0	-1 218,3	0,0	-1 218,3	0,0	53 433,1	289,2
090	Dłużne papiery wartościowe	50 784,3	50 782,3	2,0	0,0	0,0	0,0	-11,4	-11,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
100	Banki centralne	15,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
110	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	35 993,4	35 993,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-8,0	-8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
120	Instytucje kredytowe	7 995,8	7 995,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8	-0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
130	Inne instytucje finansowe	6 559,9	6 559,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,4	-2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
140	Przedsiębiorstwa niefinansowe	220,2	218,2	2,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
150	Ekspozycje pozabilansowe	48 492,6	46 211,1	2 281,5	201,9	0,0	201,9	-55,1	-32,7	-22,4	-23,4	0,0	-23,4	0,0	1 416,3	1,3
160	Banki centralne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
170	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	28,1	27,4	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
180	Instytucje kredytowe	1 600,3	1 600,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
190	Inne instytucje finansowe	2 309,2	2 308,5	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
200	Przedsiębiorstwa niefinansowe	36 566,8	34 618,9	1 947,9	178,8	0,0	178,8	-38,3	-25,4	-12,9	-17,2	0,0	-17,2		1 356,4	0,5
210	Gospodarstwa domowe	7 988,2	7 656,0	332,2	23,1	0,0	23,1	-16,8	-7,3	-9,5	-6,2	0,0	-6,2		59,9	0,8
220	Ogółem	243 084,3	232 780,5	10 303,8	4 009,6	0,0	4 009,6	-699,6	-319,6	-380,0	-2 503,5	0,0	-2 503,5	0,0	95 427,9	694,1

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CQ3: Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania													
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane								
	nieprzeterminowane lub przeterminowane o ≤ 30 dni	Przeterminowane o > 30 dni ≤ 90 dni			Z małym prawdopodobieństwem spłaty, które nie są przeterminowane lub są przeterminowane o ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 2 lata	Przeterminowane > 2 lata ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane o > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
005 Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	595,8	595,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
010 Kredyty i zaliczki	143 211,6	143 027,6	184,0	3 807,7	1 308,8	153,7	276,1	479,3	1 588,2	1,3	0,3	3 807,7	
020 Banki centralne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
030 Sektor instytucji rządowych i samorządowych	1 641,5	1 641,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
040 Instytucje kredytowe	609,9	609,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
050 Inne instytucje finansowe	6 730,0	6 730,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
060 Przedsiębiorstwa niefinansowe	57 469,0	57 419,1	49,9	2 033,1	631,4	37,9	105,7	144,2	1 112,6	1,0	0,3	2 033,1	
070 W tym MŚP	36 780,6	36 731,0	49,6	1 771,4	475,4	37,9	105,7	139,8	1 011,3	1,0	0,3	1 771,4	
080 Gospodarstwa domowe	76 761,2	76 627,1	134,1	1 774,6	677,4	115,8	170,4	335,1	475,6	0,3	0,0	1 774,6	
090 Dłużne papiery wartościowe	50 784,3	50 784,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
100 Banki centralne	15,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
110 Sektor instytucji rządowych i samorządowych	35 993,4	35 993,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
120 Instytucje kredytowe	7 995,8	7 995,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
130 Inne instytucje finansowe	6 559,9	6 559,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
140 Przedsiębiorstwa niefinansowe	220,2	220,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
150 Ekspozycje pozabilansowe	48 492,6			201,9									201,9
160 Banki centralne	0,0			0,0									0,0
170 Sektor instytucji rządowych i samorządowych	28,1			0,0									0,0
180 Instytucje kredytowe	1 600,3			0,0									0,0
190 Inne instytucje finansowe	2 309,2			0,0									0,0
200 Przedsiębiorstwa niefinansowe	36 566,8			178,8									178,8
210 Gospodarstwa domowe	7 988,2			23,1									23,1
220 Ogółem	243 084,3	194 407,7	184,0	4 009,6	1 308,8	153,7	276,1	479,3	1 588,2	1,3	0,3	4 009,6	

Wzór EU CR1-A: Termin zapadalności ekspozycji

	a	b	c	d	e	f
	Wartość ekspozycji netto					
	Na żądanie	<= 1 rok	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Brak określonego terminu zapadalności	Ogółem
1 Kredyty i zaliczki	11 712,1	19 160,4	34 604,4	74 794,1	3 635,1	143 906,1
2 Dłużne papiery wartościowe	0,0	4 092,5	28 896,7	17 783,7	0,0	50 772,9
3 Ogółem	11 712,1	23 252,9	63 501,1	92 577,8	3 635,1	194 679,0

Wzór EU CR2: Zmiany stanu nieobsługiwanych kredytów i zaliczek

	a
	Wartość bilansowa brutto
010 Początkowy stan nieobsługiwanych kredytów i zaliczek	4 170,0
020 Wpływy do portfeli nieobsługiwanych	1 007,7
030 Wypływy z portfeli nieobsługiwanych	-400,0
040 Wypływy z powodu odpisów	-457,8
050 Wpływ z innych powodów	-512,2
060 Końcowy stan nieobsługiwanych kredytów i zaliczek	3 807,7

Wzór EU CQ5: Jakość kredytowa kredytów i zaliczek udzielanych przedsiębiorstwom niefinansowym według branż

	a	b	c	d	e	f
	Wartość bilansowa brutto					
	W tym nieobsługiwane		W tym kredyty i zaliczki dotknięte utratą wartości	Skumulowana utrata wartości	Skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
		W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania				
010 Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	1 183,9	56,9	56,9	1 164,6	-33,9	0,0
020 Górnictwo i wydobywanie	234,2	5,2	5,2	234,2	-5,7	0,0
030 Przetwórstwo przemysłowe	20 422,1	552,3	552,3	20 422,1	-369,0	0,0
040 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 534,7	124,4	124,4	2 534,7	-114,6	0,0
050 Zaopatrzenie w wodę	643,9	22,4	22,4	643,9	-20,8	0,0
060 Budownictwo	3 240,4	194,4	194,4	3 240,4	-149,5	0,0
070 Handel hurtowy i detaliczny	11 894,9	512,8	512,8	11 894,8	-409,3	0,0
080 Transport i składowanie	3 557,5	74,9	74,9	3 557,5	-55,9	0,0
090 Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	340,6	10,0	10,0	340,6	-13,2	0,0
100 Informacja i komunikacja	2 198,3	21,9	21,9	2 198,3	-24,9	0,0
110 Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	220,4	8,8	8,8	220,4	-8,6	0,0
120 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6 774,3	272,9	272,9	6 770,4	-154,7	0,0
130 Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 842,1	115,8	115,8	2 842,1	-85,2	0,0
140 Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 988,2	39,6	39,6	1 988,2	-33,0	0,0
150 Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	4,4	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0
160 Edukacja	29,6	2,1	2,1	29,6	-2,1	0,0
170 Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	325,7	3,0	3,0	325,7	-4,9	0,0
180 Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	108,2	13,0	13,0	108,2	-11,9	0,0
190 Inne usługi	958,7	2,7	2,7	958,6	-4,9	0,0
200 Ogółem	59 502,1	2 033,1	2 033,1	59 478,7	-1 502,1	0,0

Wzór EU CQ7: Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne		
	a	b
	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
010 Rzeczowe aktywa trwałe	0,0	0,0
020 Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,0	0,0
030 Nieruchomości mieszkalne	0,0	0,0
040 Nieruchomości komercyjne	0,0	0,0
050 Ruchomości (pojazdy, statki itp.)	0,0	0,0
060 Instrumenty kapitałowe i dłużne	0,0	0,0
070 Inne zabezpieczenia	0,0	0,0
080 Ogółem	0,0	0,0

Wskaźnik określający stosunek między wartością bilansową brutto kredytów i zaliczek sklasyfikowanych jako ekspozycje nieobsługiwane a łączną wartością bilansową brutto kredytów i zaliczek wynosi dla Grupy mniej niż 5 %, dlatego Grupa nie ujawnia informacji wymaganych we wzorach: EU CR2a-Zmiany stanu nieobsługiwanych kredytów i zaliczek oraz powiązanych skumulowanych odzyskanych kwot netto, EU CQ2-Jakość działań restrukturyzacyjnych, EU CQ6-Wycena zabezpieczenia – kredyty i zaliczki i EU CQ8-Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne – w podziale według analiz analogicznych.

Grupa nie ujawnia także informacji wymaganych we wzorze EU CQ4: Jakość ekspozycji nieobsługiwanych w podziale geograficznym ponieważ zagraniczne pierwotne ekspozycje Grupy we wszystkich państwach „zewnętrznych” we wszystkich kategoriach ekspozycji są mniejsze niż 10 % łącznych ekspozycji pierwotnych Grupy (krajowych i zagranicznych).

6.2. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego

6.2.1. Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim Bank takie kompensowanie wykorzystuje

Zgodnie z zasadami obowiązującymi w Banku, każdy klient korporacyjny oraz instytucja finansowa, przed rozpoczęciem zawierania transakcji pochodnych, musi podpisać z Bankiem stosowną Umowę, pozwalającą na „netowanie” zawieranych transakcji. Podpisanie dokumentacji prawnej jest warunkiem wprowadzenia do systemów przyznanych klientowi limitów, a te z kolei są niezbędne do zawierania transakcji. Zawieranie transakcji pochodnych z kontrahentami, którzy nie podpisali stosownej Umowy jest niedozwolone.

Bank posiada opinie prawne oraz monitoruje zmieniające się przepisy.

Kompensowanie instrumentów finansowych zostało również opisane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za rok 2021 w rozdziale III. Znaczące zasady rachunkowości w punkcie. 14.11. Kompensowanie instrumentów finansowych.

6.2.2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Bank

Regulacje Banku dotyczące zabezpieczeń opisują sposób wyznaczania wartości każdego rodzaju zabezpieczenia w ramach grupy zabezpieczeń rzeczowych i osobistych.

Bank wyróżnia następujące rodzaje wartości zabezpieczenia:

- wartość nominalna,
- skorygowana wartość nominalna,
- wartość godziwa.

Wartość nominalna zabezpieczenia to wartość wyrażona w walucie zabezpieczenia, wyznaczona przez ceny bieżące bez uwzględnienia wpływu innych czynników (w szczególności: wartość rynkowa, księgowa, wartość przelanej na Bank wierzytelności) i ustalana indywidualnie dla każdego zabezpieczenia.

Skorygowana wartość nominalna to urealniona wartość zabezpieczenia z uwzględnieniem przesłanek niewykorzystanych przy ustalaniu wartości nominalnej. Jest ona określana, jeśli w ocenie Banku istnieją przesłanki, które nie zostały uwzględnione podczas określania wartości nominalnej zabezpieczenia, bądź zostały uwzględnione w niewystarczającym stopniu, a wpływają niekorzystnie na wartość zabezpieczenia.

Wartość godziwa zabezpieczenia wyliczana jest jako iloczyn stopy odzysku z zabezpieczenia (określonej na podstawie parametrów odpowiedniego modelu LGD) i wartości zabezpieczenia przyjętej przez Bank (wartości nominalnej lub skorygowanej wartości nominalnej, o ile zaistniały przesłanki jej wyznaczenia). Wartość godziwą koryguje się w przypadku stwierdzenia niedopasowania daty zapadalności zabezpieczenia do daty zapadalności ekspozycji.

Wartość nieruchomości jest weryfikowana przez Zespół Wycen w Banku. Powyższy obowiązek weryfikacji wartości przez Bank wynika z rekomendacji nałożonych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Przy ocenie wartości i płynności zabezpieczenia rzeczowych zwraca się uwagę na okres użytkowania aktywów, wiek aktywów, rynek zbytu dla specjalistycznych przedmiotów zabezpieczenia.

W zależności od rodzaju zabezpieczenia, wartość jest monitorowana z określoną częstotliwością dostosowaną do zapisów Rozporządzenia CRR.

Lista aspektów rozpatrywanych zarówno w procesie udzielania ekspozycji kredytowej i ustanawiania zabezpieczenia, jak i podczas jego monitorowania, obejmuje następujące zagadnienia:

- weryfikacja wartości zabezpieczenia,
- kontrola fizyczną zabezpieczenia rzeczowego (inspekcja),
- kontrola statusu formalno-prawnego zabezpieczenia (ustanowienie, uprawnienie, ubezpieczenie),
- weryfikacja sytuacji ekonomiczno-finansowej gwaranta/poręczyciela (ustalenie ratingu).

Jednocześnie zaleca się, aby decydenci rozważyli większą częstotliwość monitorowania, jeśli zaistnieją określone przesłanki. Zalicza się do nich m.in.:

- ryzyko związane z zabezpieczeniem,
- ryzyko częstej zmiany wartości zabezpieczenia,
- ryzyko reputacji.

Ustalając większą częstotliwość monitorowania zabezpieczenia należy też kierować się ekonomiczną efektywnością, tzn. mieć na uwadze relację nakładu kosztów monitorowania do jego efektów.

Większa częstotliwość monitorowania, np. dla nieruchomości, jest wymagana w przypadku istotnych zmian warunków rynkowych, jest też uzależniona od specyfiki nieruchomości oraz zindywidualizowanych czynników mających wpływ na jej wartość.

W odniesieniu do pozostałych zabezpieczeń rzeczowych częstszy monitoring - oprócz istotnych zmian warunków rynkowych - może być podyktowany stanem technicznym parku maszynowego, środków transportu, itp.

Regulacje Banku określają również sposób prezentacji i zatwierdzania zabezpieczeń w procesie udzielania ekspozycji kredytowej zgodnie z poziomem kompetencji kredytowych oraz zasady prezentacji i zatwierdzania monitoringu zabezpieczeń.

ING Lease (Polska) Sp. z o.o. (ING LP)

W przypadku transakcji leasingowych podstawowym zabezpieczeniem jest własność przedmiotu leasingu. Zasady ustanawiania zabezpieczeń wynikają ze specyfiki leasingu. Zasady określania wartości zabezpieczeń pod kątem wymogów Rozporządzenia CRR poza specyfiką leasingu wynikają

również z Polityki Zarządzania Zabezpieczeniami w odniesieniu do szacowania odzysków oraz wymogów kapitałowych w ING Lease (Polska) Sp. z o.o. wprowadzonej w 2015 r., zaktualizowanej w 2020 r.

ING LP jako firma leasingowa kupując przedmiot leasingu od dostawcy staje się jego właścicielem a następnie, jako właściciel, oddaje przedmiot leasingu w użytkowanie leasingobiorcy (klientowi). Nabycie przedmiotu leasingu od dostawcy, z mocy prawa, odbywa się po cenie rynkowej. Wartość nabycia przedmiotu leasingu od dostawcy jest wartością początkową umowy leasingowej.

Zasady weryfikacji wartości przedmiotu leasingu w ING LP zawarte są w dwóch regulacjach. Dla ruchomości jest to „Procedura weryfikacji dostawcy i przedmiotu leasingu”, dla nieruchomości jest to „Polityka finansowania nieruchomości”.

Cena nabycia (wartość rynkowa) nowego przedmiotu-ruchomości, od dostawcy niepowiązanego z leasingobiorcą może zostać zweryfikowana w ramach tzw. weryfikacji wewnętrznej w zależności od:

- statusu dostawcy (dotyczy dostawców bez statusu zaufany w ING LP),
- rodzaju przedmiotu leasingu, oraz
- wartości wniosku.

W pozostałych przypadkach standardowo wartość rynkowa nowego przedmiotu-ruchomości nie jest weryfikowana.

Wartość używanego przedmiotu-ruchomości (niezależnie kto jest zbywcą) lub wartość nowego przedmiotu-ruchomości ale nabywanego od klienta lub firmy powiązanej z klientem, weryfikowana jest przez wycenę niezależnego rzeczoznawcy lub, o ile to możliwe przez wewnętrzną weryfikację wartości rynkowej przedmiotu.

Wartość nabycia nieruchomości zawsze weryfikowana jest przez operat szacunkowy przygotowany przez niezależnego rzeczoznawcę.

W czasie trwania umowy leasingu, wartości finansowanych ruchomości nie są weryfikowane.

Wartości rynkowe finansowanych nieruchomości są weryfikowane minimum co 2 lata na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez niezależnego rzeczoznawcę. Dodatkowo w okresach rocznych, w których zewnętrzna wycena nieruchomości nie jest wymagana, ING LP sporządza wewnętrzną weryfikację wartości rynkowej finansowanych nieruchomości.

ING Commercial Finance S.A. (ING CF)

W przypadku faktoringu standardowego (zarówno z regresem jak i bez regresu) podstawowym zabezpieczeniem transakcji są wierzytelności nabywane od klienta wobec odbiorców zgłoszonych do faktoringu.

Na etapie analizy wniosku faktoringowego oraz w trakcie obowiązywania umowy faktoringowej dokonywana jest przez ING CF bieżąca ocena jakości wierzytelności (analiza historii współpracy klienta i odbiorcy, jakości rozliczeń, zapisów umów handlowych) oraz prowadzony jest monitoring sytuacji finansowej odbiorców.

ING CF sporadycznie wykorzystuje inne formy zabezpieczeń jak np. hipoteki, przewłaszczenie majątku czy gwarancje bankowe itp. Zasady weryfikacji wartości zabezpieczeń znajdują się w „Instrukcji Kredytowej” ING CF. Zgodnie z tymi zasadami w przypadku ustanawiania:

- hipoteki - na etapie wniosku faktoringowego klient zobowiązany jest dostarczyć operat szacunkowy nieruchomości, nie starszy niż sprzed 12 miesięcy, wypis z Księgi Wieczystej nieruchomości oraz kopie polisy ubezpieczenia nieruchomości. W przypadku wpisów hipoteki na inny bank, informację o aktualnym stanie zadłużenia zabezpieczonego hipoteką,
- przewłaszczenia/zastawu na aktywach - na etapie wniosku klient zobowiązany jest dostarczyć dokumenty potwierdzające wartość aktywów np. polisę ubezpieczeniową, wydruki stanów magazynowych,
- gwarancji bankowych - wymagane jest uzyskanie opinii Banku w odniesieniu do ryzyka banku wystawiającego gwarancję,

- gwarancja faktora (credit cover) - przejęcie ryzyka wypłacalności odbiorcy zagranicznego, przez faktora zagranicznego, ING CF weryfikuje czy faktor znajduje się na liście faktorów akceptowanych przez ING Group.

W związku z bardzo rzadkimi przypadkami korzystania z dodatkowych zabezpieczeń w „Instrukcji Kredytowej” ING CF znajduje się zapis, że ocena płynności oraz wycena zabezpieczeń przeprowadzana jest zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami.

W ING CF funkcjonują zasady zarządzania ryzykiem wtórnym ubezpieczyciela, w przypadku faktoringu bez regresu. ING CF akceptuje polisy ubezpieczeniowe w ramach przyznanych dla ubezpieczycieli limitów, umożliwiających monitoring ryzyka zabezpieczonego przez poszczególnych ubezpieczycieli.

6.2.3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez Grupę

Bank

Bank przyjmuje wszystkie dopuszczalnie prawne formy zabezpieczeń, określając równocześnie w regulacjach dotyczących zabezpieczeń preferencje odnośnie ich stosowania.

Przy czym wybór zabezpieczeń powinien być oparty na:

- powiązaniu wartości i jakości zabezpieczenia z prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania przez klienta. Oznacza to, że im gorszy rating klienta, tym ekspozycja kredytowa powinna być lepiej zabezpieczona,
- dążeniu do spełnienia warunków wskazanych w regulacjach, które umożliwiają m.in. uwzględnienie przypisanych do zabezpieczeń stóp odzysku w procesie szacowania wymogów kapitałowych i rezerw,
- respektowaniu ograniczeń w przyjmowaniu zabezpieczeń i uwzględniania wskazówek opisanych w regulacjach mających na celu minimalizację negatywnego odchylenia rzeczywistych stóp odzysku od oszacowanych w modelu LGD,
- optymalizacji katalogu zabezpieczeń danej ekspozycji kredytowej w sytuacji, gdy istnieje określona pula dostępnych przedmiotów zabezpieczenia.

W obszarze detalicznym w zakresie wyznaczania kapitału regulacyjnego Bank stosuje metodę standardową. W celu stosowania preferencyjnej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczanych hipotekami na nieruchomości, muszą być spełnione kryteria jakościowe opisane w artykule 124, 208 oraz 229, ust.1 Rozporządzenia CRR.

W Banku identyfikowane są następującego grupy zabezpieczeń:

- Zabezpieczenia rzeczowe - umożliwiające odzyskanie wierzytelności przez Bank, w przypadku niewykonania zobowiązania przez klienta, w drodze upłynnienia określonego składnika aktywów dostawcy zabezpieczenia - ochrona kredytowa rzeczywista. Bank wyróżnia następujące rodzaje aktywów, które mogą stanowić rzeczowe zabezpieczenie wierzytelności Banku z tytułu ekspozycji kredytowych:
 - nieruchomości,
 - aktywa ruchome - rzeczy oznaczone co do tożsamości,
 - aktywa ruchome - zapasy lub rzeczy oznaczone co do gatunku,
 - środki pieniężne (kaucje, lokaty oraz środki na pokrycie akredytywy z góry),
 - należności,
 - bony skarbowe,
 - obligacje znajdujące się w obrocie na giełdzie,
 - obligacje nie znajdujące się w obrocie na giełdzie/certyfikaty inwestycyjne,
 - akcje znajdujące się w obrocie na giełdzie,

- akcje nie znajdujące się w obrocie na giełdzie,
- jednostki uczestnictwa w Otwartych Funduszach Inwestycyjnych,
- wykupiona wierzytelność z regresem.
- Zabezpieczenia osobiste - umożliwiające spłatę wierzytelności Banku, w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, z jakiegokolwiek składnika aktywów dostawcy zabezpieczenia - ochrona kredytowa nierzeczywista. Bank wyróżnia następujące formy zabezpieczeń osobistych:
 - poręczenie według Prawa wekslowego lub Kodeksu Cywilnego,
 - gwarancja/regwarancja bankowa i gwarancja korporacyjna,
 - przystąpienie do długu,
 - odpowiedzialność solidarna dłużnika solidarnego.
- W niektórych modelach LGD stosowanych w Banku na poziom odzysku ekspozycji z części niezabezpieczonej ma również wpływ tzw. klauzula „negative pledge”, która zobowiązuje klienta do nieustanawiania jakichkolwiek zabezpieczeń na swoim majątku lub do istotnego ograniczenia tych zabezpieczeń wobec innych wierzycieli. Akceptacja klauzuli przez klienta podnosi poziom odzysku z części niezabezpieczonej.
- Stosuje się również dodatkowe rodzaje zabezpieczeń, które wzmacniają pozycję negocjacyjną Banku lub zwiększają uprawnienia kontrolne Banku jako wierzyciela. Do dodatkowych zabezpieczeń należą m.in.:
 - list intencyjny/patronacki/oświadczenia patronackie,
 - weksel in blanco,
 - cesja praw z polisy majątkowej,
 - ubezpieczenie kredytu w Zakładzie Ubezpieczeniowym,
 - ubezpieczenie należności krajowych (polisa wystawiona na ING BSK lub cesja polisy).

Ponadto, Bank wprowadził zasady identyfikacji nieruchomości rolnych przyjmowanych na zabezpieczenie w związku z wejściem w życie Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003 r. z późniejszymi zmianami oraz Ustawy o Księgach wieczystych i hipotece z dnia 6 lipca 1982 r. z późniejszymi zmianami.

Struktura poszczególnych grup zabezpieczeń jest zdywersyfikowana. Największy udział posiadają następujące zabezpieczenia:

- hipoteki - udział ten wynika z faktu, że hipoteki zazwyczaj zabezpieczają kredyty inwestycyjne długoterminowe. Ponadto hipoteki są głównym zabezpieczeniem kredytów na finansowanie nieruchomości komercyjnych,
- gwarancje bankowe, poręczenia i gwarancje korporacyjne - w ramach tej grupy zabezpieczeń znajdują się poręczyciele różnych branż, o zróżnicowanej sytuacji ekonomiczno-finansowej. Nie stwarza to zatem znaczącego ryzyka w zakresie koncentracji. W sytuacji przyjmowania określonego odzysku zabezpieczenia, większego od 0%, konieczne jest zbadanie sytuacji ekonomiczno-finansowej poręczyciela oraz ustalenie kategorii ryzyka,
- środki trwałe i obrotowe.

W ogólnej puli zabezpieczeń przyjętych przez Bank niewielki udział mają zabezpieczenia w formie należności oraz papiery wartościowe.

ING Lease (Polska) Sp. z o.o. (ING LP)

W przypadku transakcji leasingowych podstawowym zabezpieczeniem jest własność przedmiotu leasingu. Zasady ustanawiania zabezpieczeń oraz ich wartości wynikają ze specyfiki leasingu oraz z „Polityki Zarządzania Zabezpieczeniami w odniesieniu do szacowania odzysków oraz wymogów

kapitałowych w ING Lease (Polska) Sp. z o.o." w odniesieniu do szacowania wymogów kapitałowych wprowadzonej w 2015 r., zaktualizowanej w 2020 r.

ING Commercial Finance S.A. (ING CF)

W przypadku faktoringu standardowego (z regresem i bez regresu) podstawowym zabezpieczeniem transakcji są wierzytelności nabywane od klienta wobec odbiorców zgłoszonych do faktoringu.

Poza cesją wierzytelności ING CF pozyskuje jako zabezpieczenie weksel in blanco klienta, często poręczony przez właścicieli oraz pełnomocnictwo do rachunku bankowego klienta. W przypadku faktoringu pełnego ING CF korzysta z polisy ubezpieczającej ryzyko niewypłacalności odbiorcy w jednym z zaakceptowanych towarzystw ubezpieczeniowych.

W przypadku reverse faktoringu podstawowym zabezpieczeniem transakcji jest pełnomocnictwo do rachunku bankowego. Jest to podyktowane oferowaniem tego produktu jedynie do wybranych klientów (w bardzo dobrej sytuacji finansowej) z segmentu klientów strategicznych

ING CF sporadycznie wykorzystuje inne formy zabezpieczeń jak np. hipoteki, przewłaszczenie majątku czy gwarancje bankowe.

6.2.4. Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

W poniższej tabeli zaprezentowano główne rodzaje gwarantów oraz posiadaną przez nich wartość zabezpieczenia. Zaobserwować można znaczący przyrost dla rodzaju dostawcy gwarancji – władze lokalne (52,1% całkowitej sumy). Bank nie stosuje kredytowych instrumentów pochodnych.

Rodzaj dostawy gwarancji	Wartość zabezpieczenia*	Udział %
Władze lokalne (prefiks GL, GW, GI)	8 981,0	52,1%
Przedsiębiorstwa - kategoria „inwestycyjne” (rating do 10)	4 645,9	27,0%
Przedsiębiorstwa - kategoria „spekulacyjne” (rating 11-17)	3 511,1	20,4%
Przedsiębiorstwa - kategoria „nieregularne” (rating 18-22)	88,7	0,5%
Ogółem	17 226,7	100%

*) Zaprezentowana w tabeli wartość stanowi wartość zabezpieczenia, a nie ekspozycji.

6.2.5. Koncentracja ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego

Główną formą przyjmowanych zabezpieczeń są hipoteki (66,5% całkowitej sumy), gdyż instytucja jest znacząco zaangażowana w finansowanie zakupu nieruchomości mieszkalnych oraz w finansowanie nieruchomości komercyjnych.

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia*	Udział %
Hipoteki	124 183,4	66,5%
Maszyny i urządzenia	24 656,9	13,2%
Gwarancje	17 226,7	9,2%
Zapasy	12 710,9	6,8%
Wierzytelności	7 283,8	3,9%
Środki pieniężne	648,6	0,3%
Papiery wartościowe	16,8	0,0%
Ogółem	186 727,2	100%

*) Zaprezentowana w tabeli wartość stanowi wartość zabezpieczenia, a nie ekspozycji.

6.2.6. Informacje ilościowe w zakresie stosowania technik ograniczenia ryzyka kredytowego

Poniższe tabele prezentują szczegółowe informacje ilościowe w zakresie stosowania technik ograniczenia ryzyka kredytowego, zgodnie z wymaganiami zawartymi w artykule 453 Rozporządzenia 2019/876 i Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- Wzór EU CR3: Przegląd technik ograniczania ryzyka kredytowego: Ujawnianie informacji na temat stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego,
- Wzór EU CR4: Metoda standardowa – Ekspozycja na ryzyko kredytowe i skutki ograniczania ryzyka kredytowego,
- Wzór EU CR7: Metoda IRB – Wpływ kredytowych instrumentów pochodnych stosowanych jako techniki ograniczania ryzyka kredytowego na kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem,
- Wzór EU CR7-A: Metoda IRB – Ujawnianie informacji na temat zakresu stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Wzór EU CR3 – Przegląd technik ograniczania ryzyka kredytowego: Ujawnianie informacji na temat stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego

		a	b	c	d	e
		Niezabezpieczona wartość bilansowa	Zabezpieczona wartość bilansowa			
				W tym zabezpieczona zabezpieczeniem	W tym zabezpieczona gwarancjami finansowymi	W tym zabezpieczona pochodnymi instrumentami kredytowymi
1	Kredyty i zaliczki	18 854,1	125 052,0	93 391,0	31 661,0	0,0
2	Dłużne papiery wartościowe	50 772,9	0,0	0,0	0,0	
3	Ogółem	69 627,0	125 052,0	93 391,0	31 661,0	0,0
4	W tym ekspozycje nieobsługiwane	275,8	1 051,8	744,5	307,3	0,0
EU-5	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	275,8	1 051,8			

Wzór EU CR4 – Metoda standardowa – Ekspozycja na ryzyko kredytowe i skutki ograniczania ryzyka kredytowego						
Kategorie ekspozycji	a		b		c	
	Ekspozycje przed zastosowaniem współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniem ryzyka kredytowego		Ekspozycje po zastosowaniu współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniu ryzyka kredytowego		Aktywa ważone ryzykiem i zagęszczenie aktywów ważonych ryzykiem	
	Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe	Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe	Aktywa ważone ryzykiem	Zagęszczenie aktywów ważonych ryzykiem (%)
1 Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	42 726,6	4,0	42 838,0	36,0	2 424,6	5,66
2 Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 966,1	0,5	2 966,1	0,2	593,3	20,00
3 Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4,5	0,2	4,5	0,1	2,3	50,00
4 Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	6 640,7	0,0	7 601,4	0,0	0,0	0,00
5 Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
6 Ekspozycje wobec instytucji	0,5	0,0	4,4	0,0	37,4	850,80
7 Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	6 150,6	4 931,8	6 137,0	151,7	5 978,5	95,07
8 Ekspozycje detaliczne	30 778,8	6 939,8	30 679,4	3 015,9	24 060,2	71,41
9 Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	41 196,1	122,4	41 193,7	60,4	15 119,3	36,65
10 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	724,9	4,0	721,6	1,6	766,7	106,01
11 Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
12 Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
13 Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
14 Ekspozycje wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
15 Ekspozycje kapitałowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
16 Inne pozycje	2 529,2	0,0	2 529,2	0,0	3 236,5	127,96
17 Ogółem	133 718,0	12 002,7	134 675,3	3 265,9	52 218,8	37,86

Wzór EU CR7 – Metoda IRB – Wpływ kredytowych instrumentów pochodnych stosowanych jako techniki ograniczania ryzyka kredytowego na kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

	a	b
	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed uwzględnieniem kredytowych instrumentów pochodnych	Rzeczywista kwota ekspozycji ważonej ryzykiem
1 Ekspozycje objęte metodą F-IRB	-	-
2 Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	-	-
3 Ekspozycje wobec instytucji	-	-
4 Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	-	-
4.1 W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – MŚP	-	-
4.2 W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – związane z kredytowaniem specjalistycznym	-	-
5 Ekspozycje objęte metodą A-IRB	38 184,5	38 184,5
6 Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	0,0	0,0
7 Ekspozycje wobec instytucji	1 451,5	1 451,5
8 Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	36 733,0	36 733,0
8.1 W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – MŚP	7 753,9	7 753,9
8.2 W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – związane z kredytowaniem specjalistycznym	4 065,2	4 065,2
9 Ekspozycje detaliczne	0,0	0,0
9.1 W tym ekspozycje detaliczne wobec MŚP zabezpieczone nieruchomością	0,0	0,0
9.2 W tym ekspozycje detaliczne wobec podmiotów niebędących MŚP, zabezpieczone nieruchomością	0,0	0,0
9.3 W tym kwalifikowane odnawialne ekspozycje detaliczne	0,0	0,0
9.4 W tym inne ekspozycje detaliczne wobec MŚP	0,0	0,0
9.5 W tym inne ekspozycje detaliczne wobec podmiotów niebędących MŚP	0,0	0,0
10 Ogółem (w tym ekspozycje objęte metodą F-IRB i ekspozycje objęte metodą A-IRB)	38 184,5	38 184,5

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CR7-A – Metoda IRB – Ujawnianie informacji na temat zakresu stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
A-IRB	Ekspozycje całkowite	Techniki ograniczania ryzyka kredytowego									Metody ograniczania ryzyka kredytowego przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem			
		Ochrona kredytowa rzeczywista									Ochrona kredytowa nierzeczywista		Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem bez efektów substytucyjnych (wyłącznie efekty redukcji)	
		Odsetek ekspozycji zabezpieczonych zabezpieczeniami finansowymi (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych innymi uznanymi zabezpieczeniami (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych zabezpieczeniami w formie nieruchomości (%)	Odsetek ekspozycji i zabezpieczonych wierzytelnościami (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych innego rodzaju zabezpieczeniami rzeczowymi (%)	Odsetek ekspozycji nnych innej ochrony kredytową rzeczywistą (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych środkami pieniężnymi znajdującymi się w depozycie (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych polisami ubezpieczeniowymi na życie (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych instrumentami będącymi w posiadaniu osoby trzeciej (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych gwarancjami (%)	Odsetek ekspozycji zabezpieczonych kredytowymi instrumentami pochodnymi (%)		
													Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z uwzględnieniem efektów substytucyjnych (efekty redukcji i substytucji)	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z uwzględnieniem efektów substytucyjnych (efekty redukcji i substytucji)
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ekspozycje wobec instytucji	6 811,3	0,57	5,02	0,00	5,02	0,00	0,00	0,00	0,00	4,43	0,00	1 451,5	1 451,5
3	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	73 654,9	0,73	92,62	57,67	0,83	34,11	0,00	0,00	0,00	8,82	0,00	36 733,0	36 733,0
3.1	W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – MŚP	19 919,0	0,81	100,00	56,16	0,58	55,06	0,00	0,00	0,00	14,92	0,00	7 753,9	7 753,9
3.2	W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – związane z kredytowaniem specjalistycznym	10 837,1	0,46	100,00	100,00	0,01	0,90	0,00	0,00	0,00	0,88	0,00	4 065,2	4 065,2
3.3	W tym ekspozycje wobec przedsiębiorstw – Inne	42 898,8	0,76	66,70	32,77	1,15	32,78	0,00	0,00	0,00	7,99	0,00	24 913,9	24 913,9
4	Ekspozycje detaliczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.1	W tym ekspozycje detaliczne wobec MŚP zabezpieczone nieruchomością	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.2	W tym ekspozycje detaliczne wobec podmiotów niebędących MŚP, zabezpieczone nieruchomością	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.3	W tym kwalifikowane odnawialne ekspozycje detaliczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4	W tym inne ekspozycje detaliczne wobec MŚP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.5	W tym inne ekspozycje detaliczne wobec podmiotów niebędących MŚP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Ogółem	80 466,2	0,71	85,20	52,79	1,18	31,23	0,00	0,00	0,00	8,44	0,00	38 184,5	38 184,5

6.3. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Ryzyko kredytowe kontrahenta oznacza ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji, przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta dotyczy ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych, z tytułu transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego.

Na koniec 2021 roku w Grupie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu, nie występowały natomiast transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcje z długim terminem rozliczenia oraz transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego.

Grupa prezentuje ekspozycję na ryzyko kredytowe kontrahenta przede wszystkim z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających, instrumentów pochodnych wynikających z umów zawartych z klientami oraz transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

W raportowaniu za rok 2021 roku Grupa uwzględniła zmianę metody kalkulacji z metody wyceny rynkowej na metodę standardową zgodnie z Rozporządzeniem 2019/876.

Poniższe tabele prezentują szczegółowe informacje ilościowe w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta, zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 439 i art. 452 Rozporządzenia 2019/876 i Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- EU CCR1 - Analiza ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) według metody,
- EU CCR2 - Transakcje podlegające wymogom w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej,
- EU CCR4 - Metoda IRB - ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) wg kategorii ekspozycji i skali PD.

EU CCR1 - Analiza ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) według metody									
		a	b	c	d	e	f	g	h
		Koszt odtworzenia (RC)	Potencjalna przyszła ekspozycja (PFE)	Efektywna dodatnia ekspozycja oczekiwana (EEPE)	Wartość alfa stosowana do obliczania regulacyjnej wartości ekspozycji	Wartość ekspozycji przed ograniczeniem ryzyka kredytowego	Wartość ekspozycji po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Wartość ekspozycji	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem
EU-1	EU – Metoda wyceny pierwotnej ekspozycji (w odniesieniu do instrumentów pochodnych)	0,0	0,0		1.4	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-2	EU – Uproszczona metoda standardowa dotycząca CCR (w odniesieniu do instrumentów pochodnych)	0,0	0,0		1.4	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Metoda standardowa dotycząca CCR (w odniesieniu do instrumentów pochodnych)	282,0	563,3		1.4	1 183,4	1 183,4	1 183,4	588,4
2	Metoda modeli wewnętrznych (w odniesieniu do instrumentów pochodnych i SFT)			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2a	W tym pakiety kompensowania transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych			0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
2b	W tym pakiety kompensowania instrumentów pochodnych i transakcji z długim terminem rozliczenia			0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
2c	w tym pakiety kompensowania, dla których istnieją umowy o kompensowaniu międzyproduktowym			0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
3	Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (w odniesieniu do transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)					0,0	0,0	0,0	0,0
4	Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (w odniesieniu do transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)					74,3	74,3	74,3	36,6
5	VaR w przypadku SFT					0,0	0,0	0,0	0,0
6	Ogółem					1 257,7	1 257,7	1 257,7	625,0

EU CCR2 - Transakcje podlegające wymogom w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej

		a	b
		Wartość ekspozycji	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem
1	Transakcje objęte metodą zaawansowaną ogółem	0,0	0,0
2	(i) wartość zagrożona (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		0,0
3	(i) wartość zagrożona w warunkach skrajnych (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		0,0
4	Transakcje podlegające metodzie standardowej	649,1	109,3
EU-4	Transakcje objęte metodą alternatywną (w oparciu o metodę wyceny pierwotnej ekspozycji)	0,0	0,0
5	Transakcje podlegające wymogom w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej – ogółem	649,1	109,3

EU CCR4 - Metoda IRB - ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (CCR) według kategorii ekspozycji i skali PD								
	a	b	c	d	e	f	g	
	Skala PD	Wartość ekspozycji	Średnia wartość PD ważona ekspozycją (%)	Liczba dłużników	Średnia wartość LGD ważona ekspozycją (%)	Średni termin zapadalności ważony ekspozycją (lata)	Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem	Zagęszczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem
Instytucje	od 0,00 do <0,15	932,9	0,07	30	37,56	1,2	98,4	10,54%
	od 0,15 do <0,25	108,8	0,16	13	38,51	0,8	28,7	26,42%
	od 0,25 do <0,50	81,7	0,33	18	42,72	2,3	29,3	35,81%
	od 0,50 do <0,75	-	-	-	-	-	-	-
	od 0,75 do <2,50	13,3	1,45	23	42,66	0,3	11,9	89,85%
	od 2,50 do <10,00	0,9	8,34	8	38,13	0,8	1,6	169,76%
	od 10,00 do <100,00	-	-	-	-	-	-	-
	100,00 (Default)	-	-	-	-	-	-	-
	Podsuma	1 137,6	0,12	92	38,08	1,2	169,9	14,93%
Przedsiębiorstwa - kredytowanie specjalistyczne	od 0,00 do <0,15	1,8	0,14	1	91,37	4,3	1,9	109,64%
	od 0,15 do <0,25	8,2	0,21	4	80,82	2,9	7,3	89,43%
	od 0,25 do <0,50	49,0	0,40	35	79,31	3,4	66,0	134,71%
	od 0,50 do <0,75	-	-	-	-	-	-	-
	od 0,75 do <2,50	42,8	0,82	26	89,51	3,1	82,5	192,57%
	od 2,50 do <10,00	-	-	-	-	-	-	-
	od 10,00 do <100,00	-	-	-	-	-	-	-
	100,00 (Default)	-	-	-	-	-	-	-
	Podsuma	101,8	0,55	66	83,93	3,2	157,7	154,96%
Przedsiębiorstwa - MŚP	od 0,00 do <0,15	-	-	-	-	-	-	-
	od 0,15 do <0,25	1,9	0,17	11	51,35	1,0	0,4	23,44%
	od 0,25 do <0,50	3,1	0,35	18	51,35	1,0	1,2	38,58%
	od 0,50 do <0,75	8,2	0,59	33	51,35	1,1	4,4	52,46%
	od 0,75 do <2,50	6,6	1,29	32	51,35	1,1	4,8	73,11%
	od 2,50 do <10,00	3,1	4,86	15	51,35	1,0	3,5	112,43%
	od 10,00 do <100,00	0,1	14,07	1	51,35	1,0	0,2	220,29%
	100,00 (Default)	0,1	100,00	1	54,31	1,0	0,5	780,70%
	Podsuma	23,1	1,62	111	51,36	1,1	15,0	64,77%
Inne przedsiębiorstwa	od 0,00 do <0,15	40,7	0,10	2	58,58	2,7	17,8	43,65%
	od 0,15 do <0,25	116,7	0,17	21	57,92	1,0	44,0	37,71%
	od 0,25 do <0,50	189,8	0,39	57	56,96	1,1	121,3	63,90%
	od 0,50 do <0,75	7,9	0,59	20	51,35	1,2	6,6	82,97%
	od 0,75 do <2,50	26,6	1,63	42	55,88	1,0	32,3	121,58%
	od 2,50 do <10,00	20,3	3,47	28	54,94	1,1	32,5	160,28%
	od 10,00 do <100,00	0,3	25,08	5	51,35	1,0	1,0	323,74%
	100,00 (Default)	-	-	-	-	-	-	-
	Podsuma	402,3	0,55	175	57,12	1,3	255,5	63,50%
Łącznie (wszystkie portfele)		1 664,8	0,27	444	45,67	1,4	598,1	35,92%

6.4. Informacje w zakresie ekspozycji restrukturyzowanych

Grupa służy wsparciem swoim klientom na każdym etapie finansowania. Bank oraz spółki zależne oferują produkty dostosowane do ich potrzeb, a w przypadku wystąpienia niewielkich opóźnień w spłacie zobowiązań proponują elastyczne harmonogramy spłat. W przypadku większych trudności w spłacie Grupa może zaproponować restrukturyzację zadłużenia. Wówczas wspólnie z klientem ustala się najlepszą formę wsparcia lub zawarcie ugody.

Głównym celem działań podejmowanych w ramach portfela w Etapie 3 jest minimalizacja ryzyka powstania strat Grupy lub wielkości straty.

Forbearance występuje, jeżeli Grupa uzna, że klient nie będzie mógł wywiązać się ze swoich zobowiązań finansowych z uwagi na trudności finansowe (stwierdzone lub spodziewane w krótkim czasie) i zdecyduje się udzielić mu udogodnienia.

Forbearance jest identyfikowany, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- u klienta stwierdzono trudności z regulowaniem zobowiązań finansowych lub Grupa spodziewa się tych trudności w krótkim czasie,
- Bank lub spółki zależne zdecydowały się zastosować udogodnienia wobec klienta posiadającego trudności, aby umożliwić mu spłatę zobowiązań umownych lub aby zapobiec powstaniu trudności ze spłatą,
- udogodnienie nie wynika ze względów komercyjnych i przyznawane jest na warunkach, które mogliby uzyskać od Banku inni kredytobiorcy o podobnym profilu ryzyka,
- klient zaakceptował udogodnienie, a więc zmieniły się dotychczasowe warunki umowy, zawarta została umowa o refinansowanie lub weszła w życie wbudowana klauzula udogodnienia, albo Bank lub spółki zależne zaniechały podjęcia działań w sytuacji istotnego złamania przez klienta kluczowej klauzuli finansowej.

Ekspozycje korporacyjne oraz część ekspozycji detalicznych spełniających definicję moratoria kredytowego (zgodnie z *Wytycznymi EBA dotyczącymi ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, stosowanych w obliczu kryzysu spowodowanego przez COVID-19*) nie były identyfikowane jako forbearance. Ekspozycje detaliczne spełniające kryteria moratoriów ustawowych były klasyfikowane do Etapu 3 z jednoczesnym rozpoznaniem restrukturyzacji awaryjnej.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje ilościowe w zakresie ekspozycji restrukturyzowanych, zgodnie z wymaganiami artykułu 442 Rozporządzenia 2019/876, według wzoru zawartego w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637.

Dodatkowe informacje dotyczące forbearance zostały zawarte w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za rok 2021 w części Zarządzanie ryzykiem oraz kapitałem, w rozdziale II. Ryzyko kredytowe.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CQ1: Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych								
	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna ekspozycji objętych działaniami restrukturyzacyjnymi				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy		Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji restrukturyzowanych	
	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane						W tym otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych objętych działaniami restrukturyzacyjnymi	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym: ekspozycje dotknięte utratą wartości	w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi		
005 Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
010 Kredyty i zaliczki	1 560,6	1 554,7	1 554,7	1 554,7	-51,2	-894,7	1 227,0	361,8
020 Banki centralne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
030 Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
040 Instytucje kredytowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
050 Inne instytucje finansowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
060 Przedsiębiorstwa niefinansowe	1 324,8	921,6	921,6	921,6	-38,4	-524,6	947,5	199,0
070 Gospodarstwa domowe	235,8	633,1	633,1	633,1	-12,8	-370,1	279,5	162,8
080 Dłużne papiery wartościowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
090 Udzielone zobowiązania do udzielenia kredytu	216,3	7,7	7,7	7,7	-1,9	-2,6	7,1	0,0
100 Ogółem	1 776,9	1 562,4	1 562,4	1 562,4	-53,1	-897,3	1 234,1	361,8

6.5. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Grupa na mocy pisma z dnia 4 lipca 2013 roku uzyskała zgodę Komisji Nadzoru Finansowego oraz Narodowego Banku Holandii na stosowanie metody zaawansowanej wewnętrznych ratingów (metoda AIRB) dla klas ekspozycji: przedsiębiorstwa oraz instytucje dla Banku oraz spółki ING Lease Sp. z o.o.

6.5.1. Mechanizmy kontroli dla systemów ratingowych oraz rola funkcji zaangażowanych w opracowywanie, zatwierdzanie i zmianę modeli

W zarządzaniu ryzykiem modeli wyróżnia się trzy linie obrony:

- pierwszą, która obejmuje właściciela modelu i związanego z nim ryzyka, a także modelarza, wdrażającego i użytkowników modelu,
- drugą, która niezależnie waliduje model i nadzoruje proces zarządzania ryzykiem modelu,
- trzecią, która przeprowadza audyty.

Każda czynność w zakresie wdrażania rozszerzeń i zmian metody AIRB ma przypisanych lokalnych uczestników z Banku, którzy pełnią określone role.

W przypadku znacznego rozszerzenia i zmiany, które wymagają uzyskania zezwolenia ze strony właściwych organów, Departament Audytu Wewnętrznego (DAW):

- dokonuje audytu budowy i walidacji modeli,
- weryfikuje poprawność wniosku, przed jego złożeniem,
- jest informowany o zawartości dokumentacji kierowanej do KNF / EBC,
- dokonuje niezależnego przeglądu dotyczącego realizacji potencjalnych warunków nadzoru.

W przypadku rozszerzenia i zmiany wiążącej się z koniecznością przekazania powiadomienia właściwym organom przed ich wdrożeniem, DAW bierze udział w opracowaniu informacji do przekazania na podstawie Decyzji Banku o zmianie metody AIRB.

DAW nie uczestniczy w procesie rozszerzenia i zmiany wiążącej się z koniecznością przekazania powiadomienia po ich wdrożeniu.

DAW weryfikuje również wyniki corocznej samooceny spełnienia wymogów regulacyjnych w odniesieniu do wytycznych określonych w Części 3 Rozporządzenia CRR wraz z odpowiednim uwzględnieniem innych niezbędnych wymogów (regulacji nadzorczych). W ramach tej samooceny DAW jest odpowiedzialny za przygotowanie dokumentacji monitorowania poprawności funkcjonowania metody AIRB, w tym za przygotowanie wykazu audytów wewnętrznych przeprowadzonych w zakresie funkcjonowania systemów ratingowych – zarówno w odniesieniu do wykorzystywanych modeli, jak i pozostałych aspektów funkcjonowania systemów ratingowych wraz z informacją nt. istotnych ustaleń wynikających z dokonanych przeglądów.

Bank wykonuje regularne przeglądy zgodności metody AIRB z wymogami regulacyjnymi. W ramach tego monitoringu Bank dokonuje:

- samooceny metody AIRB, w ramach której przekazuje do KNF:
 - wyniki corocznej samooceny spełnienia wymogów regulacyjnych w odniesieniu do wytycznych określonych w Części 3 Rozporządzenia CRR wraz z odpowiednim uwzględnieniem innych niezbędnych wymogów (regulacji nadzorczych),
 - wykaz audytów wewnętrznych przeprowadzonych w zakresie funkcjonowania systemów ratingowych,
 - wykaz pozostałych rozszerzeń i zmian w zakresie metody AIRB wymagających powiadomienia po wdrożeniu,
 - wykaz planowanych do wprowadzenia rozszerzeń lub zmian metody AIRB w horyzoncie 1 roku,

- wyniki okresowej weryfikacji oszacowań AIRB, w odniesieniu do każdego z parametrów wykorzystywanego w ramach metody AIRB,
- zestawienie wartości funduszy własnych oraz wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem informacji o dodatkowych ograniczeniach.

Wyniki przeglądu i samooceny zgodności Banku z wymogami regulacyjnymi metody AIRB są zatwierdzane przez Zarząd Banku.

- oceny spełnienia testu stosowania (dalej: use test) zgodnie z artykułem 144, ust. 1, lit. b) Rozporządzenia CRR. Raport zatwierdzany jest przez Komitet Polityki Kredytowej.
- w ramach zapewnienia spójności Polityki na poziomie Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego, Bank podczas wykonywania przeglądów zgodności metody AIRB kontroluje poprawność funkcjonowania metody AIRB we wszystkich systemach ratingowych objętych tą metodą, również w spółkach zależnych.

Bank ogranicza ryzyko modeli przede wszystkim poprzez ustanowienie kompleksowego i rzetelnego procesu zarządzania modelami zapewniającego kompleksową identyfikację, pomiar i monitorowanie ryzyka modeli. Zasady zarządzania modelami i ich ryzykiem określa Polityka zarządzania ryzykiem modeli oraz podległe jej standardy, w tym standardy budowy modeli, monitorowania modeli i zarządzania ryzykiem modeli. Zasady te podlegają okresowym przeglądom mającym na celu ciągłe doskonalenie metodyki zarządzania modelami i ich ryzykiem.

Kluczowymi elementami kontrolnymi w procesie zarządzania ryzykiem modeli stosowanymi w poszczególnych systemach ratingowych są:

- opracowanie modeli przez wyspecjalizowaną jednostkę wewnętrzną odpowiedzialną za budowę modeli,
- określanie istotności modeli i roczne przeglądy istotności modeli,
- akceptacja modeli i ich zmian przez Komitet Polityki Kredytowej,
- okresowe monitorowanie skuteczności modeli,
- walidacja modeli, która jest przeprowadzana przez jednostkę walidacyjną niezależną od jednostki budującej modele, przed akceptacją modelu i okresowo,
- ocena ryzyka modeli w ujęciu jednostkowym i zagregowanym oraz monitorowanie poziomu ryzyka modeli w kontekście przyjętego poziomu tolerancji na ryzyko modeli,
- ewidencjonowanie modeli, informacji o modelach i zmian modeli w rejestrze modeli,
- rejestrowanie ustaleń dotyczących słabości modeli identyfikowanych podczas monitorowania skuteczności modeli oraz ich walidacji i audytów, a także monitorowanie statusu realizacji podejmowanych działań,
- kwartalne raportowanie poziomu ryzyka modeli i kluczowych informacji o jego zarządzaniu do Komitetu Polityki Kredytowej, Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Niezależność jednostki walidującej modele od jednostki budującej modele jest zapewniona na poziomie organizacyjnym, poprzez jej bezpośrednią podległość pod wiceprezesa zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem (CRO).

Kluczowe role zaangażowane w opracowywanie i zatwierdzanie modeli to:

- Właściciel modelu - jest odpowiedzialny za model podczas całego cyklu życia, zarówno wobec wewnętrznych interesariuszy, jak i, w stosownych przypadkach, wobec zewnętrznego podmiotu zatwierdzającego. Właściciel modelu odpowiada za to, aby wszystkie etapy cyklu życia modelu zostały poprawnie ukończone, funkcjonalność modelu spełniała potrzeby użytkowników, informacje o modelu w rejestrze modeli były aktualne,
- Modelarz (budowniczy modelu) - jest odpowiedzialny za opracowanie modelu zgodnie z wymaganiami określonymi przez właściciela modelu, definiowanie miar i progów wydajności i skuteczności modelu,

- Wdrażający model - jest odpowiedzialny za wdrożenie nowego lub zmienionego modelu na odpowiedniej platformie informatycznej, doradzenie twórcy modelu w zakresie praktyczności modelu i technicznych możliwości wdrożenia oraz za techniczne wycofanie modelu,
- Walidator modelu - jest odpowiedzialny za niezależną ocenę (walidację) modelu. Walidator modelu nie może być zaangażowany w proces modelowania i musi być niezależny od właściciela modelu, zatwierdzającego model i modelarza,
- Komitet Polityki Kredytowej - zatwierdza nowo opracowane lub przebudowane modele do stosowania, ich dokumentację oraz wyniki walidacji modeli a także zatwierdza standardy budowy, monitorowania i zarządzania modelami ryzyka kredytowego,
- Właściciel danych - odpowiada za wszystkie dane, które dostarcza w trakcie cyklu życia modelu,
- Dostawca (opiekun, zarządca) danych - odpowiedzialny za dostarczenie danych, wsparcie związane z danymi podczas cyklu życia modelu, jakość danych, ich weryfikację i ewentualną poprawę ich jakości,
- Użytkownik modelu - to podmiot, który stosuje model lub wykorzystuje wyniki modelu do swoich decyzji lub działań. Obowiązkiem użytkownika modelu jest stosowanie modelu dla produktów / sytuacji / podmiotów, dla których jest przeznaczony oraz przekazywanie właścicielowi modelu informacji zwrotnej na temat działania modelu w trakcie jego użytkowania z uwzględnieniem jego wydajności i skuteczności,
- Manager ds. ryzyka modeli - odpowiada za całościowe zarządzanie ryzykiem modeli w Banku. Obejmuje to między innymi ustanowienie standardów zarządzania modelami i ich ryzykiem dla poszczególnych etapów cyklu życia modeli, monitorowanie i weryfikację realizacji zarządzania ryzykiem modeli, rejestr modeli, raportowanie poziomu ryzyka modeli i zgodności z limitami RAS oraz wspieranie właściciela modelu w cyklu życia modelu, w stosownych przypadkach.

6.5.2. Zakres i główna treść sprawozdań dotyczących modeli ryzyka kredytowego

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku prowadzone jest w oparciu o zaawansowane modele oceny ryzyka kredytowego. W procesie raportowania ryzyka kredytowego, informacje odnoszące się do modeli AIRB, uwzględniane są z częstotliwością dostosowaną do istotności i rodzaju prezentowanej informacji oraz pozycji odbiorcy. Co do zasady, szczegółowe informacje odnoszące się do modeli AIRB prezentowane są wyższej kadrze kierowniczej, w szczególności:

- Zarządowi Banku – wyniki monitorowania poprawności funkcjonowania metody AIRB zgodnie z „Polityką zmian i monitorowania metody wewnętrznych ratingów w ING Banku Śląskim S.A.”,
- Komitetowi Polityki Kredytowej – wyniki monitorowania modeli ryzyka kredytowego zgodnie z „Instrukcją zarządzania modelami ryzyka kredytowego w ING Banku Śląskim S.A.” i wyniki walidacji modeli zgodnie z „Polityką walidacji modeli ryzyka”,
- Komitetowi Aktywów i Pasywów (ALCO) – testy warunków skrajnych zgodnie z „Polityką przeprowadzania testów warunków skrajnych”.

W ramach kwartalnego raportu Pionu Ryzyka, przedstawiane są Zarządowi Banku i Komitetowi Ryzyka przy Radzie Nadzorczej wyniki analizy profilu ryzyka kredytowego portfeli ekspozycji korporacyjnych oraz ekspozycji detalicznych zabezpieczonych hipotecznie zgodnie z procesem monitorowania modeli, w szczególności:

- profil ryzyka według kategorii,
- migrację między kategoriami,
- oszacowania odpowiednich parametrów w poszczególnych kategoriach,

- porównania zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania, wartości zrealizowanych LGD i zrealizowanych współczynników konwersji (CCF) z wartościami oczekiwanymi.

Bank uwzględnia również w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym dane dotyczące odpisów aktualizacyjnych (rezerw kredytowych), które prezentowane są w raporcie MB Report: „Credit, Market and Non-Financial Risk Management Report”. Miesięczny MB Report w wersji skróconej przedstawiany jest Zarządowi Banku. Kwartalny MB Report w wersji pełnej oraz skróconej przedstawiany jest Radzie Nadzorczej Banku.

6.5.3. Opis procesu ratingów wewnętrznych

Integralną częścią procesu związanego z oceną ryzyka kredytowego Banku związanego z ekspozycjami kredytowymi jest wyznaczenie klasy ryzyka klienta. Klasa ryzyka jest determinowana poprzez jednolicie stosowany rating. Proces nadawania ratingu jest finalizowany przed podjęciem decyzji kredytowej.

W odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorstw i instytucji Grupa wykorzystuje stopniową skalę ratingową opierającą się na 22 klasach ryzyka, które stanowią prezentację ryzyka związanego z klientem. Niektóre stosowane w Banku modele posiadają podklasy ratingowe dla uzyskania lepszej granulacji skali ratingowej. Podklasy te należy traktować jako część pełnej klasy ratingowej.

W Banku najczęściej wykorzystuje się 17 klas ryzyka (6-22). W niektórych przypadkach wystąpić mogą również lepsze klasy ryzyka - zwykle w portfelu Klientów Strategicznych. Przypisanie do każdej z klas ryzyka klienta oparte jest na modelach ratingowych, które wykorzystują dane ze sprawozdań finansowych klienta, ocenie czynników jakościowych oraz, w określonych przypadkach, standingu finansowym spółki-matki.

Przy przypisaniu klientowi klasy ryzyka w pierwszej kolejności kieruje się wartością prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przypisaną przez model ratingowy. Poniższy opis charakterystyk poszczególnych klas ratingowych traktowany jest pomocniczo, w szczególności na potrzeby apelacji ratingów wyznaczonych na podstawie modeli.

Klasy ryzyka można podzielić na poniższe podstawowe grupy:

- grupę klas odpowiadającą ratingom inwestycyjnym (klasy ryzyka 1-10),
- grupę klas odpowiadającą ratingom spekulacyjnym (klasy ryzyka 11-17),
- grupę klas trudnych kredytów, w tym klas potencjalnie nieregularnych (klasy ryzyka 18-19) oraz klas nieregularnych (klasy ryzyka 20-22).

Grupa klas niskiego ryzyka (1-10) obejmuje podmioty posiadające solidny poziom dochodów oraz marż, silną strukturę bilansu oraz długoterminowe, stabilne perspektywy. W górnych poziomach tego przedziału klasyfikowani są klienci zajmujący pozycje liderów rynkowych, których wrażliwość na niekorzystne zmiany rynkowe jest stosunkowo niska. Podmioty z tej kategorii mają swobodny - tzn. według swojego uznania - dostęp do finansowania na rynkach w dowolnym momencie.

Grupa klas średniego i podwyższonego ryzyka (11-17) jest grupą klas o stosunkowo dużej rozpiętości poziomów ryzyka, przy czym można je podzielić na:

- podmioty o najlepszych klasach w ramach tej grupy aktualnie wywiązują się ze swoich zobowiązań finansowych, jednak obsługa długu (kapitału oraz odsetek) w dłuższym okresie może okazać się niepewna. Margines bezpieczeństwa jest zatem ograniczony. W sytuacji niesprzyjającego otoczenia gospodarczego lub niekorzystnych warunków ekonomicznych istnieje niebezpieczeństwo wzrostu ryzyka kredytowego,

- podmioty posiadające klasy o większym ryzyku (najgorsze klasy z tej grupy) w dłuższej perspektywie mogą się charakteryzować: niepewnymi perspektywami w zakresie dochodów, gorszą jakością aktywów oraz ryzykiem niedopasowania poziomu kapitałów, co może się przełożyć na możliwość wystąpienia strat.

Klasa trudnych kredytów (18-22) jest grupą klas ryzyka obejmującą podmioty, u których wystąpiły jednoznaczne oznaki problemów z obsługą zadłużenia lub wystąpiła już sytuacja określana jako niewykonanie zobowiązania. Ta grupa klas ryzyka obejmuje również klientów z ekspozycją w statusie forbearance w sytuacji pojawienia się przeterminowania powyżej 30 dni kalendarzowych na ekspozycji ze statusem forbearance lub udzielenia kolejnego udogodnienia typu forbearance na danej ekspozycji.

W segmencie przedsiębiorstw i instytucji definicja zdarzenia niewykonania zobowiązania determinuje reklasyfikację klienta do klasy ratingowej 20-22.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę powiązań pomiędzy wewnętrznymi i zewnętrznymi ocenami ratingowymi:

Ocena ratingowa ING Klasy ryzyka	S&P/Fitch IBCA Rating	Moody's Rating
1	AAA	Aaa
2	AA+	Aa1
3	AA	Aa2
4	AA-	Aa3
5	A+	A1
6	A	A2
7	A-	A3
8	BBB+	Baa1
9	BBB	Baa2
10	BBB-	Baa3
11	BB+	Ba1
12	BB	Ba2
13	BB-	Ba3
14	B+	B1
15	B	B2
16	B-	B3
17	CCC	Caa1, Caa2, Caa3
18	CC	Ca
19	C	C
20	D	C
21	D	C
22	D	C

6.5.4. Modele podstawowych parametrów ryzyka

Realizując wymagania wynikające z konieczności stałego utrzymywania zgodności z zaawansowaną metodą wewnętrznych ratingów (AIRB) dla potrzeb szacowania regulacyjnego wymogu kapitałowego, opracowano, wdrożono, monitorowano i walidowano modele (lokalne i globalne) podstawowych parametrów ryzyka według wymagań metody AIRB dla klas aktywów objętych tą metodą:

- PD (prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania),
- LGD (straty dla Banku wynikającej z niewykonania zobowiązania przez klientów),
- EAD (zaangażowania klienta wobec Banku w momencie niewykonania zobowiązania)

Modele wykorzystywane przez Grupę do zarządzania ryzykiem są systematycznie walidowane i rozwijane.

W ocenie ryzyka kredytowego Grupa korzysta w zakresie metody AIRB z następujących modeli:

- Model ratingowy SME (KC) - model stosowany do oceny podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w krajach CEE o przychodach ze sprzedaży w przedziale od 0,7 mln EUR do 100 mln EUR i udostępniających sprawozdania finansowe. Wyłączone z zakresu stosowania modelu są jednostki rządowe i administracji publicznej, banki i instytucje finansowe, podmioty specjalistyczne. Model obejmuje klasy ryzyka od 8 do 22, przy czym klasy od 19 (kredyty trudne) określane są metodą ekspercką. Model KC składa się z modułu ilościowego (rating siły finansowej) i jakościowego (pozycja rynkowa, jakość zarządzania, branża itp.)
- Model ratingowy Large Corporate (CL) - model ratingowy mający zastosowanie do podmiotów gospodarczych o skonsolidowanych przychodach ze sprzedaży powyżej 100 mln EUR lub zarejestrowanych poza Polską, za wyjątkiem podmiotów specjalistycznych. Model obejmuje klasy ryzyka od 1 do 22, klasy 18 i 19 mogą zostać określone automatycznie lub ekspercko. Model CL – podobnie jak SME – składa się z modułu finansowego i jakościowego.
- Model ratingowy Trade and Commodity Finance (CT) - model ratingowy dla klientów z obszaru specjalistycznego finansowania TCF (transakcje handlu towarami masowymi, takimi jak ropa naftowa, gaz, chemikalia, nawozy czy zboża). Model CT jest modelem eksperckim, składającym się z modułu karty scoringowej i modułu wpływu podmiotu dominującego (dla podmiotów zależnych). Karta scoringowa obejmuje pięć kategorii (finansowych i biznesowych). Wyznaczany scoring ma zakres od 10 do 40 i przekłada się na rating od 8 do 17, przy czym podmioty o charakterze start-up mają przypisany rating CT 14.
- Model ratingowy Project Finance (JP) - model ratingowy dla klientów działających w formule *project finance*. Jest to model ekspercki, składający się z karty scoringowej głównej (dla projektów ukończonych), obejmującej pięć kategorii czynników ryzyka (*risk drivers*) oraz możliwych do zastosowania korekt (dla projektów przed ukończeniem, dla określonych branż czy poziomu wskaźnika DSCR). Klasy ryzyka wyznaczone są w zakresie od 8 do 17.
- Model ratingowy Commercial Property Finance (RR) - model ratingowy ekspercki dla klientów w branży nieruchomości przychodowych, z podziałem na klientów osiągających przychodów z tytułu najmu (typ IPRE), fundusze inwestycyjne (typ REIF), deweloperów nieruchomości (typ RPRJ) oraz właścicieli terenów pod przyszłe inwestycje. Podział ten przekłada się na cztery sub-modele, oparte na zestawach określonych czynników ryzyka (finansowych i jakościowych) oraz możliwych do zastosowania korekt w ramach kart scoringowych. Wyznaczone klasy ryzyka zawierają się w przedziale od 5 do 19.
- Model ratingowy Finance Companies (FU) - model ratingowy dla podmiotów finansowych, takich jak instytucje pożyczkowe, podmioty udzielające kredytów ratalnych, kredytów hipotecznych, spółki leasingowe, faktoringowe, vendorowe, zarządzające płynnością grupy innych podmiotów.
Jest to model ekspercki, składający się z karty scoringowej, mechanizmu sześciu korekt oraz ograniczenia do poziomu rzędu centralnego. Karta scoringowa obejmuje 12 czynników ryzyka, w czterech grupach (adekwatność kapitałowa, dochodowość, jakość zarządu, jakość zarządzania ryzykiem). Klasy ryzyka są w przedziale od 1 do 22 (w tym regularne do 19), przy czym podmioty traktowane jako *start-up* (działalność poniżej trzech lat) otrzymują rating 14.
- Model ratingowy Commercial Banks (BC) - ekspercki model ratingowy dla banków komercyjnych, składający się z 14 czynników ryzyka, w tym ośmiu ilościowych i sześciu jakościowych, ujętych na karcie scoringowej. Wyznaczony w ten sposób rating siły finansowej podlega określonym korektom (uwzględniających, na przykład, jakość zarządzania, otoczenie regulacyjne, ryzyko makroekonomiczne czy ryzyko kraju). Wyznaczony rating zawiera się w przedziale od 1 do 17.

Funkcjonujące w Banku modele LGD (Loss Given Default) – stosowane w zależności od typu klienta – służą do wyznaczania straty oczekiwanej w przypadku niewykonania zobowiązania przez klienta. Jest ona wyrażana jako część ekspozycji (EAD), której Bank w takim przypadku nie zdoła odzyskać. LGD zależy między innymi od rodzaju i wartości zabezpieczenia, jak i typu zaangażowania. Poszczególne grupy zabezpieczeń przypisane mają stopy odzysku, które np. w modelu LGD ML-CORP (CL) mieszczą się w zakresie od 100% dla środków finansowych do np. 30% dla zapasów (osobny zestaw wartości stopy odzysku występuje w przypadku gwarancji i poręczeń).

Wspomniana wartość ekspozycji w momencie wystąpienia default (EAD) uwzględnia typ zaangażowania poprzez współczynnik konwersji CCF (k-factor). Określa on część niewykorzystanego limitu, który może zostać wykorzystany w momencie default (wartość procentowa większa od zera).

Realizując wymagania wynikające z konieczności stałego utrzymywania zgodności z zaawansowaną metodą wewnętrznych ratingów (AIRB) dla potrzeb szacowania regulacyjnego wymogu kapitałowego w ramach Grupy ING oraz ING Bank Śląskiego S.A. opracowano regulacje zapewniające zgodność z artykułem 452 lit. f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku. Należą do nich:

- Methodology Standards for Credit Risk IRB Models (Standardy Budowy Modeli Kapitałowych),
- Monitoring and Testing Standards for Credit Risk IRB Models (Standardy Monitorowania Modeli Kapitałowych),
- ING Bank Śląski technical guidelines for validation of IRB model (Techniczne Standardy Walidacji Modeli IRB).

Powyższe regulacje zawierają wytyczne obejmujące:

- definicje, metody i dane służące do oszacowania i walidacji wartości PD,
- informacje na temat sposobu szacowania wartości PD w przypadku portfeli o niskim prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania,
- informacje na temat tego, czy zaobserwowano dolne pułapy regulacyjne oraz czynniki sprzyjające różnicom między oszacowaniem wartości PD, a rzeczywistym współczynnikiem zobowiązania w co najmniej trzech ostatnich okresach,
- definicje, metody i dane służące do oszacowania i walidacji LGD w tym metody oszacowania LGD w okresie pogorszenia koniunktury,
- informacje dotyczące sposobu szacowania LGD w odniesieniu do portfeli o niskim prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania,
- czas, jaki upływa między zdarzeniem niewykonania zobowiązania, a zamknięciem ekspozycji,
- definicje, metody i dane służące do oszacowania i walidacji współczynników konwersji kredytowej, w tym założenia użyte przy kalkulacji tych oszacowań.

W tabelach poniżej (w podziale na klasy ekspozycji) przedstawiono wartości PD, liczebności dłużników, a także wartości wskaźnika niewykonania zobowiązania dla metody AIRB wyznaczone zgodnie z wymaganiami zawartymi w artykule 452 lit. h) Rozporządzenia 2019/876 i Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- Wzór EU CR9 – Metoda IRB – Weryfikacja historyczna wartości PD w podziale na kategorie ekspozycji. Wzór o formacie stałym,
- Wzór EU CR9.1 – Metoda IRB – Weryfikacja historyczna PD w podziale na kategorie ekspozycji (wyłącznie do celów oszacowania PD zgodnie z art. 180 ust. 1 lit. f) CRR).

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CR9 – Metoda IRB – Weryfikacja historyczna wartości PD w podziale na kategorie ekspozycji (stała skala PD)

Kategoria ekspozycji	Zakres wartości PD	Liczba dłużników na koniec poprzedniego roku	W tym liczba dłużników, którzy nie wykonali zobowiązań w ciągu roku	Zaobserwowana średnia wartość współczynnika niewykonania zobowiązań (%)	Średnia wartość PD ważona ekspozycją (%)	Średnia wartość PD (%)	Średni historyczny roczny współczynnik niewykonania zobowiązań (%)
a	b	c	d	e	f	g	h
Instytucje	0,00 do <0,15	334	0	0,00	0,15	0,12	0,00
	0,00 do <0,10	90	0	0,00	0,13	0,06	0,00
	0,10 do <0,15	244	0	0,00	0,13	0,14	0,00
	0,15 do <0,25	44	0	0,00	0,31	0,21	0,00
	0,25 do <0,50	34	0	0,00	0,36	0,39	0,69
	0,50 do <0,75	-	-	-	-	-	-
	0,75 do <2,50	25	0	0,00	1,31	1,71	0,00
	0,75 do <1,75	13	0	0,00	1,20	1,10	0,00
	1,75 do <2,5	12	0	0,00	2,37	2,37	0,00
	2,50 do <10,00	17	1	5,88	5,49	6,10	1,18
	2,5 do <5	9	0	0,00	3,88	4,09	0,00
	5 do <10	8	1	12,50	8,35	8,35	2,50
	10,00 do <100,00	5	0	0,00	16,34	16,32	0,00
	10 do <20	5	0	0,00	16,32	16,32	0,00
	20 do <30	-	-	-	-	-	-
	30,00 do <100,00	-	-	-	-	-	-
	100,00 (domyślnie)	-	-	-	-	-	-
Przedsiębiorstwa - kredytowanie specjalistyczne	0,00 do <0,15	3	0	0,00	0,14	0,14	0,00
	0,00 do <0,10	-	-	-	-	-	-
	0,10 do <0,15	3	0	0,00	0,14	0,14	0,00
	0,15 do <0,25	34	0	0,00	0,21	0,21	0,95
	0,25 do <0,50	131	0	0,00	0,71	0,38	0,33
	0,50 do <0,75	2	0	0,00	0,00	0,59	0,00
	0,75 do <2,50	175	1	0,57	2,26	1,11	0,33
	0,75 do <1,75	158	0	0,00	2,20	0,97	0,00
	1,75 do <2,5	17	1	5,88	4,75	2,38	3,68
	2,50 do <10,00	7	0	0,00	4,74	5,52	6,67
	2,5 do <5	5	0	0,00	4,39	4,39	6,67
	5 do <10	2	0	0,00	8,35	8,35	0,00
	10,00 do <100,00	20	0	0,00	44,93	18,49	0,00
	10 do <20	15	0	0,00	32,65	16,32	0,00
	20 do <30	5	0	0,00	50,00	25,00	0,00
	30,00 do <100,00	-	-	-	-	-	-
	100,00 (domyślnie)	-	-	-	-	-	-
Przedsiębiorstwa - MŚP	0,00 do <0,15	-	-	-	-	-	-
	0,00 do <0,10	-	-	-	-	-	-
	0,10 do <0,15	-	-	-	-	-	-
	0,15 do <0,25	415	0	0,00	0,34	0,17	0,41
	0,25 do <0,50	889	3	0,34	0,69	0,35	0,73
	0,50 do <0,75	1 202	6	0,50	1,17	0,59	1,02
	0,75 do <2,50	2 281	26	1,14	3,15	1,61	1,93
	0,75 do <1,75	1 241	15	1,21	2,43	1,22	1,45
	1,75 do <2,5	1 040	11	1,06	4,12	2,07	2,49
	2,50 do <10,00	1 231	32	2,60	9,66	4,92	3,76
	2,5 do <5	977	21	2,15	8,16	4,07	3,23
	5 do <10	254	11	4,33	16,87	8,15	5,65
	10,00 do <100,00	141	6	4,26	40,93	21,66	12,59
	10 do <20	96	4	4,17	30,07	14,26	11,66
	20 do <30	20	0	0,00	50,95	27,10	12,80
	30,00 do <100,00	25	2	8,00	70,15	45,70	16,94
	100,00 (domyślnie)	-	-	-	-	-	-

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU CR9 – Metoda IRB – Weryfikacja historyczna wartości PD w podziale na kategorie ekspozycji (stała skala PD)

Kategoria ekspozycji	Zakres wartości PD	Liczba dłużników na koniec poprzedniego roku	W tym liczba dłużników, którzy nie wykonali zobowiązania w ciągu roku	Zaobserwowana średnia wartość współczynnika niewykonania zobowiązania (%)	Średnia wartość PD ważona ekspozycją (%)	Średnia wartość PD (%)	Średni historyczny roczny współczynnik niewykonania zobowiązania (%)
a	b	c	d	e	f	g	h
Inne przedsiębiorstwa	0,00 do <0,15	22	0	0,00	0,21	0,11	0,00
	0,00 do <0,10	5	0	0,00	0,09	0,08	0,00
	0,10 do <0,15	17	0	0,00	0,21	0,12	0,00
	0,15 do <0,25	312	0	0,00	0,36	0,18	0,24
	0,25 do <0,50	592	1	0,17	0,77	0,37	0,30
	0,50 do <0,75	563	1	0,18	1,17	0,59	0,57
	0,75 do <2,50	1 434	8	0,56	2,79	1,56	0,85
	0,75 do <1,75	852	4	0,47	2,36	1,20	0,76
	1,75 do <2,5	582	4	0,69	4,17	2,10	0,98
	2,50 do <10,00	1 727	8	0,46	8,54	5,44	1,81
	2,5 do <5	645	3	0,47	7,73	3,89	1,68
	5 do <10	1 082	5	0,46	16,99	6,37	2,67
	10,00 do <100,00	1 250	17	1,36	42,17	27,72	4,08
	10 do <20	636	6	0,94	30,31	12,94	2,21
	20 do <30	278	3	1,08	51,36	28,36	6,05
	30,00 do <100,00	336	8	2,38	70,07	55,17	12,12
	100,00 (domyślnie)	-	-	-	-	-	-

Wzór EU CR9.1 – Metoda IRB – Weryfikacja historyczna wartości PD w podziale na kategorie ekspozycji (tylko w przypadku oszacowań PD zgodnie z art. 180 ust. 1 lit. f) CRR)

Kategoria ekspozycji	Zakres wartości PD	Ekwiwalent ratingu zewnętrznego	Liczba dłużników na koniec poprzedniego roku	W tym liczba dłużników, którzy nie wykonali zobowiązania w ciągu roku	Zaobserwowana średnia wartość współczynnika niewykonania zobowiązania (%)	Średnia wartość PD (%)	Średni historyczny roczny współczynnik niewykonania zobowiązania (%)
a	b	c	d	e	f	g	h
Instytucje	0.02449500 do 0.03464100	AA	3	0	0,00	0,03	0,00
	0.03464100 do 0.04472100	AA-	6	0	0,00	0,04	0,00
	0.04472100 do 0.05489500	A+	47	0	0,00	0,05	0,00
	0.05489500 do 0.07327700	A	13	0	0,00	0,06	0,00
	0.07327700 do 0.10983900	A-	21	0	0,00	0,09	0,00
	0.10983900 do 0.16931700	BBB+	244	0	0,00	0,14	0,00
	0.16931700 do 0.26841300	BBB	44	0	0,00	0,21	0,00
	0.26841300 do 0.43756600	BBB-	14	0	0,00	0,31	1,82
	0.43756600 do 0.73355600	BB+	20	0	0,00	0,44	0,00
	0.73355600 do 1.26465200	BB	5	0	0,00	0,76	0,00
	1.26465200 do 2.24209800	BB-	8	0	0,00	1,32	0,00
	2.24209800 do 4.08777200	B+	13	0	0,00	2,40	0,00
	4.08777200 do 7.66418200	B	8	0	0,00	4,27	0,00
	7.66418200 do 14.77718200	B-	8	1	12,50	8,35	2,50
	14.77718200 do 22.72823100	CCC	5	0	0,00	16,32	0,00
Przedsiębiorstwa - kredytowanie specjalistyczne	0.10983900 do 0.16931700	BBB+	3	0	0,00	0,14	0,00
	0.16931700 do 0.26841300	BBB	34	0	0,00	0,21	0,95
	0.26841300 do 0.43756600	BBB-	62	0	0,00	0,31	0,00
	0.43756600 do 0.73355600	BB+	69	0	0,00	0,45	0,43
	0.73355600 do 1.26465200	BB	100	0	0,00	0,75	0,00
	1.26465200 do 2.24209800	BB-	60	0	0,00	1,32	0,00
	2.24209800 do 4.08777200	B+	17	1	5,88	2,38	3,68
	4.08777200 do 7.66418200	B	5	0	0,00	4,39	6,67
	7.66418200 do 14.77718200	B-	2	0	0,00	8,35	0,00
	14.77718200 do 22.72823100	CCC	15	0	0,00	16,32	0,00
	22.72823100 do 29.58039900	CC	5	0	0,00	25,00	0,00

Wzór EU CR9.1 – Metoda IRB – Weryfikacja historyczna wartości PD w podziale na kategorie ekspozycji (tylko w przypadku oszacowań PD zgodnie z art. 180 ust. 1 lit. f) CRR)

Kategoria ekspozycji	Zakres wartości PD	Ekwiwalent ratingu zewnętrznego	Liczba dłużników na koniec poprzedniego roku	W tym liczba dłużników, którzy nie wykonali zobowiązań w ciągu roku	Zaobserwowana średnia wartość współczynnika niewykonania zobowiązań (%)	Średnia wartość PD (%)	Średni historyczny roczny współczynnik niewykonania zobowiązań (%)
a	b	c	d	e	f	g	h
Przedsiębiorstwa - MŚP	0.10983900 do 0.16931700	BBB+	395	0	0,00	0,17	0,41
	0.16931700 do 0.26841300	BBB	20	0	0,00	0,24	0,00
	0.26841300 do 0.43756600	BBB-	842	3	0,36	0,35	0,74
	0.43756600 do 0.73355600	BB+	47	0	0,00	0,42	0,00
	0.73355600 do 1.26465200	BB	1 203	6	0,50	0,59	1,02
	1.26465200 do 2.24209800	BB-	1 240	15	1,21	1,22	1,46
	2.24209800 do 4.08777200	B+	1 041	11	1,06	2,07	2,49
	4.08777200 do 7.66418200	B	1 010	21	2,08	4,14	3,21
	7.66418200 do 14.77718200	B-	220	11	5,00	8,49	5,86
	14.77718200 do 22.72823100	CCC	96	4	4,17	14,26	11,66
	22.72823100 do 29.58039900	CC	20	0	0,00	27,10	12,75
	29.58039900 do 100.00000000	C	25	2	8,00	45,70	17,18
Inne przedsiębiorstwa	0.04472100 do 0.05489500	A+	1	0	0,00	0,05	0,00
	0.05489500 do 0.07327700	A	1	0	0,00	0,07	0,00
	0.07327700 do 0.10983900	A-	12	0	0,00	0,10	0,00
	0.10983900 do 0.16931700	BBB+	248	0	0,00	0,17	0,20
	0.16931700 do 0.26841300	BBB	72	0	0,00	0,23	0,24
	0.26841300 do 0.43756600	BBB-	414	1	0,24	0,34	0,33
	0.43756600 do 0.73355600	BB+	178	0	0,00	0,45	0,22
	0.73355600 do 1.26465200	BB	666	1	0,15	0,62	0,55
	1.26465200 do 2.24209800	BB-	749	4	0,53	1,25	0,81
	2.24209800 do 4.08777200	B+	635	4	0,63	2,14	0,97
	4.08777200 do 7.66418200	B	1 503	4	0,27	5,20	1,45
	7.66418200 do 14.77718200	B-	171	4	2,34	8,49	3,45
	14.77718200 do 22.72823100	CCC	636	6	0,94	12,94	2,22
	22.72823100 do 29.58039900	CC	278	3	1,08	28,36	5,89
	29.58039900 do 100.00000000	C	336	8	2,38	55,17	12,80

*W powyższej tabeli zakres wartości PD oraz odpowiadający im rating zewnętrzny dla wartości zerowych został pominięty.

6.6. Informacje o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19

W związku z pandemią Covid-19 w 2020 roku Grupa udostępniła swoim klientom następujące narzędzia pomocowe:

- moratoria pozaustawowe, tj. narzędzia wynikające ze stanowiska banków w zakresie ujednolicenia zasad oferowania narzędzi pomocowych dla klientów sektora bankowego (moratorium pozaustawowe w rozumieniu wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego - EBA),
- tzw. moratoria ustawowe, tj. wsparcie w ramach tarczy antykryzysowej.

Wprowadzone moratoria znacząco wpłynęły na poprawę kondycji finansowej kredytobiorców. Moratoria pozaustawowe spełniające wytyczne EBA były klasyfikowane do Etapu 1, pozostałe, w zależności od indywidualnej oceny, do Etapu 2 lub 3. Moratoria ustawowe ze względu na stwierdzoną utratę głównego źródła dochodu zostały zaklasyfikowane do Etapu 3. W segmencie korporacyjnym, ze względu na brak moratoriów ustawowych, udostępniano jedynie moratoria pozaustawowe. Moratoria pozaustawowe spełniające wytyczne EBA były klasyfikowane do Etapu 1.

W 2021 roku Grupa w dalszym ciągu oferowała swoim klientom detalicznym możliwość skorzystania z moratoriów ustawowych. Klienci korporacyjni mieli możliwość skorzystania

z wznowionego moratorium pozaustawowego tylko w 1 kwartale 2021 roku, po tym jak w grudniu 2020 roku Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) postanowił reaktywować „Wytoczne dotyczące ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, stosowanych w obliczu kryzysu spowodowanego przez Covid-19”.

W ramach wznowionego moratorium pozaustawowego, narzędzia pomocowe przeznaczone były dla przedsiębiorców z określonych branż, uprawnionych do świadczeń z Tarczy Finansowej PFR 2.0. Polegały one na odroczeniu spłat rat kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych na okres maksymalnie 9 miesięcy, przy czym szczegółowe rozwiązania różniły się w zależności od rodzaju klienta (mikro, mały, średni lub duży przedsiębiorca) lub rodzaju produktu (kredyty, leasing, faktoring, produkty odnawialne).

Poniższe tabele prezentują szczegółowe informacje ilościowe w zakresie ekspozycji objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19, zgodnie z wymaganiami zawartymi w Wytocznych EBA/GL/2020/07:

- Wzór 1: Kredyty i zaliczki objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi,
- Wzór 2: Podział kredytów i zaliczek objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi według rezydualnego terminu moratoriów,
- Wzór 3: Nowo udzielone kredyty i zaliczki w ramach nowych programów gwarancji publicznych wprowadzanych w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór 1: Kredyty i zaliczki objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
	Wartość bilansowa brutto							Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego							Wartość bilansowa brutto
	Obsługiwane			Nieobsługiwane				Obsługiwane			Nieobsługiwane				Wpływ do ekspozycji nieobsługiwanych
	W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		W tym: instrumenty, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		W tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane <= 90 dni		W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		W tym: instrumenty, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		W tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane <= 90 dni		
1 Kredyty i zaliczki objęte moratorium	15,5	0,3	0,3	0,3	15,2	15,2	0,0	-5,0	0,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	12,8
2 w tym: gospodarstwa domowe	13,6	0,3	0,3	0,3	13,3	13,3	0,0	-5,0	0,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	12,8
3 w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	8,0	0,0	0,0	0,0	8,0	8,0	0,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	-2,0	-2,0	0,0	7,8
4 w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	1,9	0,0	0,0	0,0	1,9	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5 w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	1,9	0,0	0,0	0,0	1,9	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6 w tym: zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	1,9	0,0	0,0	0,0	1,9	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór 2: Podział kredytów i zaliczek objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi według rezydualnego terminu moratoriów

	a	b	c	d	e	f	g	h	i
	Wartość bilansowa brutto					Rezydualny termin moratoriów			
	Liczba dłużników		W tym: moratoria ustawowe	W tym: wygasłe		<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy <= 9 miesięcy	> 9 miesięcy <= 12 miesięcy
1 Kredyty i zaliczki, w odniesieniu do których zaproponowano moratorium	44 962	6 930,3							
2 Kredyty i zaliczki objęte moratorium (przyznane)	43 954	6 742,1	254,7	6 726,6	13,6	1,9	0,0	0,0	0,0
3 w tym: gospodarstwa domowe		3 528,9	254,7	3 515,2	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0
4 w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi		1 891,8	163,4	1 883,8	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5 w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe		3 211,3	0,0	3 209,4	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0
6 w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa		2 346,5	0,0	2 344,6	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0
7 w tym: zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi		2 061,3	0,0	2 059,4	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0

Wzór 3: Nowo udzielone kredyty i zaliczki w ramach nowych programów gwarancji publicznych wprowadzanych w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19

	a	b	c	d
	Wartość bilansowa brutto		Maksymalna uznawalna kwota gwarancji	Wartość bilansowa brutto
	w tym: restrukturyzowane		Otrzymane gwarancje publiczne	Wpływy do ekspozycji nieobsługiwanych
1 Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	6 709,6	103,3	5 531,2	81,9
2 w tym: gospodarstwa domowe	811,8			25,5
3 w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	54,5			0,0
4 w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	5 897,8	99,2	4 871,8	56,4
5 w tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	5 897,8			56,4
6 w tym: zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	2 544,3			22,0

7. Informacje dotyczące ryzyka operacyjnego

7.1. Ogólny opis procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A. zarządza ryzykiem operacyjnym kierując się wymogami wynikającymi z przepisów prawa, rekomendacjami i uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego i innych regulatorów.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego opiera się na wspólnych zasadach zgodnych z podejściem Grupy ING.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym został opracowany zgodnie z zasadą proporcjonalności tzn. z uwzględnieniem charakteru, skali i złożoności działalności, a także istotności procesów oraz profilu ryzyka operacyjnego Banku. Dotyczy on wszystkich sfer działalności Banku oraz działalności Grupy kapitałowej Banku, współpracy z outsourcerami, klientami, partnerami i stanowi spójną, stałą praktykę obejmującą następujące elementy:

- identyfikację i ocenę ryzyka,
- ograniczanie ryzyka,
- wykonywanie kontroli,
- monitorowanie, raportowanie i zapewnienie jakości.

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Banku sprawuje Rada Nadzorcza Banku, w spółkach zależnych Rady Nadzorcze spółek zależnych, które na podstawie okresowej informacji zarządczej, dokonują oceny efektywności działań w tym zakresie.

Zarząd Banku oraz Zarządy spółek zależnych, po uzyskaniu zgody Rad Nadzorczych, realizują strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym, wprowadzając spójny pakiet wewnętrznych dokumentów normatywnych regulujących zakres, zasady i obowiązki pracowników Banku oraz spółek zależnych w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Szczególnie istotną rolę w zapewnieniu ciągłości i spójności zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. pełnią Komitety Ryzyka Niefinansowego (Komitety Ryzyka Niefinansowego w ING Banku Śląskim S.A i jego grupy zadaniowe a także Komitety Ryzyka Niefinansowego w spółkach zależnych) obejmujące zakresem ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności (compliance).

Bank utrzymuje kompletną, spójną i transparentną strukturę zarządzania ryzykiem operacyjnym z jasno przypisanym zakresem zadań i odpowiedzialności.

Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym uwzględnia zakres i specyfikę działalności prowadzonej przez Bank oraz spółki zależne, istniejące linie biznesowe, segmenty klientów oraz grupy produktowe. Struktura zarządzania uwzględnia Model trzech linii obrony.

Pierwsza linia obrony

Stanowią ją jednostki biznesowe oraz organizacyjne Banku wspierające operacyjnie Biznes. Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest za opracowanie, wdrożenie i wykonywanie kontroli ograniczających ryzyko.

W zakres odpowiedzialności wchodzi w szczególności :

- zapewnienie identyfikacji ryzyk i mechanizmów kontrolnych dla produktów i procesów zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami,
- przeprowadzanie ocen ryzyka i podejmowanie działań ograniczających w celu utrzymania poziomu ryzyka zgodnego z wyznaczonym apetytem na ryzyko,
- wdrożenie, stosowanie i testowanie mechanizmów kontrolnych wynikających z polityk i innych regulacji, również dla czynności zleconych na zewnątrz (outsourcing),

- nadzór, monitorowanie ryzyk i kontroli dla produktów i procesów w obszarze swojej odpowiedzialności włączając czynności zlecone na zewnątrz (outsourcing),
- rejestrowanie zdarzeń wewnętrznych i monitorowanie strat,
- zapewnienie podjęcia działań wynikających z rekomendacji audytorskich i poza-audytorskich,
- utrzymywanie ciągłości działania.

Przy podejmowaniu istotnych decyzji biznesowych pierwsza linia obrony musi wziąć pod uwagę opinię jednostek drugiej linii obrony.

Druga linia obrony

Stanowią ją:

- jednostki z obszaru:
 - ryzyka operacyjnego,
 - ryzyka braku zgodności (compliance),
 - ryzyka prawnego,
 - ryzyka kredytowego i rynkowego,
 - finansów,
 - zarządzania zasobami ludzkimi oraz
- Departament Inspekcji Ryzyka Kredytowego,
- Departament Walidacji Modeli.

Druga linia obrony wspiera pierwszą linię obrony w zarządzaniu ryzykiem. Odpowiada za:

- wydawanie regulacji oraz zapewnienie metod i narzędzi zarządzania ryzykiem, w tym definiowanie i utrzymanie procesu zarządzania ryzykiem oraz wspieranie pierwszej linii obrony w trakcie realizacji tego procesu,
- weryfikowanie stosowania przez pierwszą linię obrony regulacji z zakresu ryzyka,
- zatwierdzanie propozycji biznesowych mających wpływ na profil ryzyka banku,
- przygotowywanie informacji zarządczej z zakresu ryzyka z uwzględnieniem ryzyk mających wpływ na realizację strategii Banku oraz ryzyk kluczowych,
- monitorowanie działań ograniczających ryzyko oraz zmian w profilu ryzyka,
- zapewnienie zatrudnienia wykwalifikowanej kadry w obszarze zarządzania ryzykiem,
- zapewnienie niezależnej analizy i ekspertyz wpierających kadrę zarządzającą,
- analizę i monitorowanie zagrożeń i trendów dotyczących zjawisk mających wpływ na profil ryzyka,
- realizowanie zadań wynikających z funkcji kontroli drugiej linii obrony.

Jednostki drugiej linii obrony w ramach działań kontrolnych dokonują własnej niezależnej oceny efektywności funkcjonowania pierwszej linii obrony poprzez: inspekcje, testy, przeglądy i inne formy kontroli.

Trzecia linia obrony

Stanowi ją Audyt Wewnętrzny, który zapewnia niezależną ocenę systemu kontroli wewnętrznej w odniesieniu do ryzyk zidentyfikowanych w procesach oraz zarządzania tymi ryzykami przez pierwszą i drugą linię obrony.

7.2. Stosowanie metody wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego

Na potrzeby kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego ING Bank Śląski S.A. wykorzystuje Metodę standardową (TSA), natomiast ING Bank Hipoteczny S.A. – należący do Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. stosuje metodę wskaźnika bazowego (BIA).

Do kalkulacji kapitału ekonomicznego Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego wykorzystuje metodę zaawansowaną AMA. Model stosowany przez Grupę Kapitałową ING Banku Śląskiego S.A. jest modelem hybrydowym łączącym rzeczywiste dane na temat strat z danymi zebranymi na podstawie ocen eksperckich. Opiera się na podejściu LDA (Loss Distribution Approach) do wyznaczania wymogów kapitałowych dokonując połączenia rozkładu częstości i rozkładu dotkliwości zdarzeń z obszaru ryzyka operacyjnego. Dotkliwość opisuje potencjalną wartość straty, natomiast częstość opisuje liczbę potencjalnych zdarzeń w ciągu roku. W ślad za wymogami KNF oraz regulacji Unii Europejskiej, model AMA Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. wykorzystuje cztery źródła danych:

- wewnętrzne dane dotyczące strat,
- zewnętrzne dane dotyczące strat,
- analizy scenariuszowe,
- czynniki otoczenia gospodarczego i kontroli wewnętrznej.

Model AMA uwzględnia zarówno zdarzenia i potencjalne ryzyka o wysokiej częstości występowania charakteryzujące się niską dotkliwością jak również zdarzenia i potencjalne ryzyka o niskiej częstości występowania jednak o wysokiej dotkliwości dzięki czemu zapewnia adekwatny poziom kapitału w przypadku wystąpienia nieoczekiwanych zdarzeń.

7.3. Informacje o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego

W 2021 roku Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A. odnotowała straty ryzyka operacyjnego ze zdarzeń wewnętrznych na poziomie 97,3 mln PLN. Całość tych strat poniósł ING Bank Śląski S.A.

W zakres strat z tytułu ryzyka operacyjnego wchodzi również straty wynikające z ryzyka braku zgodności oraz ryzyka prawnego. Do sumy strat rzeczywistych wliczane są utworzone rezerwy. Rozwiązane rezerwy zmniejszają stratę brutto i zwiększają przychód Banku za dany rok.

Rozkład strat rzeczywistych Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w rodzajach i kategoriach zdarzeń ze stratami $\geq 0,1$ mln PLN

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia	Kwota strat brutto w mln PLN
1.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Wady produktów / Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe / Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów / Klasyfikacja klienta i ekspozycje	88,5*
2.	Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	3,5
3.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	2,7
4.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Sprzedawcy i dostawcy / Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji / Monitorowanie i sprawozdawczość / Zarządzanie rachunkami klientów	2,1
5.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze / Bezpieczeństwo środowiska pracy	0,3
6.	Oszustwa wewnętrzne	Kradzież i oszustwo	0,2
Ogółem			97,3

* Kwota zawiera 48,4 mln PLN rezerwy na roszczenia prawne dotyczące zastrzeżeń klientów do zapisów w umowach kredytów hipotecznych indeksowanych walutą obcą (CHF) dotworzonej w grudniu 2021

Odnotowane w 2021 straty z tytułu ryzyka operacyjnego przekroczyły zakładany na początku roku limit strat o 0,8 mln PLN (przekroczenie o niespełna 1% limitu). Poziom wykorzystania limitu do grudnia 2021 utrzymywał się na poziomie poniżej 25%. W grudniu Bank dokonał rewizji rezerwy portfelowej dotyczącej kredytów hipotecznych w CHF i podjął decyzję o jej zwiększeniu o 48,4 mln

PLN. Istotny wpływ na wykorzystanie limitu miały również inne roszczenia lub postępowania organów regulacyjnych, wszczęte przeciwko Bankowi, które skutkowały ostrożnościowym zawiązaniem rezerw przez Bank.

Jednocześnie, w rezultacie odzysków bezpośrednich i odszkodowań z ubezpieczeń Bank odzyskał kwotę 1,9 mln PLN, co stanowi 1,91% kwoty ogólnych strat rzeczywistych brutto.

Największe straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego były efektem :

- Podwyższenia rezerw portfelowych dotyczących kredytów hipotecznych indeksowanych walutą obcą (CHF) o 48,4 mln PLN,
- Roszczeń prawnych dotyczących oferowania i dystrybucji Funduszy Inwestycyjnych,
- Postępowania KNF dotyczącego sprawowania przez Bank funkcji depozytariusza,
- Postępowania GIIF i KNF dotyczących nieprawidłowości w procesie Poznaj Swojego Klienta (KYC),
- Kosztów związanych z dalszą pracą w ścisłym reżimie sanitarnym, spowodowaną pandemią COVID-19,
- Oszustw zewnętrznych związanych z przestępstwami elektronicznymi i atakami socjotechnicznymi,
- Błędów pracowników podczas wykonywania działań operacyjnych.

Działania ograniczające negatywne konsekwencje finansowe zdarzeń ryzyka operacyjnego skupiały się przede wszystkim na:

- Zapewnieniu bezpieczeństwa klientów i pracowników Banku oraz ciągłości działania procesów w sytuacji zagrożenia pandemicznego,
- Bieżącym monitorowaniu ryzyka i trendów w zakresie oferowanych produktów, usług oraz procesów,
- Podnoszeniu skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ulepszania stosowanych procedur operacyjnych i innych kluczowych kontroli ograniczających ryzyka Banku,
- Efektywnym zarządzaniu limitami transakcyjnymi i regułami przeciwdziałania oszustwom,
- Dalszemu podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa usług bankowości internetowej,
- Rozwoju systemu wczesnego ostrzegania o cyberatakach na aplikacje i systemy informatyczne Banku,
- Analizach scenariuszy potencjalnych zagrożeń,
- Wymianie wiedzy i doświadczeń w międzybankowych Grupach Roboczych w ramach Związku Banków Polskich,
- Podnoszeniu świadomości zagrożeń wśród klientów i pracowników Banku,
- Aktywnym monitorowaniu prawidłowości pracy pracowników oraz zleceniobiorców w ramach czynności powierzanych na zewnątrz.

8. Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

W Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. kapitał ekonomiczny (kapitał wewnętrzny) rozumiany jest jako wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych przez Grupę w jej działalności oraz otoczeniu makroekonomicznym. Kapitał ten pokrywa potencjalne straty nieoczekiwane, na jakie narażona może być Grupa w przyszłości, przy założeniu minimalnego przedziału ufności odpowiadającemu pożądanemu ratingowi A (99,9%) oraz rocznego horyzontu czasowego.

8.1. Identyfikacja istotnych rodzajów ryzyka

W Grupie ING Banku Śląskiego S.A. „Polityka Zarządzania Kapitałem w ING Banku Śląskim S.A.” reguluje proces identyfikacji istotnych rodzajów ryzyka, podstawowe elementy dotyczące ich kwantyfikacji oraz zasady zarządzania adekwatnością kapitałową.

Na podstawie powyższego dokumentu w Grupie identyfikuje się następujące typy ryzyka :

- ryzyko trwale istotne - ryzyko, które ze względu na charakter działalności Grupy jest w chwili obecnej i będzie w przyszłości istotne. Przez charakter działalności Grupy rozumie się działalność w zakresie usług depozytowych i kredytowych oraz związanych z tą działalnością: zarządzanie płynnością, funkcjonowanie w otoczeniu makroekonomicznym, a także zarządzanie ryzykiem w zakresie niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych,
- ryzyko istotne - ryzyko, które może powodować powstanie potencjalnych strat, z częstotliwością wystąpienia wartości kwalifikujących je jako istotne zgodnie z tabelą :

Klasyfikacja ryzyk jako istotne				
Potencjalna strata (PLN)	do 0,2% funduszy własnych	od 0,2% do 1% funduszy własnych	od 1% do 5% funduszy własnych	powyżej 5% funduszy własnych
Przynajmniej raz na rok	nieistotne	istotne	istotne	istotne
Przynajmniej raz na 5 lat	nieistotne	nieistotne	istotne	istotne
Rzadziej niż raz na pięć lat	nieistotne	nieistotne	nieistotne	istotne

W procesie ICAAP w pierwszym kwartale 2021 roku Grupa przeprowadziła kolejne Warsztaty oceny istotności ryzyka. Podczas Warsztatów główna zmiana polegała na wykreśleniu ryzyka portfela hipotek walutowych z listy oddzielnie identyfikowanych ryzyk, co było konsekwencją braku inicjatyw legislacyjnych zmierzających do ustawowego przewalutowania kredytów frankowych. Podjęto decyzję o włączeniu ryzyka prawnego wynikającego z portfela kredytów walutowych w kanon zarządzania ryzykiem operacyjnym. W wyniku Warsztatów Grupa oceniła istotność ryzyk zgodnie z poniższym zestawieniem.

	Trwale istotne	Istotne	Nieistotne
			
			
			
Ryzyko kredytowe			
Ryzyko braku spłaty i ryzyko kontrahenta			
Ryzyko rezydualne			
Ryzyko koncentracji			
Ryzyko wartości rezydualnej			
Ryzyko transferowe			
Ryzyko pozostałych nie kredytowych aktywów			
Ryzyko definicji „default”			
Ryzyko rynkowe			
Ryzyko operacji na rynkach finansowych			
Ryzyko walutowe			
Ryzyko ogólne i szczególne stóp procentowych w księdze handlowej			
Ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej: całkowite niedopasowanie			
Ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej: ryzyko rezydualne convexity			
Ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej: ryzyko bazowe			
Ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej: ryzyko opcyjne			
Ryzyko inwestycji w nieruchomości komercyjne oraz nieruchomości posiadane na własny użytek			
Ryzyko kapitałowych papierów wartościowych w księdze bankowej			
Ryzyko zachowania klienta			
Ryzyko biznesowe			
Ryzyko wyniku finansowego			
Ryzyko makroekonomiczne			
Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej			
Ryzyko płynności i finansowania			
Ryzyko operacyjne			
Ryzyko modeli			

8.2. Metodologia szacowania kapitału ekonomicznego

Grupa ING Banku Śląskiego S.A. obecnie szacuje kapitał na następujące rodzaje ryzyka:

- Ryzyko braku spłaty i ryzyko kontrahenta oraz ryzyko rezydualne - ryzyko strat w wyniku niewywiązania się kontrahenta/dłużnika ze swoich zobowiązań wobec Grupy (w tym rozliczenia transakcji lub dostarczenia instrumentu w umówionym terminie) oraz ryzyko zmniejszenia wartości ekspozycji kredytowej w wyniku pogorszenia się zdolności kontrahenta do obsługi zobowiązania. Ekonomiczny wymóg kapitałowy wyznaczany jest z wykorzystaniem zmodyfikowanej metody AIRB (INCAP) z uwzględnieniem kapitału z tytułu ryzyka kredytowego centralnego kontrahenta oraz ryzyka korekty wyceny kredytowej (CVA), a także wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia, które wyliczane są zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Od czerwca 2014 roku w wyliczeniach kapitału wprowadzono parametr LGD z okresu recesji (ryzyko rezydualne).
- Ryzyko pozostałych niekredytowych aktywów - ryzyko nieodzyskania przez Grupę wartości bilansowych aktywów niekredytowych (DTA, ekspozycje kapitałowe i pozostałe pozycje). Kapitał wyznaczany jest zgodnie z zasadami przyjętymi w Rozporządzeniu CRR (metoda standardowa).
- Ryzyko koncentracji - ryzyko wynikające z występowania nadmiernej ekspozycji wobec pojedynczego podmiotu, podmiotów powiązanych lub grup podmiotów o podobnej charakterystyce, które z tego tytułu są narażone na podwyższone ryzyko kredytowe (np. koncentracja sektorowa). Wymóg kapitałowy szacowany jest według następujących zasad:

- wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie - zgodnie z zasadami wyznaczania wymogu kapitałowego wynikającymi z wymogów Rozporządzenia CRR,
 - wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących tą samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami - jako nadwyżka zaangażowania ponad ustalony limit koncentracji dla tej grupy zaangażowań, pomniejszona o odpisy aktualizacyjne.
- Ryzyko wartości rezydualnej - ryzyko wynikające z wartości rezydualnej przedmiotu leasingu, która stanowi różnicę między wartością przedmiotu leasingu a sumą rat leasingowych. Kontrahent ma prawo wykupić przedmiot leasingu, ale nie jest do tego bezwzględnie zobowiązany. Wymóg kapitałowy wyznaczany jest zgodnie z Rozporządzeniem CRR.
 - Ryzyko walutowe - ryzyko strat spowodowanych zmianami kursów wymiany walut. Wymóg kapitałowy kalkulowany jest za pomocą metody VaR.
 - Ryzyko ogólne i szczególne stóp procentowych w księdze handlowej - ryzyko strat na pozycjach w księgach handlowych spowodowanych zmianami stóp procentowych. Wymóg kapitałowy kalkulowany jest za pomocą metody VaR.
 - Ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej: ryzyko rezydualne convexity - ryzyko straty związane z nieoczekiwanym nieliniowym przesunięciem krzywej stóp procentowych. Wymóg kapitałowy kalkulowany jest przy pomocy symulacji zmiany stóp procentowych.
 - Ryzyko stóp procentowych w księdze bankowej: całkowite niedopasowanie - ryzyko strat na pozycjach w księgach bankowych spowodowane zmianami stóp procentowych. Wymóg kapitałowy kalkulowany jest za pomocą metody VaR.
 - Ryzyko zachowania klienta - ryzyko potencjalnych strat spowodowanych niepewnością co do zachowania klientów w stosunku do produktów z wbudowanymi opcjami. Wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka wyznaczany jest jako złożenie dwóch elementów: symulacji Monte Carlo oraz wyceny posiadanego portfela replikacyjnego.
 - Ryzyko makroekonomiczne - ryzyko wynikające ze zmian makroekonomicznych oraz ich wpływu na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych. Metodologia wyznaczania wymogu kapitałowego bazuje na wewnętrznych testach warunków skrajnych dla scenariusza łagodnej recesji oraz pożądanego poziomu miar adekwatności kapitałowej.
 - Ryzyko płynności i finansowania - ryzyko polegające na niemożności spełnienia, przy racjonalnej cenie, zobowiązań pieniężnych wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych. Grupa utrzymuje płynność w taki sposób, aby zobowiązania pieniężne Grupy mogły być zawsze realizowane przy pomocy dostępnych środków, wpływów z zapadających transakcji, dostępnych źródeł finansowania po cenach rynkowych i/lub z likwidacji zbywalnych aktywów. Kapitał ekonomiczny stanowi wartość kosztu pozyskania dodatkowego finansowania pozwalającego na przywrócenie wewnętrznych poziomów miary LCR.
 - Ryzyko modeli - ryzyko negatywnego wpływu na pozycję finansową lub reputację Banku w wyniku stosowania modelu. Ryzyko modelu może wynikać z błędów w opracowywaniu, wdrażaniu, stosowaniu lub interpretacji wyników modelu, niekompletnych lub błędnych danych itp., co prowadzi do niedokładnych, niezgodnych lub błędnie zinterpretowanych wyników modelu. Ponieważ modele są z definicji niekompletnymi opisami rzeczywistości, ryzyko modelu jest nieodłącznie związane z jego używaniem. Bank tworzy wymogi kapitałowe w pierwszej kolejności poprzez nakładanie narzutów kapitałowych bezpośrednio na wyniki modeli lub na ryzyko, w obszarze którego modele są wykorzystywane. W szczególnych przypadkach kapitał alokowany jest bezpośrednio w linii kapitału na ryzyko modeli.
 - Ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty materialnej w wyniku niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. W zakresie ryzyka operacyjnego uwzględniane są również czynniki i skutki wystąpienia ryzyka utraty reputacji, ryzyka prowadzenia działalności oraz ryzyka

koncentracji (w odniesieniu do obszaru ryzyka operacyjnego). Do obliczenia kapitału ekonomicznego Grupa wykorzystuje metodę zaawansowaną AMA. Stosowany model jest modelem hybrydowym umożliwiającym pomiar ryzyka na podstawie wewnętrznych i zewnętrznych danych dotyczących zdarzeń ryzyka operacyjnego, analizie scenariuszy oraz czynnikach środowiska biznesowego i kontroli wewnętrznej.

8.3. Przegląd procesu ICAAP

W każdym miesiącu w Grupie przygotowywane są raporty w ujęciu jednostkowym i skonsolidowanym zawierające zrealizowane oraz planowane wymogi kapitałowe z tytułu wszystkich istotnych rodzajów ryzyka. Informacje w tym zakresie otrzymuje Komitet Aktywów i Pasywów (ALCO) oraz Zarząd Banku. Rada Nadzorcza na bieżąco informowana jest o adekwatności kapitałowej Banku i Grupy, w tym adekwatności kapitału wewnętrznego.

Raz w roku przeprowadzany jest przegląd procesu adekwatności kapitału wewnętrznego (ang. ICAAP – internal capital adequacy assessment process), a raport z przeglądu przekazywany jest do Zarządu oraz Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A. Dodatkowo komórka audytu wewnętrznego przeprowadza regularnie niezależny audyt procesu ICAAP.

9. Wpływ wdrożenia MSSF 9 na adekwatność kapitałową

Grupa w kalkulacji współczynników kapitałowych skorzystała z przepisów przejściowych w zakresie złagodzenia wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na poziom funduszy własnych. W przypadku pełnego ujęcia wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na 31 grudnia 2021 roku łączny współczynnik kapitałowy kształtowałby się na poziomie 14,95%, a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie 13,32%.

MSSF 9/Artykuł 468-FL: Porównanie funduszy własnych instytucji oraz współczynników kapitałowych i wskaźnika dźwigni finansowej z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 i analogicznych oczekiwanych strat kredytowych oraz z uwzględnieniem i bez uwzględnienia tymczasowego traktowania zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR

		stan na 31.12.2021	stan na 30.09.2021	stan na 30.06.2021	stan na 31.03.2021
	Dostępny kapitał (kwoty)				
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	14 021,8	15 356,3	15 322,3	14 951,7
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	13 853,8	15 172,0	15 123,7	14 701,6
2a	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	13 894,2	15 356,3	15 322,3	14 951,7
3	Kapitał Tier 1	14 021,8	15 356,3	15 322,3	14 951,7
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	13 853,8	15 172,0	15 123,7	14 701,6
4a	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	13 894,2	15 356,3	15 322,3	14 951,7
5	Łączny kapitał	15 689,9	17 589,9	17 536,6	17 268,4
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	15 556,2	17 456,4	17 403,0	17 104,2
6a	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	15 562,2	17 589,9	17 536,6	17 268,4
	Aktywa ważone ryzykiem (kwoty)				
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	104 073,3	99 657,3	94 595,9	91 836,1

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

MSSF 9/Artykuł 468-FL: Porównanie funduszy własnych instytucji oraz współczynników kapitałowych i wskaźnika dźwigni finansowej z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 i analogicznych oczekiwanych strat kredytowych oraz z uwzględnieniem i bez uwzględnienia tymczasowego traktowania zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR

		stan na 31.12.2021	stan na 30.09.2021	stan na 30.06.2021	stan na 31.03.2021
8	Aktywa wazone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	104 035,5	99 618,8	94 557,6	91 803,4
Współczynniki kapitałowe					
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,47%	15,41%	16,20%	16,28%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	13,32%	15,23%	15,99%	16,01%
10a	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	13,36%	15,41%	16,20%	16,28%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,47%	15,41%	16,20%	16,28%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	13,32%	15,23%	15,99%	16,01%
12a	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	13,36%	15,41%	16,20%	16,28%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,08%	17,65%	18,54%	18,80%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	14,95%	17,52%	18,40%	18,63%
14a	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	14,96%	17,65%	18,54%	18,80%
Wskaźnik dźwigni finansowej					
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	217 801,9	216 113,7	213 282,7	212 199,5
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	6,44%	7,11%	7,18%	7,05%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	6,37%	7,03%	7,10%	6,94%
17a	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR *	6,38%	7,11%	7,18%	7,05%

* W okresach porównawczych Bank nie stosował tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR. Zaraportowane współczynniki kapitałowe, w tym wskaźnik dźwigni finansowej oraz kapitał Tier 1 odzwierciedlają już w pełni wpływ niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

II. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Wprowadzenie

ING Bank Śląski S.A., zwany dalej Bankiem, zobowiązany jest na mocy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. z późniejszymi zmianami (Rozporządzenie CRR) oraz ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2439 z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawa Prawo bankowe”, ogłaszać w sposób ogólnie dostępny informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące Polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Na mocy „Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń w ING Banku Śląskim S.A.” ujawnia się informacje dotyczące Polityki zmiennych składników wynagrodzeń ING Banku Śląskiego S.A.

Do ujawnienia informacji zostały wykorzystane wzory formularzy zawarte w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637, stąd oznaczenia literowe kolumn tabel oraz numeracja wierszy.

1. Informacja jakościowa

1.1. Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, liczby posiedzeń organizowanych w danym roku obrachunkowym przez organ zarządzający pełniący nadzór nad wynagrodzeniami, w tym informacje na temat składu i zakresu zadań Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji, konsultanta zewnętrznego, z którego usług skorzystano przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, oraz roli odpowiednich zainteresowanych stron

Od 1 stycznia 2017 roku obowiązuje Polityka wynagradzania pracowników w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. Dokument określa kluczowe założenia kształtowania polityki wynagrodzeń stosowanej w celu przyciągania i utrzymania pracowników poprzez zapewnianie konkurencyjnego rynkowo poziomu wynagrodzeń oraz definiuje składniki wynagrodzeń.

Zgodnie z Polityką Komitet Wynagrodzeń i Nominacji realizuje następujący zakres zadań :

- przedstawia Radzie Nadzorczej opinie i rekomendacje w sprawie Polityki,
- przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendacje w sprawie przestrzegania Polityki na podstawie raportu przygotowanego przez Departament Audytu Wewnętrznego,
- opiniuje i monitoruje wynagrodzenie zmienne osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Pozostałe kompetencje Komitetu, które mogą mieć zastosowanie w realizacji Polityki, określone są Regulaminem Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A .

W 2021 roku odbyło się 11 regularnych posiedzeń Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji ING Banku Śląskiego S.A. oraz 5 w trybie obiegowym. W okresie od 1 stycznia 2021r. do 28 listopada 2021r. Komitet Wynagrodzeń i Nominacji pracował w następującym składzie:

- Aleksander Kutela - Przewodniczący (członek niezależny),
- Aleksander Galos - Członek (członek niezależny),
- Małgorzata Kołakowska - Członek.

Począwszy od 29 listopada 2021 roku Komitet Wynagrodzeń i Nominacji pracował w następującym składzie:

- Aleksander Galos - Przewodniczący (członek niezależny),
- Dorota Dobija - Członek (członek niezależny),
- Małgorzata Kołakowska - Członek.

1.2. Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami

ING Bank Śląski S.A. ustala swoją politykę płacową na podstawie danych rynkowych.

Całkowite wynagrodzenie jest podzielone na część stałą i zmienną. Ustalono, że relacja wynagrodzenia stałego do zmiennego wynosi 1 do maksymalnie 1.

Wynagrodzenie stałe stanowi na tyle dużą część wynagrodzenia całkowitego, że pozwala ono na prowadzenie w pełni elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w tym daje możliwość zmniejszenia lub nieprzyznania w ogóle wynagrodzenia zmiennego.

ING Bank Śląski S.A. nie przewiduje żadnej formy wynagrodzenia, która mogłaby stanowić dla pracowników zachętę do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku przy jednoczesnym działaniu na szkodę klientów. Zasady wynagradzania osób działających w imieniu Banku nie stanowią zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka niewłaściwej sprzedaży produktów.

W skład wynagrodzenia zmiennego wchodzi premia roczna, która dla każdego pracownika jest ustalana na podstawie oceny zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników, z uwzględnieniem kryteriów ilościowych i jakościowych. Dla Identified Staff – zidentyfikowanych zgodnie z Wykazem kryteriów jakościowych i ilościowych oraz dodatkowych kryteriów kwalifikujących pracownika do włączenia do wykazu Identified Staff stanowiącym Załącznik nr 1 do Polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla Identified Staff ING Banku Śląskiego S.A. – premia roczna stanowi jedyną formę wynagrodzenia zmiennego.

W ramach wynagrodzenia zmiennego pracownicy, z wyłączeniem Identified Staff, mogą również otrzymać dodatkowo indywidualną nagrodę pieniężną, której celem jest uznanie i docenienie dla pracowników osiągających ponadprzeciętne osiągnięcia, wyniki w pracy oraz odznaczających się szczególnym potencjałem.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Kapitałem w ING Banku Śląskim S.A. Bank przeprowadza test kapitału celem zapewnienia, że całkowita pula wynagrodzenia zmiennego wszystkich pracowników nie ogranicza zdolności ING Banku Śląskiego S.A. do utrzymania adekwatnej bazy kapitałowej. W przypadku takiego ograniczenia może zostać podjęta decyzja o nieuruchomieniu puli wynagrodzenia zmiennego.

1.3. Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu wynagrodzeń, w tym informacje na temat kryteriów stosowanych przy pomiarze wyników i korekcie o ryzyko, polityki odraczania płatności i kryteriów nabywania uprawnień

Bank wykorzystuje zaawansowane metody pomiaru do szacowania bazy kapitałowej oraz stosuje politykę przeprowadzania testów warunków skrajnych, co zapewnia odpowiednie zarządzanie ryzykiem oraz właściwą ocenę obecnych i przyszłych wymogów kapitałowych.

W ustalonym terminie bezpośredni przełożony ustala cele roczne związane z wynikami, które zapewniają spójność ze strategią Banku. Cele wspierają tworzenie długoterminowej wartości Banku oraz uwzględniają koszt ryzyka Banku i ryzyko płynności. Cele mają charakter:

- finansowy, w tym zadania związane z wynikami Banku oraz obszaru odpowiedzialności danego pracownika (np. zysk Banku netto, koszt ryzyka finansowego),
- niefinansowy, w tym wskaźniki jakościowe związane z realizacją strategii Banku lub/i związane z pełnieniem danej funkcji kontrolnej, ryzykiem niefinansowym.

Kryteria niefinansowe stanowią minimum 50% wszystkich celów, z wyłączeniem osób zatrudnionych w jednostkach sprawujących funkcje kontrolne, dla których nie stosuje się kryteriów finansowych. Cele dla tych osób wynikają z pełnionych przez nie funkcji i nie są powiązane z wynikami uzyskiwanymi w kontrolowanych przez nie obszarach.

Cele oraz ich wagi ustalane są zgodnie z przyjętymi w Banku zasadami, a w przypadku członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A. zatwierdzane są przez Radę Nadzorczą, na podstawie rekomendacji Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji. Ocena dokonywana jest przez bezpośredniego przełożonego.

W przypadku Identified Staff ocena realizacji celów i jej weryfikacja podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Banku po zasięgnięciu opinii Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji, a w przypadku członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A. przez Radę Nadzorczą, na podstawie rekomendacji Komitetu Wynagrodzeń i Nominacji. Ocena i weryfikacja dokonywana jest najpóźniej do 31 marca następnego roku kalendarzowego, a w przypadku członków Zarządu - do 30 kwietnia.

Od 2019 roku ustalane są dodatkowe wymogi z zakresu ryzyka, które warunkują finalny poziom wynagrodzenia zmiennego dla grupy Identified Staff pełniących kluczowe funkcje, z wyłączeniem osób pełniących funkcje kontrolne. Proces dotyczący wymogów ryzyka ujęty został w:

- Procedurze dotyczącej wymogów ryzyka dla Identified Staff w roli Risk Taker stanowiącej Załącznik nr 1 do Regulaminu oceny Identified Staff ING Banku Śląskiego S.A.,
- Procedurze dotyczącej wymogów ryzyka dla Członków Zarządu w Roli Risk Taker, stanowiącej Załącznik nr 2 do Regulaminu wynagradzania Członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.

Proces ustalania i oceny spełnienia wymogów ryzyka jest realizowany niezależnie przez Członka Zarządu odpowiadającego za obszar ryzyka w stosunku do oceny indywidualnych efektów pracy pracownika.

Na podstawie korekty ryzyka ex post Bank ma prawo do redukcji lub niewypłacenia wynagrodzenia zmiennego w sytuacjach określonych w Polityce zmiennych składników wynagradzania dla Identified Staff ING Banku Śląskiego S.A. Bank może podjąć również decyzję o wstrzymaniu wypłaty premii odroczonej, jeżeli w skutek trwającego postępowania wyjaśniającego nie można dokonać w terminie do 31 marca weryfikacji wystąpienia określonych okoliczności.

Bank szczegółowo uregulował kwestie warunków premiowania w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.

W Polityce wynagradzania Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. Bank zdefiniował także zasady dotyczące odpraw pracowniczych, w tym rozumianych jako część pakietu wynagrodzenia zmiennego.

Zgodnie z Polityką wynagradzania Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. średnie roczne wynagrodzenie całkowite brutto poszczególnych członków Zarządu nie przekracza 40-krotności średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym. Relacja podlega corocznej analizie w ramach przeglądu polityki płacowej.

2. Informacja ilościowa

Przedmiotowa analiza obejmuje wszystkich Identified Staff. Na dzień publikacji niniejszego dokumentu wynagrodzenie zmienne osób uznanych za Identified Staff nie zostało jeszcze przyznane. W ujawnieniu ujęto wynagrodzenie zmienne za 2021 rok według obowiązującej oceny na dzień sporządzania przedmiotowej analizy. Wynagrodzenie zmienne podlegać będzie opiniowaniu przez Komitet Wynagrodzeń i Nominacji, zatwierdzeniu przez Zarząd oraz przez Radę Nadzorczą ING Banku Śląskiego S.A. Ponadto może zostać zastosowany wskaźnik korekty zgodnie z w/w procedurami dotyczącymi wymogów ryzyka.

Poniżej zostały zaprezentowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzeń zgodnie z wymaganiami zawartymi w artykule 450 Rozporządzenia 2019/876 i Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637:

- Wzór EU REM1 – Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrachunkowy,
- Wzór EU REM2 – Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel),
- Wzór EU REM3 – Wynagrodzenie odroczone,
- Wzór EU REM5 – Informacje na temat pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel).

Grupa nie ujawnia informacji wymaganych we wzorze EU REM4 – Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie ponieważ w 2021 roku łączne wynagrodzenie żadnej z osób zatrudnionych w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. nie przekroczyło kwoty 1 mln EUR.

Wzór EU REM1 – Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrachunkowy

		a	b	c	d
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego *	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
Wynagrodzenie stałe					
1	Liczba pracowników należących do określonego personelu	10	9	54	54
2	Wynagrodzenie stałe ogółem	0,8	12,1	24,8	19,2
3	W tym: w formie środków pieniężnych	0,8	12,0	23,9	18,3
4	(Nie ma zastosowania w UE)				
EU-4a	W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
5	W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU-5x	W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
6	(Nie ma zastosowania w UE)				
7	W tym: inne formy	-	0,1	0,9	0,9
8	(Nie ma zastosowania w UE)				
Wynagrodzenie zmienne					
9	Liczba pracowników należących do określonego personelu	10	9	54	54
10	Wynagrodzenie zmienne ogółem	-	9,2	11,6	8,2
11	W tym: w formie środków pieniężnych	-	4,6	5,8	4,1
12	W tym: odroczone	-	2,1	2,3	1,6
EU-13a	W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
EU-14a	W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-13b	W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	4,6	5,6	3,7
EU-14b	W tym: odroczone	-	2,1	2,2	1,5
EU-14x	W tym: inne instrumenty	-	-	0,2	0,4
EU-14y	W tym: odroczone	-	-	-	-
15	W tym: inne formy	-	-	-	-
16	W tym: odroczone	-	-	-	-
17	Wynagrodzenie ogółem	0,8	21,3	36,4	27,4

* Rada Nadzorcza dzieli się na członków zależnych i niezależnych. Tylko jedna grupa otrzymuje wynagrodzenie. W tabeli zostali wykazani wszyscy członkowie Rady.

Wzór EU REM2 – Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)

		a	b	c	d
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego					
1	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego – liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
2	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego – kwota łączna	-	-	-	-
3	W tym gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego dokonywane w danym roku obrachunkowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii	-	-	-	-
Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym					
4	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym – liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
5	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym – kwota łączna	-	-	-	-
Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym					
6	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym – liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	2	-
7	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym – kwota łączna	-	-	1,1	-
8	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrachunkowym	-	-	1,1	-
9	W tym odprawy odroczone	-	-	-	-
10	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrachunkowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii	-	-	1,1	-
11	W tym najwyższa wypłata przyznana jednej osobie	-	-	0,7	-

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU REM3 – Wynagrodzenie odroczone

	a	b	c	d	e	f	EU - g	EU - h
	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego za poprzednie okresy wykonywania obowiązków	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w danym roku obrachunkowym	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w kolejnych latach obrachunkowych	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrachunkowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzenia przysługujących w danym roku obrachunkowym	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrachunkowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzenia przysługujących w przyszłych latach wykonywania obowiązków	Łączna kwota korekty w ciągu danego roku obrachunkowego wynikająca z pośrednich korekt ex post (tj. zmiany wartości odroczonego wynagrodzenia wynikające ze zmian cen instrumentów)	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego przed danym rokiem obrachunkowym i faktycznie wypłaconych w danym roku obrachunkowym	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego za poprzedni okres wykonywania obowiązków, które przysługuje, ale podlega okresom zatrzymania
1 Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	-	-	-	-	-	-	-	-
2 W formie środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Funkcja zarządcza organu zarządzającego	9,4	1,3	8,0	0,1	0,4	0,6	0,9	0,7
8 W formie środków pieniężnych	4,8	0,7	4,1	-	-	-	-	-
9 Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
10 Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	4,6	0,6	3,9	0,1	0,4	0,6	0,9	0,7
11 Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
13 Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	15,5	3,2	12,4	0,3	0,7	0,9		1,3
14 W formie środków pieniężnych	8,3	1,7	6,6	-	-	-	-	-
15 Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
16 Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	7,2	1,5	5,8	0,3	0,7	0,9	1,3	1,4
17 Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
19 Pozostały określony personel	11,3	1,0	10,3	0,2	0,6	0,8	1,0	1,0
20 W formie środków pieniężnych	5,6	-	5,6	-	-	-	-	-
21 Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
22 Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	5,7	1,0	4,7	0,2	0,6	0,8	1,0	1,0
23 Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
24 Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
25 Łączna kwota	36,2	5,5	30,7	0,6	1,7	2,3	3,2	3,1

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2021

(w mln zł)

Wzór EU REM5 – Informacje na temat wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)										
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
	Wynagrodzenie organu zarządzającego			Obszary działalności						Ogółem
	Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Organ zarządzający ogółem	Bankowość inwestycyjna	Bankowość detaliczna	Zarządzanie aktywami	Funkcje korporacyjne	Niezależne funkcje kontroli wewnętrznej	Wszystkie pozostałe	
1 Łączna liczba pracowników należących do określonego personelu										127
2 W tym: członkowie organu zarządzającego	10	9	19							
3 W tym: pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla				6	15	1	8	2	22	
4 W tym: pozostały określony personel				10	12	1	1	8	22	
5 Łączne wynagrodzenie określonego personelu	0,8	21,3	22,1	11,5	17,3	1,7	6,5	4,9	22,0	
6 W tym: wynagrodzenie zmienne	-	9,2	9,2	4,6	5,1	0,7	2,0	1,1	6,3	
7 W tym: wynagrodzenie stałe	0,8	12,1	12,9	6,9	12,2	0,9	4,5	3,8	15,7	

Oświadczenie

Na podstawie art. 431 ust.3 Rozporządzenia (UE) 575/2013 (Rozporządzenie CRR) Lead of Centre of Expertise Accounting Policy and Financial Reporting ING Banku Śląskiego S.A. oświadcza, że:

- informacje zawarte w dokumencie ujawnieniowym są adekwatne do stanu faktycznego,
- informacje wymagane przepisami części ósmej Rozporządzenia CRR zostały ujawnione zgodnie z „Polityką ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń w ING Banku Śląskim S.A.” i wewnętrznymi procedurami, systemami i mechanizmami kontroli opisanymi w ww. Polityce oraz „Instrukcji weryfikacji „Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń w ING Banku Śląskim S.A.” stanowiącej załącznik do Polityki.

2022-03-07

Jolanta Alvarado Rodriguez

Lead of Centre of Expertise
Accounting Policy and Financial Reporting

Podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

2022-03-08	Brunon Bartkiewicz <i>Prezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Joanna Erdman <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Marcin Giżycki <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Bożena Graczyk <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Ewa Łuniewska <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Michał H. Mrożek <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Sławomir Soszyński <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2022-03-08	Alicja Żyła <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym